

Handlingsplan med økonomiplan 2022 – 2025 inkl. årsbudsjett for 2022

Vedtatt av kommunestyret i møte 16.12.2022 sak XX/2021

1.	Innledning	3
2.	Kort beskrivelse av tjenestoområder / organisasjonskart.	4
2.1	Innledning	4
2.2	Organisasjonskart	4
2.3	Kort beskrivelse av sentraladministrasjonen	5
2.4	Kort beskrivelse av oppvekst og kultur	7
2.5	Kort beskrivelse av helse og omsorg	8
2.7	Kort beskrivelse av Fagteam Næring og Utvikling	10
3.	Rammebetingelser	11
3.1	Innledning med nasjonale føringer.	11
3.2	Pris og lønnsvekst	11
3.3	Gebyrer og betalingssatser	12
3.4	Statlige overføringer og tilskudd.	13
3.5	Tidligere vedtak som har konsekvenser for økonomiplanen.	16
3.6	Øremerkede tilskudd.	17
4.	Kommunens ståsted i dag	18
4.1	Folketallsutvikling og demografisk utvikling	18
4.2.	Framskrivning av folketall	20
4.3	Økonomisk utvikling	22
4.3.1	Frie inntekter	22
4.3.2	Handlingsfrihet	23
4.4	KOSTRA-data	26
5.	Behovet og ønsker for nye tiltak	27
5.1	Behovet for nye investeringstiltak	27
5.2	Behovet for nye driftstiltak	36
6.	Handlingsrommet	45
7.	Kommunens visjon, hovedmålsettinger for perioden	47
7.1	Handlingsplan 2022-2025	47
8.	Premisser for driften av de ulike enhetene i 2022	57
8.1*	Sentraladministrasjon	57
8.2*	Oppvekst og kultur - ved Kommunalsjef for enheten	59
8.3*	Helse og omsorg – ved Kommunalsjef for enheten	64
8.4*	Avdeling for teknisk drift – ved teknisk sjef	68
8.5*	Fagteam Næring og utvikling	73
8.6*	Kirkelig formål	74
9.	Konklusjon ved Kommunedirektør	75
10.	Obligatoriske oppstillinger	78

1. Innledning

I h.h.t. gjeldende økonomireglement pkt. 3, 5. ledd er det gitt åpning for at økonomiplan og årsbudsjettet kan fremstå som ett felles dokument. Dette dokumentet inneholder både handlingsplan med økonomiplan for periode 2022 – 2025 og hvor budsjett-tallene i år 1 – dvs. 2022 er årsbudsjettet for 2022.

Den nye kommunelovens § 14-3 pålegger kommunestyret å vedta en rullerende økonomiplan en gang i året samt å vedta bevilgninger i et årsbudsjett.

Grunnlaget for arbeidet med denne handlingsplan med økonomiplan for perioden 2022 -2025 har vært tilsvarende plan for perioden 2021 - 2024, samt Kommuneproposisjon for 2022 og regjeringen sitt forslag til Statsbudsjett for budsjettåret 2022.

Økonomi- og handlingsplanen for 2022 – 2025 tar også utgangspunkt i Kommuneplan – Samfunnsdel 2012 – 2024. Denne vedtok kommunestyret i møte 05.05.2011, sak 19/2011 med «visjon» - *Fly så høyt du vil – med begge beina på jorda!*

Vedtatte satsingsområder i perioden 2012 – 2024 er:

1. Befolkningsutvikling
2. Barn og unge
3. Kommunal tjenesteyting
4. Helse og omsorg
5. Kultur/idrett/friluftsliv
6. Næringsarbeid og næringsutvikling
7. Arealdelen av kommuneplanen
8. Samfunnssikkerhet

Arbeidet med kommuneplanens samfunnsdel for perioden 2020 – 2032 er igangsatt, men ikke ferdigstilt. I hht. vedtatt planprogram i K.sak 44/2020 ble det arbeidet mot at kommuneplanens samfunnsdel skulle vedtas av kommunestyret i 2021. Dette er imidlertid blitt utsatt til 2022.

Økonomi- og handlingsplanen danner grunnlaget for det enkelte års handlingsplan og årsbudsjett. I tillegg vil den enkelte enhet utarbeide årlige virksomhetsplaner, som sammen med den enkelte enhets budsjett er enhetens styringsverktøy.

I tillegg til den 4-årige økonomi- og handlingsplan, årlig handlingsplan og årsbudsjett, samt årsmelding og årsregnskap som behandles politisk, vil administrasjonen avgi tre tertialrapporter i løpet av året (mai, september og januar). Den siste tertialrapporten vil være årsmeldingen.

2. Kort beskrivelse av tjenesteområder / organisasjonskart.

2.1 Innledning

Høylandet kommune har i sin arbeidsgiverpolitikk vedtatt følgende som sine grunnleggende verdier:

Åpenhet – Respekt – Endringsvilje - Tillit

Høylandet kommune har skrevet under avtalen Lokalsamfunn mot MOT og vi har forpliktet oss til MOT's verdier:

Mot til å leve - Mot til å bry seg - Mot til å si nei

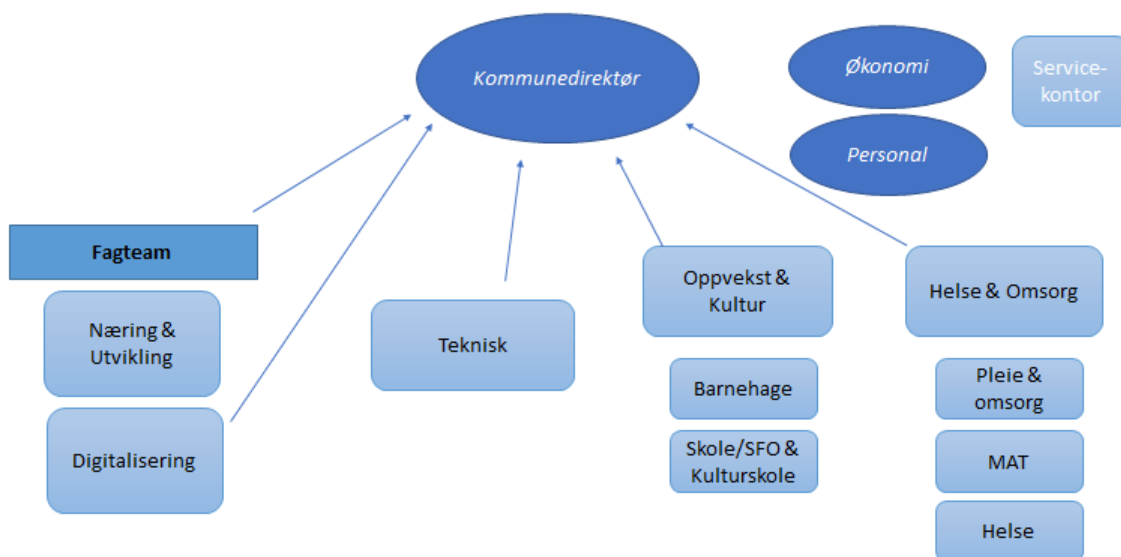
Høylandet kommune var sertifisert som Livsgledeheim, men har av ulike årsaker ikke videreført sertifiseringen. Barnehagen er imidlertid fortsatt registrert som en livsledebarnehage.

2.2 Organisasjonskart

Det har i løpet av 2021 blitt gjort en del organisatoriske endringer.

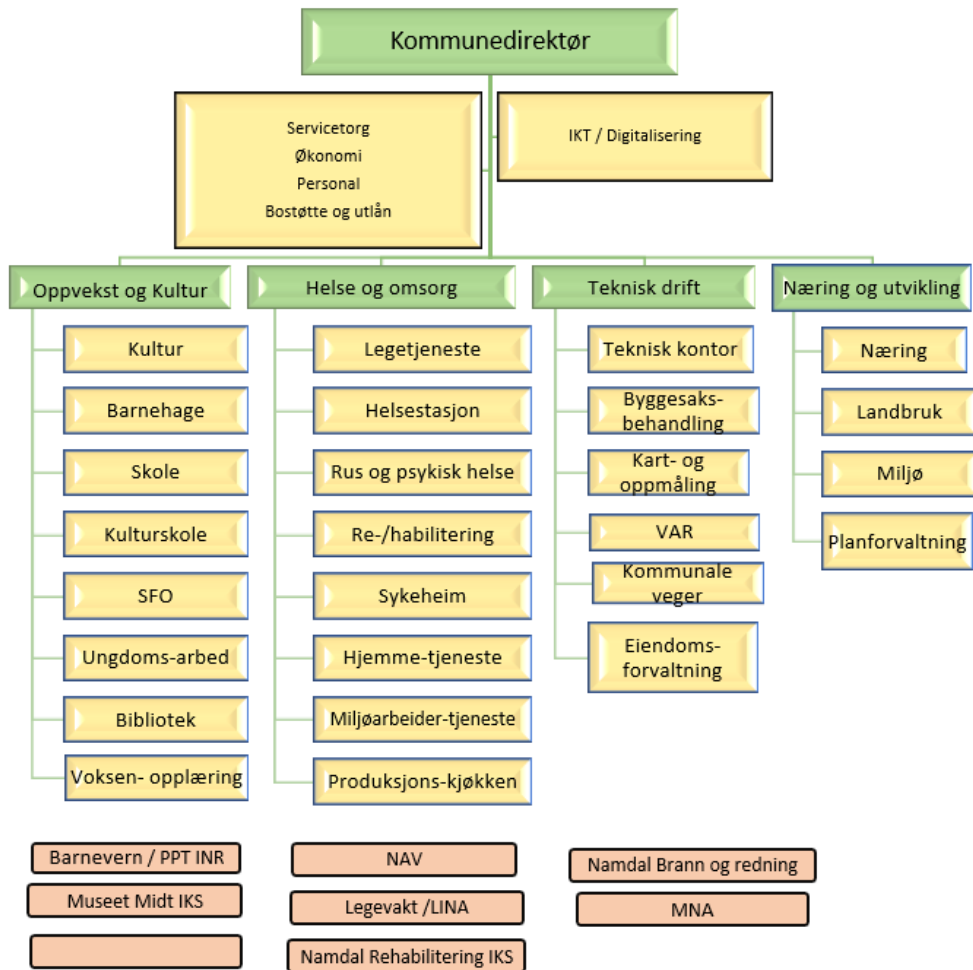
Følgende enheter/fagområder rapporterer til kommunedirektøren:

- Enhet for Helse og Omsorg
- Enhet for Oppvekst og Kultur
- Teknisk avdeling.
- Fagleder/Fagteam Næring og Utvikling

Nedenfor er en figur som fremstiller organisering av de ulike fagområdene.

Høylandet kommune – administrativ organisering 2022

2.3 Kort beskrivelse av sentraladministrasjonen

Sentraladministrasjon omfatter utgifter med:

- ✓ Politisk organisering som bl.a. omfatter godtgjørelse til ordfører og varaordførere og møtegodtgjørelser og tapt arbeidsfortjeneste til kommunestyre og formannskapet medlemmer. Her ligger også utgifter med kontrollfunksjoner; kontrollutvalg, revisjon og skjenkekontroll. Utgifter i forbindelse med avvikling av valg (Stortings- og sametingsvalg eller kommune- og fylkestingsvalg).
- ✓ Kommunens hovedadministrasjon, dvs. drift av kommunedirektørens kontor med 6,6 stilling, og økonomikontoret med 1 stilling, og det kjøpes lønn- og regnskapstjenester fra Namsos kommune.
- ✓ Flyktningetjenesten vil ikke ha noen egen stilling fra 2022, da det ikke er noen signaler om at kommunen får spørsmål om å bosette nye flyktninger. Det er ingen på Høylandet som pr. 2. halvår 2021 deltar i introduksjonsprogrammet. Det er imidlertid flere som går i grunnskole eller videregående skole, og de har tilbud om de kommunale tjenestene på lik linje med kommunens innbyggere for øvrig.
- ✓ I driftsrammen til sentraladministrasjon inngår også utgifter til felles IKT-tjenester, der det kjøpes fagkompetanse fra Overhalla IT. Bruken av Overhalla IT vil bli mindre etter at kommunen nå har ansatt en fagleder digitalisering i 100% stilling. Faglederen vil ha et overordnet ansvar for kommunens

digitaliseringsarbeid. Videre er kommunen deleier i selskapet IKT Indre Namdal IKS, hvor vi betaler vår andel av kostnader med bruk av en rekke program.

- ✓ Sentraladministrasjon dekker også kostnader med porto, telefon, kopieringskostnader, og andre felles lisenser, for eksempel lisens til Compilo et internkontrollsystem som vi er i ferd med å ta i bruk. Forsikring av kommunens arbeidstakere, ressurser til bedriftshelsetjeneste og kostnader med opplæring i hht. kompetanseplan.
- ✓ Posterings av årets premieavvik og akkumulert premieavvik er tidligere blitt foretatt på sentraladministrasjonens ramme. Dette er nå f.o.m. budsjett 2022 flyttet til rammeområde 9.
- ✓ Innenfor dette rammeområdet kostnadsføres også tilskudd fra Næringsfond samt tilskudd til bla. Revyfaglig senter og Norsk Revyfestival, samt midler til profilering av kommunen.
- ✓ Videre kommer også utgifter med diverse råd og utvalg under dette rammeområde, utvalg som Fellesrådet for eldre og mennesker med nedsatt funksjonsevne, ungdomsråd, og sakkyndig nemnd for arbeide med eiendomsskattetaksering.
- ✓ Til slutt er det avsatt en felles pott som skal dekke konsekvensen av lønnsoppgjøret – årets lønnsvekst

2.4 Kort beskrivelse av oppvekst og kultur

Oppvekst og kultur består av følgende tjenesteområder: kultur, ungdomsarbeid, barnehage, skole/SFO, bibliotek, kulturskole og voksenopplæring.

Enhet for oppvekst og kultur utøver sine tjenester med grunnlag i flere lovverk. De to største områdene er regulert i Lov om barnehager (Barnehageloven) og Lov om grunnskole og den videregående opplæring (Opplæringslova). Det er utarbeidet en Kulturplan og helhetlig oppvekstplan for Høylandet kommune. Disse i tillegg til virksomhetsplaner i barnehage og skole er styrende verktøy for kommunens arbeid for å kvalitetssikre våre tjenester på disse områdene.

Barnehageloven:

*Høylandet kommune har både rollen som **barnehageeier og barnehagemyndighet**:*

- Kommunen er lokal barnehagemyndighet, jmf Barnehagemyndighetens ansvar §10.
- Barnehageeieren har ansvar for at barnehagen drives i samsvar med gjeldende lover og regelverk.
- Barnehageeieren skal fastsette barnehagens vedtekter.
- Barnehageeier skal ha internkontroll for å sikre at kravene i barnehageloven med forskrifter følges.
- Kommunen skal gi veiledning og påse at barnehagene drives i samsvar med gjeldende regelverk.
- Kommunen har plikt til å tilby plass i barnehage til barn under opplæringspliktig alder som er bosatt i kommunen.
- Utbyggingsmønster og driftsformer skal tilpasses lokale forhold og behov.
- Kommunen har ansvaret for at barnehagetilbudet til samiske barn i samiske distrikt bygger på samisk språk og kultur
- Kommunen avgjør søknad om godkjenning etter en vurdering av barnehagens egnethet ut fra formål og innhold, jf. §§ 1, 1a og 2.

Opplæringsloven:

*Høylandet kommunes ansvar som **skoleeier §13-1**:*

- Plikt for kommunen til å sørge for grunnskoleopplæring.
- Plikt for kommunen og fylkeskommunen til å sørge for foreldresamarbeid.
- Plikt for kommunen til å arbeide med kvalitetsutvikling.
- Ansvaret for skoleskyss m.m.
- Plikt til å samarbeide med barnehagen om overgangen til skolen.
- Alle kommuner skal alene eller i samarbeid med andre kommuner ha et musikk- og kulturskoletilbud til barn og unge.
- Kommunen skal ha et tilbud om skolefritidsordning før og etter skoletid for 1.-4. årstrinn, og for barn med særskilte behov på 1.-7. årstrinn.
- Plikt for kommunen til å ha tilbud om leksehjelp i grunnskolen.
- Plikt for kommunen å tilby leirskoleopphold eller annen skoletur.

Pedagogisk-psykologisk tjeneste (PPT). Hver kommune skal ha en tjeneste. Rett til spesialundervisning er regulert i Opplæringslova § 5-1., og lov om barnehager § 31. Høylandet kommune kjøper PPT tjenesten fra Indre Namdal PPT, med Grong kommune som vertskommune.

Barnevern er regulert i Lov om barneverntjenester (Barnevernloven):

- Kommunen er ansvarlig for å utføre de oppgaver etter loven som ikke er lagt til et statlig organ §2-1.

- Kommunen skal følge nøye med i de forhold barn lever under, og har ansvar for å finne tiltak som kan forebygge omsorgssvikt og adferdsproblemer.
- Barneverntjenesten har spesielt ansvar for å søke avdekket omsorgssvikt, adferds-, sosiale og emosjonelle problemer så tidlig at varige problemer kan unngås, og sette inn tiltak i forhold til dette.
- Den enkelte kommune skal sørge for de bevilgninger som er nødvendige for å yte de tjenester og tiltak som kommunen har ansvaret for etter denne loven.
- Kommunestyret selv skal minst en gang i året få en redegjørelse om tilstanden i barneverntjenesten.

Barnevernnsreformen, også kalt oppvekstreformen trer i kraft 1.1.2022. Kommunene får økt faglig og økonomisk ansvar for barnevernet.

Høylandet kommune kjøper tjenesten fra Indre namdal barnevern med Grong kommune som vertskommune

Biblioteket reguleres ut fra Lov om folkebibliotek:

- Alle kommuner skal ha et folkebibliotek.
- Kommunen fastsetter reglement for folkebiblioteket

Kultur reguleres ut fra Kulturloven:

§ 4.Fylkeskommunens og kommunens oppgaver

«Fylkeskommunen og kommunen skal syta for økonomiske, organisatoriske, informerande og andre relevante verkemiddel og tiltak som fremjar og legg til rette for eit breitt spekter av kulturverksemd regionalt og lokalt».

2.5 Kort beskrivelse av helse og omsorg

Helse og omsorg består av følgende tjenesteområder: Ledelse og merkantile tjenester. Legetjeneste (herunder legevakt og kreftsykepleier). Helsestasjon, skolehelsetjeneste og jordmortjeneste. Re-/ rehabiliteringstjeneste, fysioterapi og friskliv. Rus- og psykisk helsetjeneste. Sykeheim med akutt-, korttids-, langtidstilbud, samt skjermet enhet (tilbud 24/7). Hjemmetjeneste (herunder hjemmesykepleie og hjemmehjelp) (tilbud dag/aften/helg). Miljøarbeidertjeneste (tilbud 24/7) til ulike grupper funksjonshemmede og avlastning. Kommunalt produksjonskjøkken. Kommunal del av NAV med Namsos kommune som vertskommune.

Enhet for helse og omsorg utøver sine tjenester med grunnlag i flere lovverk og forskrifter. Bl.a. Helse- og omsorgstjenesteloven. NAV-loven. Sosialtjenesteloven. Pasient- og brukerrettighetsloven. Helsepersonelloven. Folkehelseloven. Forskrift om kvalitet i pleie- og omsorgstjenestene. Forskrift om en verdig eldreomsorg.

Nedenfor gjengis formål og innhold i Lov om kommunale helse- og omsorgstjenester m.m. (helse- og omsorgstjenesteloven) og Lov om arbeids- og velferdsforvaltningen (arbeids- og velferdsforvaltningsloven) (NAV-loven).

Helse- og omsorgstjenesteloven

Lovens formål er særlig å:

1. forebygge, behandle og tilrettelegge for mestring av sykdom, skade, lidelse og nedsatt funksjonsevne,
2. fremme sosial trygghet, bedre levevilkårene for vanskeligstilte, bidra til likeverd og likestilling og forebygge sosiale problemer,
3. sikre at den enkelte får mulighet til å leve og bo selvstendig og ha en aktiv og meningsfylt tilværelse i fellesskap med andre,
4. sikre tjenestetilbudets kvalitet og et likeverdig tjenestetilbud,
5. sikre samhandling og at tjenestetilbudet blir tilgjengelig for pasient og bruker, samt sikre at tilbudet er tilpasset den enkeltes behov,
6. sikre at tjenestetilbudet tilrettelegges med respekt for den enkeltes integritet og verdighet og
7. bidra til at ressursene utnyttes best mulig.

Kommunens ansvar for helse- og omsorgstjenester – skal bl.a. tilby:

- ✓ Helsefremmende og forebyggende tjenester. – Helsetjeneste i skoler og helsestasjonstjeneste.
- ✓ Svangerskaps- og barselomsorgstjenester.
- ✓ Legevakt - Hjelp ved ulykker og andre akutte situasjoner – heldøgns medisinsk akuttberedskap og medisinsk nødmeldetjeneste.
- ✓ Fastlegeordning - Utredning, diagnostisering og behandling.
- ✓ Sosial, psykososial og medisinsk habilitering og rehabilitering.
- ✓ Andre helse- og omsorgstjenester. – Helsetjenester i hjemmet, personlig assistanse (praktisk bistand, opplæring og støttekontakt), plass i institusjon, avlastningstiltak.
- ✓ Andre tjenester. - Omsorgslønn, boliger for vanskeligstilte, brukerstyrt personlig assistanse, pasienters og brukeres innflytelse og samarbeid med frivillige organisasjoner.
- ✓ Dagaktivitetstilbud til hjemmeboende personer med demens.

NAV - loven

Lovens formål:

Legge til rette for en effektiv arbeids- og velferdsforvaltning, tilpasset den enkeltes og arbeidslivets behov og basert på en helhetlig og samordnet anvendelse av arbeidsmarkedsloven, folketrygdloven, lov 18. desember 2009 nr. 131 om sosiale tjenester i arbeids- og velferdsforvaltningen og andre lover som forvaltes av arbeids- og velferdsforvaltningen. Arbeids- og velferdsforvaltningen skal møte det enkelte mennesket med respekt, bidra til sosial og økonomisk trygghet og fremme overgang til arbeid og aktiv virksomhet.

Kommunens ansvar:

Økonomisk sosialhjelp – tilskudd til livsopphold, boutgifter og etablering.

Kvalifiseringsprogram – tilbud om oppfølging og arbeidstrening.

Forebyggende edruskapsarbeid og behandlingstiltak rusmiddelmissbrukere.

2.6 Kort beskrivelse av teknisk avdeling

Teknisk avdeling omfatter teknisk sjef, avdelingsingeniør, prosjektingeniør, fem vaktmestere og en vaktmesterassistent i totalt 500% stilling og fem renholdere i totalt 500% stilling. Avdelingen er ansvarlig for forvaltning, drift og vedlikehold av den kommunale bygningsmassen, samt av kommunens vann- og avløpsanlegg, og de kommunale vegene.

Avdelingen sikrer bygningsmessig drift av skole, barnehage, flerbrukshall, sykeheim og administrasjonsbygg, kommunale boliger og omsorgsboliger og miljøtunet. Videre ivaretas også næringsbyggene Skysstasjon og Hållingsmia av denne avdelingen. Drift av grunnvannsbrønner, pumpestasjoner og ledningsnett for både vann og avløp, samt renseanlegg ivaretas her. Vinterdrift og sommervedlikehold av vegnettet inngår også i oppgavene.

Teknisk forestår behandling av kart- og oppmålingssaker samt byggesaker.

Avdelingsingeniøren er også daglig leder og sekretær for Midtre Høylandet Borettslag, et borettslag forbeholdt beboere med funksjonshemming.

Nye prosjekter, enten det er bygg eller andre infrastrukturtiltak, som skal utredes og gjennomføres hører også hjemme på teknisk. Det er i løpet av de siste tre årene utredet og satt i gang mange større prosjekter. I 2019 ble bemanningen styrket med en prosjektingeniør i 2 års engasjement, fram til august 2021. Denne prosjektingeniørstillingen ble i 2. halvår 2021 utlyst som en fast stilling, da arbeidsbelastningen på denne enheten gjør dette nødvendig.

2.7 Kort beskrivelse av Fagteam Næring og Utvikling

I løpet av 2021 ble fagområdene innen næring og utviklingsarbeid, inkludert landbruk, etablert som et fagteam. Operativt vil dette komme på plass mot slutten av 2021, med oppstart av fagleder for Næring og Utvikling (som vil lede dette fagteamet). Fagteam for næring og utvikling vil bestå av stillingsressurser innenfor næring, jord-, skog og miljøforvaltning. Mulige fremtidige prosjektstillinger innen utviklingsområder vil kunne inngå i dette teamet.

En har med etablering av stillingen Fagleder for næring og utvikling valgt å styrke kommunens ressurs og arbeid innen næring og utvikling. Dette til tross for at det ikke er en lovpålagt oppgave for kommunene. Det vil legges vekt på å være en aktiv tilrettelegger og rådgiver for næringslivet i kommunen. Nettverksarbeid og kobling mellom relevante fag- og kompetansemiljø blir viktig.

En tettere kobling mellom næringsansvarlig og landbruksansvarlige i kommunen vurderes fornuftig. Totalt vil en da ha et team på 3 stillinger med ansvar for næring, inkl. Landbruk, og utvikling.

Fagleder næring ivaretar kommunens rolle som planmyndighet i forhold til plan- og bygningsloven, dvs. ivaretar saker som vedkommer kommuneplanens arealdel, inkludert kommunedelplaner, områdereguleringsplaner og detaljreguleringsplaner. Næringsansvarlig forestår behandling av søknader om støtte og tilskudd i forhold til lokalt og regionalt næringsfond, og det jobbes med støtte og tilrettelegging i saker som angår næringsutvikling i kommunen

Landbruksavdelingen ivaretar jordbruk, skogbruk og miljø, og består av jordbrukssjef og skogbrukskonsulent. Avdelingen bistår med veiledning på de ulike områdene innen fagfeltet. De sørger for forvaltning av saker som skal behandles i henhold til konsesjonsloven, jordloven, viltloven, naturmangfoldloven, skogloven, lov om motorferdsel i utmark og vassdrag, og forpaktningsloven. Behandling av søknader om produksjonstilskott og regionalt miljøtilskott inngår i deres oppgaver i tillegg til en rekke andre tilskuddsordninger for landbruket. Landbruks og skogbrukskontoret ivaretar kommunens miljørelaterte oppgaver med bl.a. viltforvaltning, forurensning, fisk og vann. I tillegg står de for kommunal forvaltning av Høylandets åtte naturreservater, og driver en rekke prosjekter bl.a. med bekjemping av fremmede skadelige arter. Kontoret ivaretar også sekretærfunksjonen for Høylandet fjellstyre.

Klimaarbeid inngår også i arbeidsoppgavene til avdelinga. Søknader om midler, og det å implementere klimafokus i det hverdagslige kommunale arbeidet styres herfra.

2.8 Kort beskrivelse av Fagteam Digitalisering

Med bakgrunn i den omfattende og raske utviklingen når det gjelder digitale tjenester har en i løpet av 2021 valgt å etablere en 100% stilling som Fagleder digitalisering. Hovedoppgaven til faglederen vil være å planlegge og koordinere kommunens arbeid og satsing innen digitalisering slik at vi optimalt tar i bruk og utnytter digitale muligheter. Det vil etableres digitale ressurspersoner i alle avdelinger som former et "team" som jobber tett opp mot fagleder digitalisering. Formålet er at vi aktivt nyttiggjør digitale tjenester på alle fagområder og at ansatte har god kompetanse til å bruke etablerte verktøy og tjenester. Dette omfatter også dialog og tjenester mot kommunens innbyggere.

2.9 Kort beskrivelse av kirkelige formål

Under ansvaret kirkelige formål ligger bevilget driftstilskudd til Høylandet sokn. Høylandet sokn har 1,45 stilling. De har ansvaret for drift og vedlikehold av 3 kirker – Høylandet kirke, Kongsmoen kirke og Drageid kirke med tilhørende kirkegårder.

Fra 2021 overtok staten utbetalingene til tros- og livssynssamfunn.

3. Rammebetingelser

3.1 Innledning med nasjonale føringer.

Grunnlaget for økonomiplanen for perioden 2022 - 2025 og årsbudsjettet for 2022 er rammer gitt i budsjettet for 2021 og økonomiplan for perioden 2021 – 2024, samt statlige føringer jfr. Kommuneproposisjon for 2022 og Statsbudsjettet for 2022. I denne økonomiplanen er det hensyntatt de føringene/endringene som er framkommet i regjeringen Støre sitt budsjettforslag.

3.2 Pris og lønnsvekst

Generelle økonomiske forutsetninger

Når det gjelder de økonomiske forutsetningene er det benyttet faste priser, med prisnivået for 1. budsjettår som grunnlag for planperioden - dvs. 2022-priser.

Dette betyr at følgende økonomiske forutsetninger i forhold til 2022-budsjettet er lagt til grunn:

- *Prisstigning:* På VAR - området, strøm og forsikring er det lagt inn prisstigning på 2,3% og på de interkommunale ordningene er det lagt inn beløp ut ifra mottatt budsjett fra vertskommune. På alle øvrige driftsutgifter er det ikke lagt inn prisstigning.
- *Lønn:* Her er det innarbeidet kjent lønn pr. 30.10.2021.

Lønn og pensjon

KS har beregnet at årslønnsveksten fra 2020 til 2021 er på 2,8% inkl. lokale forhandlinger. De har beregnet at overhenget til 2022 utgjør 1,9%. Årslønnsveksten fra 2021 til 2022 er stipulert til 3,2%.

Kommunen har budsjettert med lønn inkl. sosiale utgifter på ca. kr. 100,0 mill. i 2022 og 1,3 % (3,2% fratrukket overhenget på 1,9%) i årslønnsvekst på dette utgjør ca. 1,3 mill. kroner, noe som er avsatt på ansvar 1905 årslønnsvekst.

Det er innarbeidet følgende arbeidsgiverandel for KLP og STP

- Sykepleierordningen 13,80 %
- Fellesordningen 13,80 %
- Statens Pensjonskasse 9,50 %

For alle de tre ordningene er det betydelig nedgang fra 2021. Årsaken til dette er at det budsjetteres med pensjonskostnad og ikke med innbetalt pensjonspremie f.o.m. 2022.

Premieavviket er differansen mellom beregnet pensjonskostnad og faktisk innbetalt premie. Premieavviket skal enten inntektsføres eller utgiftsføres i årsregnskapet, for så å bli tilbakeført i påfølgende i regnskapsår. Regnskapsføring av premieavvik ble innført i 2002, og så blir regnskapsført premieavvik i årene etter dekket inn over de neste 15 år. Etter en senere forskriftsendring skal premieavviket fra og med 2011 amortiseres over 10 år, og i mai 2014 ble det gjort en ny endring slik at for premieavvik oppstått f.o.m 2014 skal premieavviket amortiseres over 7 år.

Det er beregnet 5,1 % i arbeidsgiveravgift på all lønn og pensjon.

3.3 Gebyrer og betalingssatser

Kommunale avgifter

Det er lagt inn en generell økning på betalingssatser på 2,5 % med unntak av flg. avgifter/betalingssatser hvor det er innarbeidet ingen økning, eller økning pga prosjekt/inndekning eller fra interkommunale løsninger.

- Ingen endring på tilknytningsavgift vann
- Ingen endring på tilknytningsavgift kommunalt avløpsnett
- Årsavgiften for vann økes med 2,5 % jfr. deflator i statsbudsjettet
- Årsavgiften for avløp endres ikke.
- Høylandet kommune bruker MNA sine satser på renovasjon pluss et påslag på kr 100,- pr. ab til dekning av kommunens egne administrative kostnader. Ved inngangen til 2021 var det et selvkostfond på kr 159.388 på denne ordningen.
- Høylandet kommune bruker MNA sine satser på slam pluss et påslag på kr 600,- pr. ab til dekning av kommunens egne administrative kostnader samt reduksjon av akkumulert underskudd, jfr. K.sak 47/2021.
- Feiegebyret endres ikke.

Dekningsgraden kommer frem av tabellen nedenfor:

Dekningsgraden kommunale VAR-tjenester									
	Selvkostfond pr. 01.01.2019	Akk.underskudd pr. 01.01.2019	Selvkost-pro sent 2019	Selvkostfond pr. 01.01.2020	Akk.underskudd pr. 01.01.2020	Selvkost-pro sent 2020	Selvkostfond pr. 01.01.2021	Akk.underskudd pr. 01.01.2021	Selvkost-pro sent 2021
Vann	kr -	kr -519 520,74	101,4 %	kr -	kr -499 466,91	105,1 %		kr -392 910,78	
Avløp	kr 347 879,76		110,2 %	kr 527 814,81		100,3 %	kr 541 548,81		
Slam		kr -826 442,69	136,5 %		kr -761 713,32	101,6 %		kr -761 987,87	
Renovasjon		kr -218 054,83	110,7 %	kr 15 024,82	kr -	106,2 %	kr 159 388,39		
Feiing	kr 166 040,51		94,0 %	kr 145 449,34		112,7 %	kr 190 996,37		
SUM	kr 513 920,27	kr -1 564 018,26		kr 688 288,97	kr -1 261 180,23		kr 891 933,57	kr -1 154 898,65	

Betalingssatser:

- Betalingssatser og egenandeler økes generelt med 2,5 % med noen unntak;
- Gebyrregulativ etter matrikkelloven – her er satsene økt utover 2,5 %. Dette har sammenheng med at vi ikke får kjøpt oppmålingstjenester fra Grong kommune, som ikke har kapasitet for å selge oss denne

tjenesten. Vi kjøper i dag oppmålingstjenester fra ing. Jorleif Lian AS, og for at vi skal få dekning av våre tjenester må noen satser økes med 14,1 %

- Pkt. 1.1.1 Areal fra 0-500 kvm – økes fra kr 7.452 til kr 8.500
 - Pkt. 1.1.2 Areal fra 0-500 kvm – økes fra kr 7.452 til kr 8.500
 - Pkt. 1.1.6 Oppmålingsforretning over punktbeste økes fra kr 6.836 til kr 8.500 og uten markarbeid hvor det beregnes 50 % økes fra kr 3.418 til kr 4.250
 - Pkt. 1.1.7 oppmålingsforretning over større sammenhengende areal økes fra kr 7.452 til kr 8.500
 - Øvrige satser i dette regulativet økes med 2,5 %.
- Betalingssatser for hjemmetjenester fra omsorgstjenesten i form av hjemmehjelp og boveiledning endres slik:

Timeprisen justeres til 327 kr/time for alle med inntekt over 2 G. Man justerer det slik at ingen skal betale for mer enn x antall timer pr/mnd ut fra tabell gradert på G (tabell 3).

G	Timesats	Max timetall pr mnd	Sum
<2	210	-	210
2-3	327	12	3924
3-4	327	14	4578
4-5	327	16	5232
>5	327	20	6540

- Betalingssatsen for trygghetsalarmer økes fra kr 170,- (2021-sats) til kr 200,- pr. Måned ut fra selvkostprinsippet.
- Det innføres et nytt gebyr i forhold til Hållinghallen - tap av nøkkelbrikke med kode, hvor det må betales et gebyr på kr 500,- før det leveres ut ny brikke.

3.4 Statlige overføringer og tilskudd.

Kommunens frie inntekter består av skatt på inntekt og formue og rammetilskudd. Rammetilskuddet kommer frem som summen av innbyggertilskuddet, distriktstilskudd, skjønnstilskudd, regionsentertilskudd, veksttilskudd og storbytilskudd.

Innbyggertilskuddet består av et kronebeløp pr. innbygger, saker med særskilt fordeling, en utgifts-utjevning basert på kostnadsnøkler, en inntektsgaranti (INGAR-ordningen) og en skatteutjevning. Kostnadsnøklerne er oppdaterte og fanger opp endringer i befolkningssammensetningen, levekår, reiseavstander og andre strukturelle forhold.

Statsbudsjettet for 2022 er lagt frem og i grønt hefte for 2022 er det gjort rede for de bevilgninger som er gjort over kap. 571 Rammetilskudd til kommuner. Grønt hefte er et vedlegg til statsbudsjettet. Opplysningene i grønt hefte er lagt inn i KS' prognosemodell for beregning av rammetilskuddet til kommunene basert på gjennomsnittsnivået for skatt i siste 3 skatteår per innbygger i kommunen.

Pris og lønnsveksten (deflatoren) i kommunesektoren er i statsbudsjettet for 2022 anslått til 2,5%, hvor lønnsvekstanslaget er satt til 3,2%. Deflatoren på 2,5% er beregnet slik:

Faktorer	Vekt	Anslag	Veid
Lønnsvekst	0,6	3,2 %	1,8 %
Prisvekst	0,4	1,6 %	0,7 %
Veid Snitt (Deflator)			2,5 %

KS' prognosemodell etter regjeringen Støres endringer (rød skrift) viser følgende skatt- og rammetilskudd for økonomiplanperioden, noe som er lagt til grunn i budsjett og økonomiplanarbeidet, basert på folketall på 1205 innbyggere pr. 01.07.2021:

(tall i 1000 kroner)	Økonomiplanperiode			
	2022	2023	2024	2025
Innbyggertilskudd (likt beløp pr innb)	31 491	31 548	31 556	31 710
Utgiftsutjevningen	33 858	33 886	33 876	33 863
Overgangsordning - INGAR	2 699	1 846	1 332	826
Saker særskilt ford (inkl. helsestasjon skolehelse og arbavg)	237	237	237	237
Nord-Norge-tilskudd/Namdalsstilskudd	2 261	2 231	2 231	2 231
Småkommunetillegg	5 432	5 432	5 432	5 432
Ordinært skjønn	150	150	150	150
Økt realvekst og oppgaveendringer	646	665	665	665
Nytt tilskudd per kommunal grunnskole inkl. finansingstrekk	221	221	221	221
Redusert rammetilskudd som følge av økt skatteanslag	-561	-561	-561	-561
Sum rammetilskudd uten inntektsutjevning	76 433	75 654	75 138	74 773
Netto inntektsutjevning	10 506	10 506	10 506	10 506
Sum rammetilskudd før evt. ekstra skjønn fra fylkesmannen	86 939	86 160	85 644	85 279
Skatt på formue og inntekt	29 124	29 124	29 124	29 124
Realvekst i frie inntekter		800	1 300	1 700
Sum budsjettert skatt og rammetilskudd	116 100	116 100	116 100	116 100

Det er her forutsatt at folketallet holder seg på 1205 innbyggere også 01.01.2022 og i hele økonomiplanperioden (det samme som pr. 01.07.2021). I forhold til SSBs befolkningsprognoser kan dette være et vel optimistisk anslag, men med kommunens planlagte satsing på å opprettholde bosettingen i kommunen og få tilflytting mener en likevel at dette kan være en realistisk forutsetning.

På grunn av befolkningsnedgang og befolkningssammensetning har kommunen hatt en svak inntektsutvikling. For å gi kommunene en helhetlig skjerming mot brå nedgang i rammetilskuddet og dermed gjøre inntektssystemet mer fleksibelt og forutsigbart er det innført en inntektsgarantiordning (INGAR), slik at ingen kommuner skal ha mer enn kr. 400 pr. innbygger svakere korrigert vekst enn beregnet korrigert vekst på landsbasis. Høylandet kommune har kommet inn under denne ordningen i denne økonomiplanperioden og vil få kompensert det høyeste beløpet (kr. 2.699.000) i INGAR i Trøndelag i 2022. INGAR er imidlertid en overgangsordning og vil bli redusert utover i økonomiplanperioden. Beløpene som kommer fram i tabellen er beregnet i KS' prognosemodell, men er ifølge KS vanskelig å beregne korrekt. I tabellen synliggjøres imidlertid at kommunen må forvente en nedgang i utbetalingen fra inntektsgarantiordningen.

I økonomiplanen budsjetteres det imidlertid med samme skatt og rammetilskudd i hele økonomiplanperioden som i 2022. Det forutsettes da at innbyggertallet opprettholdes som i dag og at den generelle realveksten i frie inntekter kompenserer for reduksjonen i forventet utbetaling fra INGAR – ordningen.

Når det gjelder småkommunetillegget til kommuner med under 3.200 innbyggere, beregnes det utfra distriktsindeksen.

Distriktsindeksen bygger på indikatorer som sentralitet, reiseavstand, befolkningstetthet, befolkningsstruktur og utvikling, status for arbeidsmarkedet og inntektsnivå.

For å få høyeste sats – kr 6.034.000 i småkommunetilskudd må kommunen ha en distriktsindeks lavere enn 36, og her har det svingt fra år til år uten at noen kan gi en fullgod forklaring på årsaken til dette. I 2022-budsjettet opplyses det i grønt hefte at det brukes distriktsindeksen fra 2017 (Høylandet har da indeks på 37,8). Som følge av dette får kommunen også for 2022 nest høyeste sats, som er kr 602.000 under høyeste sats. Regjeringen har fastsatt revidert distriktsindeks (Høylandet har indeks 33,5 i 2020), men denne vil inntil videre ikke benyttes ved beregning av de regionalpolitiske tilskuddene i inntektssystemet.

Korona-pandemien

Det er ikke lagt opp til at kommunene skal få tilskudd til dette i 2022.

Investeringskompensasjon

Kommunen får utbetalt investeringskompensasjon for oppføring av omsorgsboliger og nye rom ved Høylandet sykeheim som for tidligere år. Det utbetales også rentekompensasjon i forbindelse med skoleanlegg og kirkebygg.

Integreringstilskudd flyktninger

Høylandet kommune mottok de første flyktningene i desember 2015, og kommunen mottar de første 5 årene et integreringstilskudd pr. flyktning avhengig av om vedkommende er enslig eller om det er en familie, og avhengig av om det er voksne eller barn. Kommunen mottar et tilskudd på kr 241.000 det første året en enslig bosettes, eller kr 194.300 pr familiemedlem (2021-satser). Dette integreringstilskuddet nedtrappes så for hvert år, ned til kr 72.000 pr. person i år 5. Det er i 2020 og 2021 ikke blitt bosatt nye flyktninger i kommunen og det ser heller ikke ut til at kommunen vil få nye flyktninger som bosetter seg i 2022. Beløpet som utbetales i integreringstilskudd 2022 er derfor vesentlig redusert i forhold til tidligere år. Det er derfor viktig at kommunen klarer å gjøre de som bosettes mest mulig økonomisk selvstendige i løpet av den perioden kommunen får integreringstilskudd.

Det kommer eget tilskudd til norsk og samfunnsopplæringen, hvor Høylandet kommune kjøper norskopplæring av Grong kommune.

Oppgaveendringer og korreksjoner i budsjettoplegget for rammetilskudd 2022

Det er ikke registrert at det er noen øremerkede tilskudd som Høylandet kommune har mottatt tidligere som innlemmes i kommunens rammetilskudd fra 2022. Her er noen av endringene i budsjettoplegget for 2022:

- **Barnevernsreformen** innebærer at kommunene får et større finansielt ansvar. Rammetilskuddet til kommunene er som følge av dette økt med kr. 1 310 mill. i 2022. I tillegg er tidligere øremerket finansiering av stillinger i barnevernet innlemmet i kommunens rammefinansiering f.o.m. 2022 med kr. 841 mill., samt at økt kompetansekrav i barnevernet kompenseres med kr 52,5 mill. For Høylandet utgjør disse økningene kr. 227.760.
- Kunnskapsdepartementet foreslår å redusere pensjonspåslaget til **private barnehager** med 2 prosentpoeng til 11 prosent fra 1. januar 2022. Samlet sett innebærer dette at kommunene får lavere utgifter til private barnehager, og i statsbudsjettet for 2022 er det trukket ut 207 mill. kroner av kommunerammen (Høylandet trukket 33.866).
- Økte **sosialhjelpsutgifter** som følge av redusert dagsats for tiltakspenger kompenseres i rammetilskuddet med 69 mill. kroner (Høylandet kr. 9.149).
- Det innføres et nytt tilskudd i rammetilskuddet med **500 000 kroner per kommunale grunnskole**. Tilskuddet skal imidlertid ikke øke kommunerammen, og er derfor er innbyggertilskuddet blitt redusert. Netto økning for Høylandet ble her på kr. 221.000.
- Stortinget har vedtatt at det skal opprette **rådgivende enheter** i den kommunale helse- og omsorgstjenesten. Enhetene skal møte personer når oppmøte for enheten er satt som vilkår for en bestemt strafferettslig reaksjon. Rammetilskuddet er økt med på 100 mill. kroner knyttet til etablering av disse enhetene, fordelt etter delkostnadsnøkkelen for sosialhjelp. (Høylandet kr. 13.529)
- **Basistilskudd** til fastleger - forslås økt i 2022, og kommunerammen er som følge av dette økt med 51 mill. kroner. Økningen er fordelt etter delkostnadsnøkkel for kommunehelse. (Høylandet kr. 21.549)
- **E-helseløsninger**. Helse- og omsorgsdepartementet sendte i juli 2021 på høring et forslag om endringer i pasientjournalloven mv. som blant annet innebærer en plikt for kommuner til å betale for kostnadene til forvaltning og drift av helsenettet, inkludert grunndata og helse ID, og kjernejournal, e-resept og helsenorge.no. I statsbudsjettet for 2022 er rammetilskuddet til kommunene økt med 322 mill. kroner som følge av dette, fordelt etter delkostnadsnøkkel for kommunehelse. Økningen i rammetilskuddet tilsvarer dagens kostnader til forvaltning og drift av løsningene, men staten legger til grunn at kommunene må bidra til å dekke kostnadsveksten fra 2021 til 2022. (Høylandet kr. 136.056)
- **Barnekoordinator**. Som en del av Likeverdsreformen blir det innført en lovfestet rett til barnekoordinator. Helårsvirkningen av denne lovfestingen er anslått til 180 mill. kroner for

kommunene, tilsvarende 280 stillinger. Det legges opp til ikrafttreddelsen av den nye loven 1.8.2022. Rammetilskuddet til kommunene er som følge av dette økt med 100 mill. kroner i 2022, fordelt etter delkostnadsnøkkel for kommunehelse. (Høylandet kr. 42.253)

- **Ressurskrevende tjenester.** 55 mill. kroner er trukket ut av innbyggertilskuddet for å finansiere ekstra kompensasjonsordning, i tillegg til det ordinære toppfinansieringstilskuddet, til enkelte mindre kommuner som har spesielt høye utgifter innenfor ressurskrevende tjenesteordningen,

Følgende helårseffekter av oppgaveendringer mv. fra 2021 er innarbeidet i kommunerammen for 2022:

- Inntektsgradert foreldrebetaling. SFO 3./4. trinn, 35 mill. kroner etter delkostnadsnøkkel for grunnskole.
- Basistilskudd fastleger ble økt med virkning fra 1. juli 2021. Helårseffekt av dette er innarbeidet i rammetilskuddet for 2022 ved at rammen er økt med 77 mill. kroner fordelt etter delkostnadsnøkkel for kommunehelse.

3.5 Tidligere vedtak som har konsekvenser for økonomiplanen.

Eiendomsskatt

Kommunestyret vedtok i møte 02.02.2017, sak 3/2017 med hjemmel i eiendomsskatteloven §§2 og 3, å innføre generell eiendomsskatt i kommunen fra og med 01.01.2018, og denne merinntekten skulle brukes til finansiering av nye investeringer.

Endringer i regelverket for eiendomsskatt som gjelder beskatning av produksjonsutstyr- og installasjoner for verker og bruk som kom i 2019 (hvor skattetakstene reduseres med 1/7-del hvert år), samt en obligatorisk reduksjonsfaktor på 30 % i eiendomsskattegrunnlaget på bolig- og fritidseiendommer etter en endring av eiendomsskattelovens § 8 A-2 som kom i 2020, og at maksimal eiendomsskattesats for bolig og fritidsbolig f.o.m. 2021 kun kan være på 4 promille, gjør at forventede eiendomsskatteinntekter i 2022 og åra framover vil være ca. kr. 1,1 mill. mindre enn det ville ha vært uten disse regelendringene.

Endringene i eiendomsskatteloven har medført en reduksjon i eiendomsskatt i forhold til det inntektsgrunnlaget kommunen la til grunn når en fant rom for å igangsette tilbygg barnehage, ny flerbrukshall, kjøp av brannbil, og at en i gjeldende økonomiplan har planer om oppføring av bl.a. ny brannstasjon, renseanlegg og ombygging av helse- og omsorgsbygget. Dette medfører at en må finne andre driftsinntekter, eller redusere utgiftene slik at renter og avdrag tilsvarende kr. 1,1 mill. årlig kan betjenes i årene fremover.

Renteutgifter

Det er ved beregningen av renteutgiftene i økonomiplanperioden benyttet kommunalbankens anbefalte budsjetrenter:

	Norges Bank-anslag hentet fra Pengepolitisk rapport 3/21					Oppdatert 23.09.2021		
ÅR	NB anslag styringsrente	NB anslag påslag i pengemarkedet	NB anslag 3 mnd Nibor	Bank margin-påslag på Nibor	Budsjettert lånerente ved bruk av NB anslag	FRA Markedet, (NIBOR 3 MND)	Bank margin-påslag på Nibor	Budsjettert lånerente ved bruk av markedsrenter
2022	0,86	0,35	1,21	0,60	1,81	1,10	0,6	1,70
2023	1,40	0,35	1,75	0,60	2,35	1,58	0,6	2,18
2024	1,65	0,35	2,00	0,60	2,60	1,78	0,6	2,38
2025	1,70	0,35	2,05	0,60	2,65	1,81	0,6	2,41

Med en langsiktig lånegjeld, ekskl. pensjonsforpliktelser pr. 31.08.2021 på 171 millioner kroner har Høylandet kommune inngått fastrenteavtaler for 44,3% av lånemasse. Dette reduserer risikoen ved en eventuell renteøkning.

En økning av renta på 1% på de lånene med flytende rente vil gi en merutgift på kr. 700.000 i året. Samtidig vil en kunne få kr. 200.000 – 300.000 mer i renter på bankinnskudd også.

3.6 Øremerkede tilskudd.

Tilskudd til Norsk Revyfaglig Senter

Virksomheten får tilskudd til drift og for 2022 er det budsjettert med et tilskudd på kr. 88.519. Dette utløser ytterligere tilskudd fra andre offentlige instanser. Senteret er også aktive til å tilføre aktivitet og prosjekter til kommunen. Tas tilskuddet bort vil de sannsynligvis måtte legge ned.

Tilskudd til Norsk Revyfestival

Kommunestyret vedtok i behandlingen av årsbudsjettet for 2016, sak 116/2015, pkt.11 å øke tilskuddet til Norsk Revyfestival til kr 82.000 for 2016. Dette nivået er innarbeidet i framtidige budsjett, med korrigering for prisvekst. For 2022 er det budsjettert med et tilskudd på kr. 89.560. Dette tilskuddet utløser tilskudd fra stat og fylkeskommune.

Tilskudd til Høylandet Tråkk

Tidligere budsjетtramme til kultur og tilskudd til Høylandet Tråkk på kr 30.000 til løypekjøring videreføres.

Kommunestyret vedtok i K.sak 116/2015, pkt. 13a) at IL Hållingen ved Høylandet Tråkk skulle innvilges et årlig tilskudd på kr 36.000 i 10 år til anskaffelse av tråkkemaskin, siste tilsagnsår er 2025. Dette er innarbeidet i planperioden.

Tilskudd til IL Hållingen - kunstgressbane

Kommunestyret vedtok i møte 13.12.2012, sak 68/2012, pkt. 3d) flg.:

Høylandet kommune innvilger et årlig anleggstilskudd til IL Hållingen til bygging av kunstgressbane tilsvarende et låneopptak på 1,7 mill kroner med en løpetid på 10 år.

IL Hållingen har et lån i Kommunalbanken med følgende betalingsplan:

A	B	C	D	E
	Restgjeld pr. 01.01	Avdrag	Renter	Sum tilskudd
2021	545 470	181 840	11 250	194 000
2022	363 630	181 840	7 159	189 000
2023	181 790	181 790	3 068	185 000
2024	-			
2025				

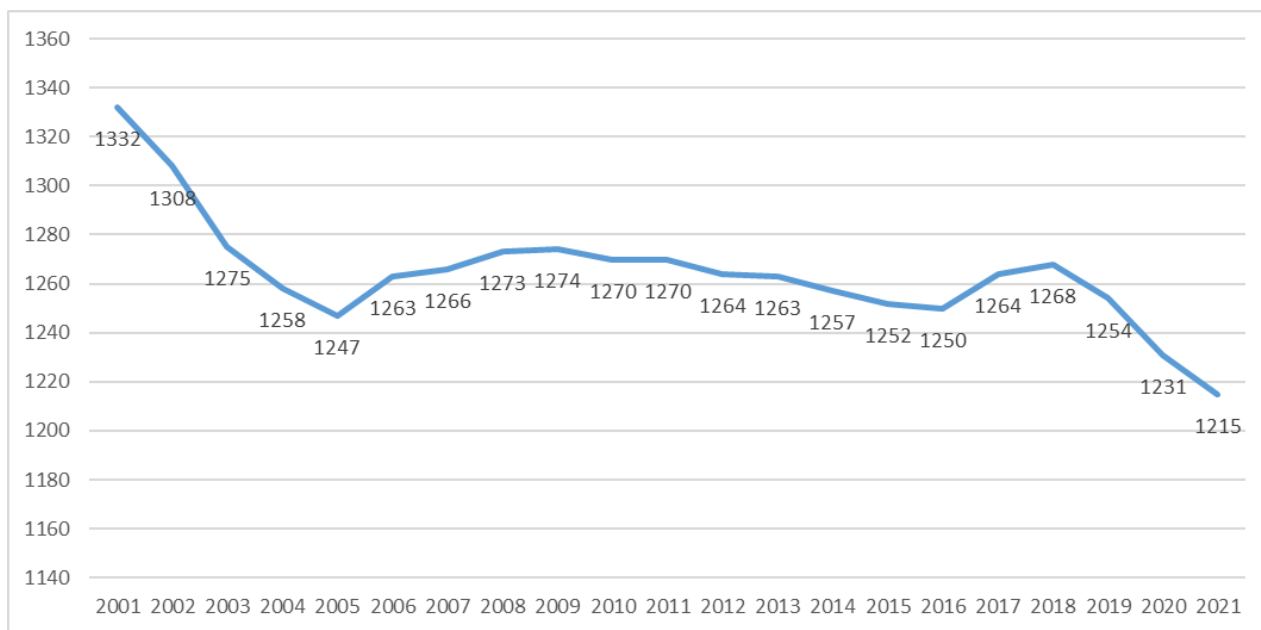
Fra og med 2024 reduseres rammen til kultur med kr. 185.000 - når lånet som gjelder kunstgressbanen er nedbetalt.

Tilskudd til Høylandet frivilligsentral

Tilskuddet til frivilligsentraler er blitt lagt som øremerket finansiering f.o.m. 2021 og blir utbetalt over kulturdepartementets budsjett. I 2021 fikk frivilligsentralen utbetalt kr. 440.000 fra kulturdepartementet. Tilskuddet ble utbetalt til kommunen som så viderebetaler dette til frivilligsentralen. I tillegg utbetaler kommunen et tilskudd til frivilligsentralen. For 2021 utgjorde dette kr. 202.344. Det foreslås å bevilge det samme beløpet i budsjettet for 2022.

4. Kommunens ståsted i dag

4.1 Folketallsutvikling og demografisk utvikling

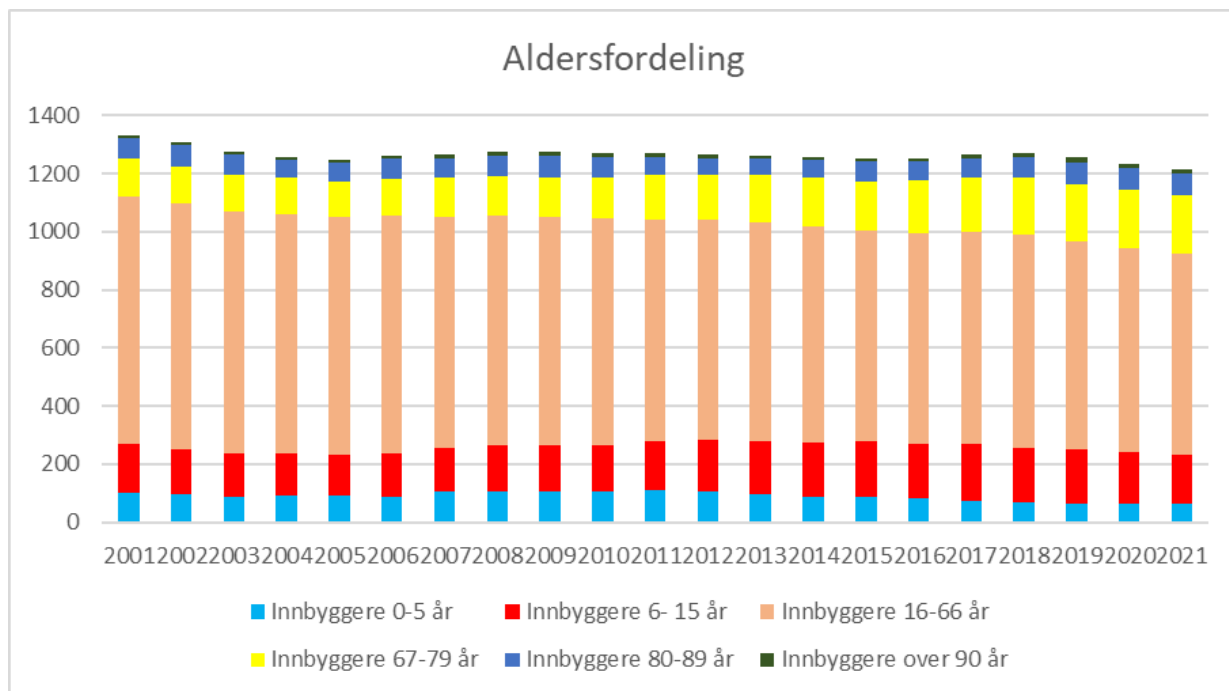

Ses det nærmere på folketallet de siste årene, så har det vært en jevn nedgang fra 2001 til 2005. Deretter forholdsvis stabilt fram til 2015. Folketallet gikk litt opp i løpet av årene 2016 til 2018, noe som har sammenheng med bosetting av nye hållinger. Siden 2018 har det vært en betydelig nedgang i folketallet. Pr. 2. kvartal 2021 oppgir SSB at det 1205 innbyggere i kommunen, altså en nedgang på 10 personer i løpet av 1. halvår.

De siste årene	2001	2002	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Innbyggere i alt	1332	1308	1258	1247	1279	1266	1273	1274	1270	1270	1264	1263

De siste årene	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	%vis endring 2001-2020	
Innbyggere i alt	1257	1252	1250	1264	1268	1254	1231	1215		-8,78 %

Når det gjelder aldersfordelingen blant innbyggerne, har dette endret seg på følgende måte siden 2001:

Grafen illustrerer den demografiske utviklingen der ulike aldersgrupper er lagt ovenfor hverandre for hvert år. Inndelingen er gjort etter den demografiske inndelingen i inntektssystemet.

Tall pr. 01.01.	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Innbyggere 0-5 år	98	86	93	94	85	105	105	106	107	113	106	97
Innbyggere 6-15 år	152	150	143	140	152	150	162	160	159	168	178	182
Innbyggere 16-66 år	849	833	824	815	816	795	786	785	782	762	757	754
Innbyggere 67-79 år	126	126	125	125	130	135	138	137	140	151	155	161
Innbyggere 80-89 år	73	71	62	62	69	68	68	71	67	60	56	58
Innbyggere over 90 år	10	9	11	11	11	13	14	15	15	16	12	11
Innbyggere i alt	1308	1275	1258	1247	1263	1266	1273	1274	1270	1270	1264	1263
Tall pr. 01.01.	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2002-2021		2002-2021 i %	
Innbyggere 0-5 år	89	86	81	74	69	65	65	62	-36		-36,73 %	
Innbyggere 6-15 år	187	192	191	194	187	184	177	172	20		13,16 %	
Innbyggere 16-66 år	744	727	721	733	732	717	702	689	-160		-18,85 %	
Innbyggere 67-79 år	165	169	183	184	197	197	199	204	78		61,90 %	
Innbyggere 80-89 år	63	68	65	68	70	75	78	75	2		2,74 %	
Innbyggere over 90 år	9	10	9	11	13	16	10	13	3		30,00 %	
Innbyggere i alt	1257	1252	1250	1264	1268	1254	1231	1215	-93		-7,11 %	

Kommunen hadde en topp i antallet barn 0-5 år i 2011 med totalt 113 barn i denne aldersgruppen, men er nå er nede i 62 barn i samme aldersgruppe, en nedgang på 51 barn over 10 årsperiode.

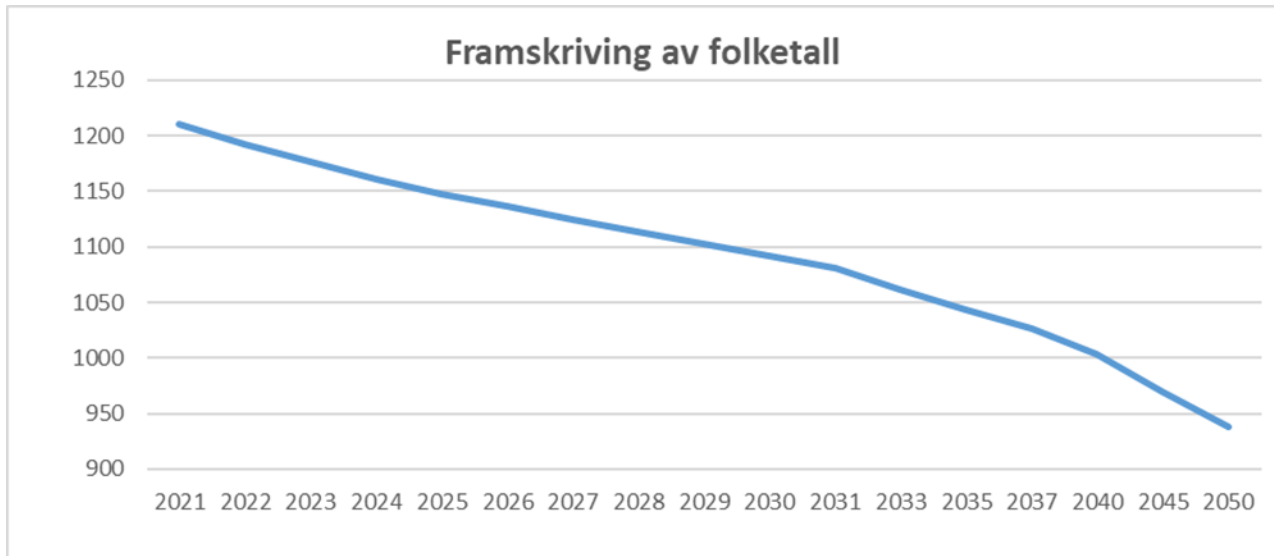
Når det gjelder barn i skolepliktig alder – 6 – 15 år, var toppen i 2017 med 194 barn, men en nå fire år senere har 162 barn (høst -21), noe som er 32 barn mindre i skolepliktig alder i hht SSB sine tall.

Dersom det ses på aldersgruppen 16 – 66 år, de som er i yrkesaktiv alder, har det siden 2002 vært en nedgang i innbyggertallet. I 2002 var det 849 innbyggere i denne aldersgruppen, mens det nå i 2021 er 689 personer, en nedgang på 160 personer. Dette er bekymringsfullt. Det er denne aldersgruppen som skal produsere nye innbyggere og være med på å produsere de tjenestene som kommunen skal gi til sine innbyggere; barnehage, undervisning i skolen, SFO, kulturskole, helse- og omsorgstjenester, samt tekniske tjenester.

En aldersgruppe som har økt mye i perioden 2002 til 2021, er gruppen 67 – 79 år, økningen her er på 78 personer. Dette er etterkrigsgenerasjonen som er kommet til denne aldersgruppen.

Aldersgruppen over 80 år har økt fra 2016 til i 2021 med 14 personer. Etter hvert som etterkrigsgenerasjonen kommer opp i denne aldersgruppen må en regne med en ytterligere økning av antallet personer her og naturlig nok også en økning i utgiftene innenfor helse- og omsorg pga mange eldre over 80 år.

4.2. Framskriving av folketall

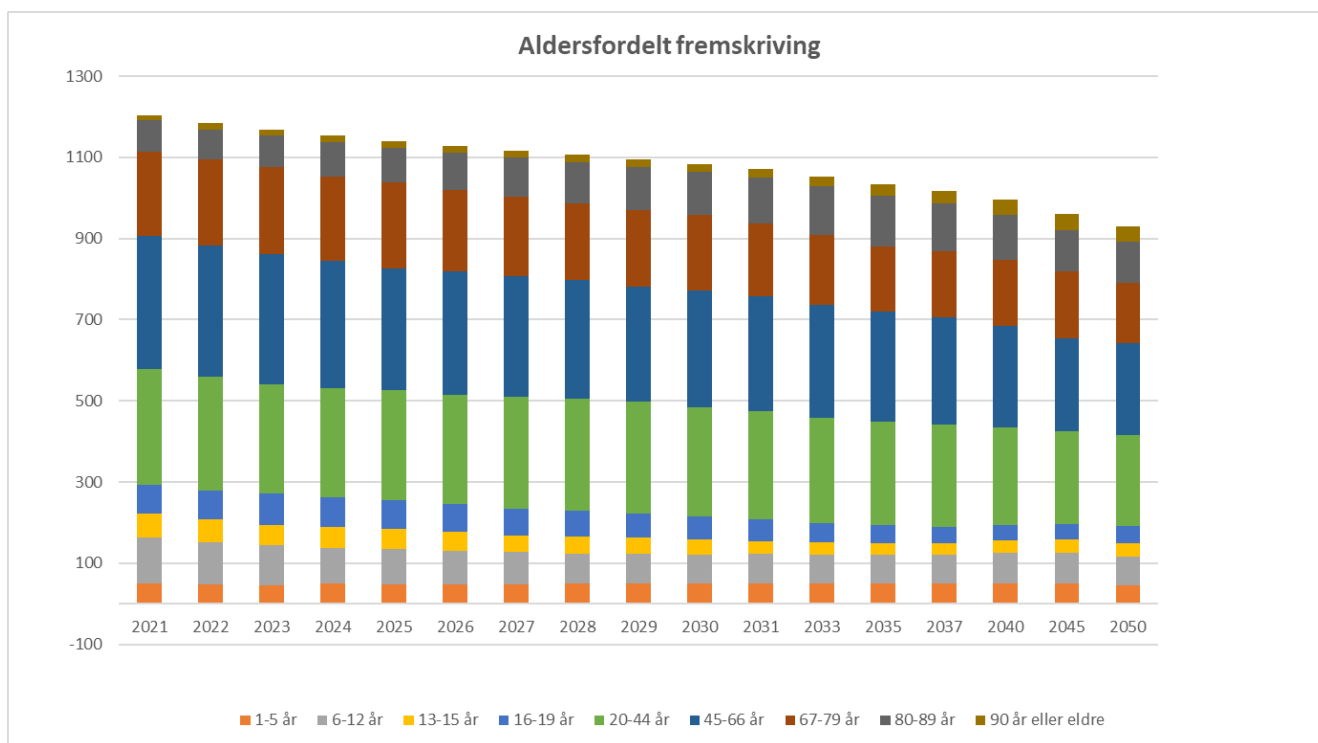

De siste årene	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Innbyggere i alt	1211	1192	1176	1161	1148	1137	1125	1114	1103	1092
De siste årene	2031	2033	2035	2037	2040	2045	250	%vis endring 21-50		
Innbyggere i alt	1081	1062	1043	1027	1004	969	938	-22,54 %		

SSB utarbeidet sommeren 2021 en ny befolkningsframskriving fram mot 2100 for hele nasjonen, men pr kommune er befolkningsprognosen fremskrevet til 2050. Den prognosen som er gjengitt i denne analysen, er som tidligere basert på alternativ MMMM fra SSB sin prognoses som står for middels nasjonal vekst med forutsetninger om; middels fruktbarhet, middels levealder, middels innlandsmobilitet og lav netto innvandring.

Prognosen fra SSB viser at kommunen forventes å ha 1211 innbyggere i 2021 (pr. 01.07.21 var det 1205 i kommunen), så prognosen har stemt bra hittil. Prognosen gir et godt bilde av hvordan befolkningssammensetningen forventes og endre seg i forhold til antall eldre, barn og yrkesaktive.

Prognosen viser at folketallet i Høylandet vil reduseres fra 1211 til 938 i prognoseperioden.

Tall pr. 01.01	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031
Innbyggere 0-5 år	57	55	53	57	56	56	56	57	57	58	59
Innbyggere 6-15 år	173	162	149	141	136	130	121	117	113	110	104
Innbyggere 16-66 år	684	674	668	655	643	641	638	632	620	612	604
Innbyggere 67-79 år	207	213	214	208	211	201	195	189	187	187	178
Innbyggere 80-89 år	78	73	78	84	86	92	97	101	106	106	115
Innbyggere over 90 år	12	15	14	16	16	17	18	18	20	19	21
Innbyggere i alt	1211	1192	1176	1161	1148	1137	1125	1114	1103	1092	1081

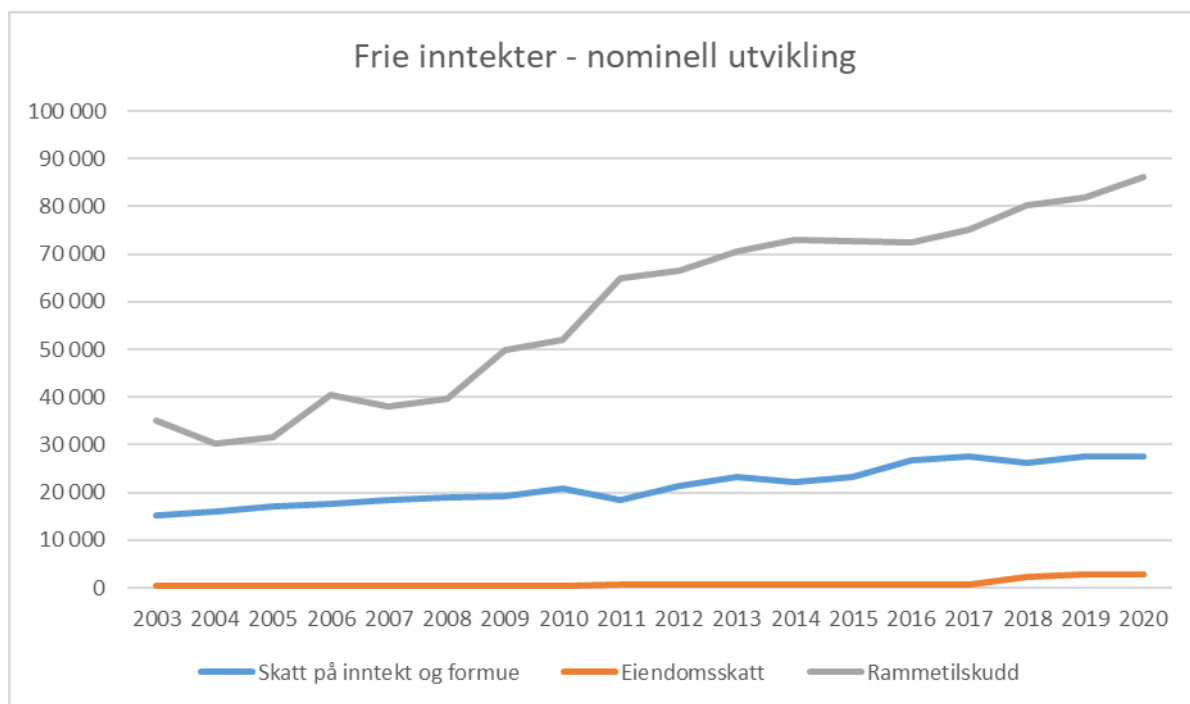
Tall pr. 01.01	2033	2035	2037	2040	2045	2050	2021-2050	2021-2050 i %
Innbyggere 0-5 år	59	60	60	60	57	53	-4	-7,02 %
Innbyggere 6-15 år	102	100	100	104	109	105	-68	-39,31 %
Innbyggere 16-66 år	585	571	556	529	496	492	-192	-28,07 %
Innbyggere 67-79 år	171	160	162	163	165	149	-58	-28,02 %
Innbyggere 80-89 år	122	124	119	111	101	100	22	28,21 %
Innbyggere over 90 år	23	28	30	37	41	39	27	225,00 %
Innbyggere i alt	1062	1043	1027	1004	969	938	-273	-22,54 %

Ifølge denne prognosen blir andelen 16-66 år redusert med 192 personer fra 2021 frem til 2050, noe som gjør at andelen av kommunens innbyggere som er i produktiv alder og yrkesaktiv alder går ned med 28%, mens andelen over 80 år øker betydelig mot 2050.

I økonomiplanperioden har en likevel forutsatt at kommunen greier å snu denne trenden og at dagens folketall opprettholdes. Dette skyldes en prioritert satsing på bolyst og tilflyttersatsing, som omfatter viktige grep som er forventet å bidra til at folketallet holdes på dagens nivå og øker.

4.3 Økonomisk utvikling

4.3.1 Frie inntekter

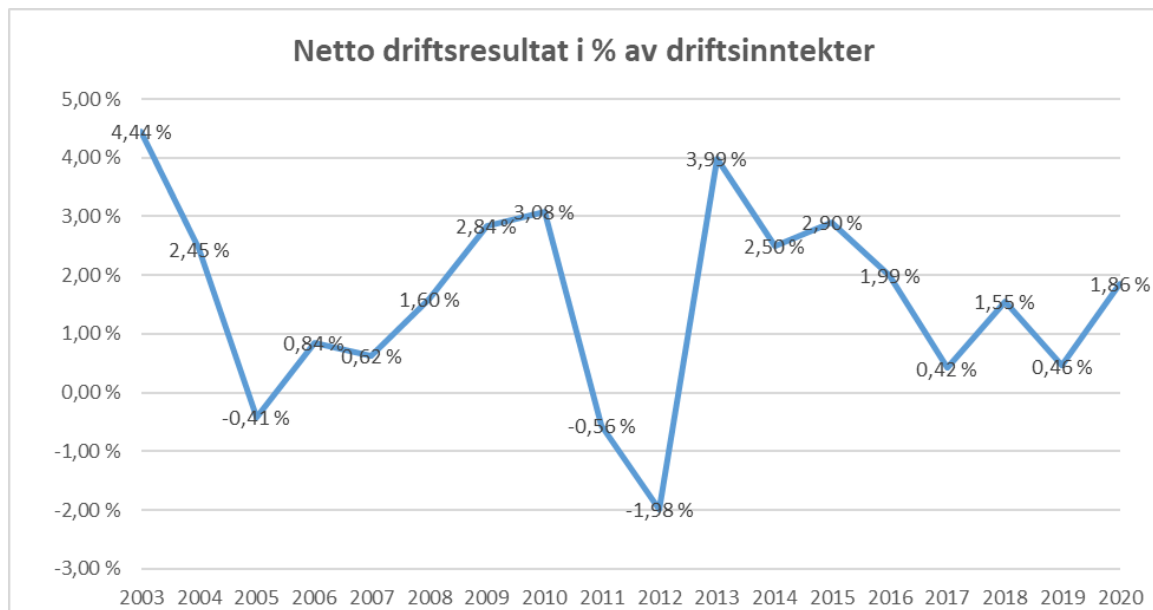
Tall i tusen kroner	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Skatt på inntekt og formue	15 097	16 058	17 003	17 736	18 440	18 951	19 278	20 796	18 559
Eiendomsskatt	319	312	331	359	359	359	352	351	738
Rammetilskudd	35 017	30 245	31 534	40 437	38 010	39 606	49 781	52 153	64 822
Sum frie inntekter nominelt	50 433	46 615	48 868	58 532	56 809	58 916	69 411	73 300	84 119

Tall i tusen kroner	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Skatt på inntekt og formue	21 372	23 368	22 187	23 151	26 653	27 648	26 225	27 501	27 461
Eiendomsskatt	735	722	722	722	720	746	2 355	2 970	2 856
Rammetilskudd	66 508	70 600	73 123	72 643	72 589	75 120	80 338	81 729	86 160
Sum frie inntekter nominelt	88 615	94 690	96 032	96 516	99 962	103 514	108 918	112 200	116 477

Figuren viser de frie inntektstypene lagt ovenfor hverandre for å synliggjøre den nominelle utviklingen av frie inntektene i perioden. Eiendomsskatten utgjør en liten andel av de frie inntektene.

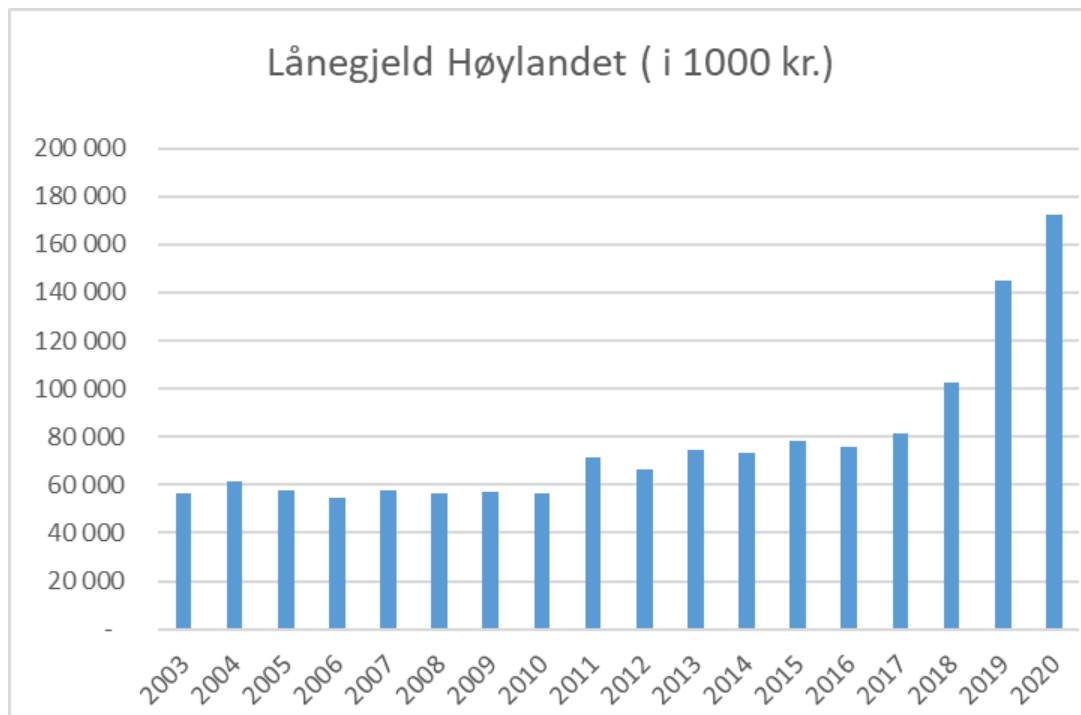
4.3.2 Handlingsfrihet

Netto driftsresultat er definert som kommunens økonomiske handlingsfrihet og er det overskuddet som er disponibelt til investeringer og avskrivninger.

Netto driftsresultat i % av driftsinneker									
I 1000 kr	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Sum driftsinntekter	-69 208	-71 682	-74 951	-84 284	-84 850	-92 063	-105 029	-109 158	-112 504
Netto driftsresultat	-3 075	-1 755	311	-708	-525	-1 469	-2 986	-3 357	629
i %	4,44 %	2,45 %	-0,41 %	0,84 %	0,62 %	1,60 %	2,84 %	3,08 %	-0,56 %
I 1000 kr	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Sum driftsinntekter	-117 054	-125 709	-129 760	-133 624	-143 854	-150 941	-161 179	-162 079	-161 385
Netto driftsresultat	2 317	-5 013	-3 246	-3 872	-2 865	-628	-2 493	-739	-3 005
i %	-1,98 %	3,99 %	2,50 %	2,90 %	1,99 %	0,42 %	1,55 %	0,46 %	1,86 %

En ser her handlefriheten eller netto driftsresultat i kroner og prosent av driftsinntekter i Høylandet kommune over en 15-årsperiode. Handlingsfriheten bør årlig ligge på ca. 1,75 % av sum driftsinntekt, og dette ble oppnådd i 2020 (Hovedårsaken til dette skyldes merinntekter og kompensasjoner i forbindelse med Covid-19 pandemien). I perioden 2017 – 2019 ble dette måltallet ikke oppnådd). For regnskap 2021 ser det ut til å bli et negativt netto driftsresultat.

I 1000 kr	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Lånegjeld	56 271	61 550	57 465	54 280	57 962	56 406	57 266	56 489	71 610
I 1000 kr	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Lånegjeld	66 228	74 725	73 374	78 549	75 992	81 127	102 652	144 923	172 159

Her er utviklingen i Høylandet kommunes lånegjeld i nominelle kroner. Dette er lånegjeld uten pensjonsforpliktelser.

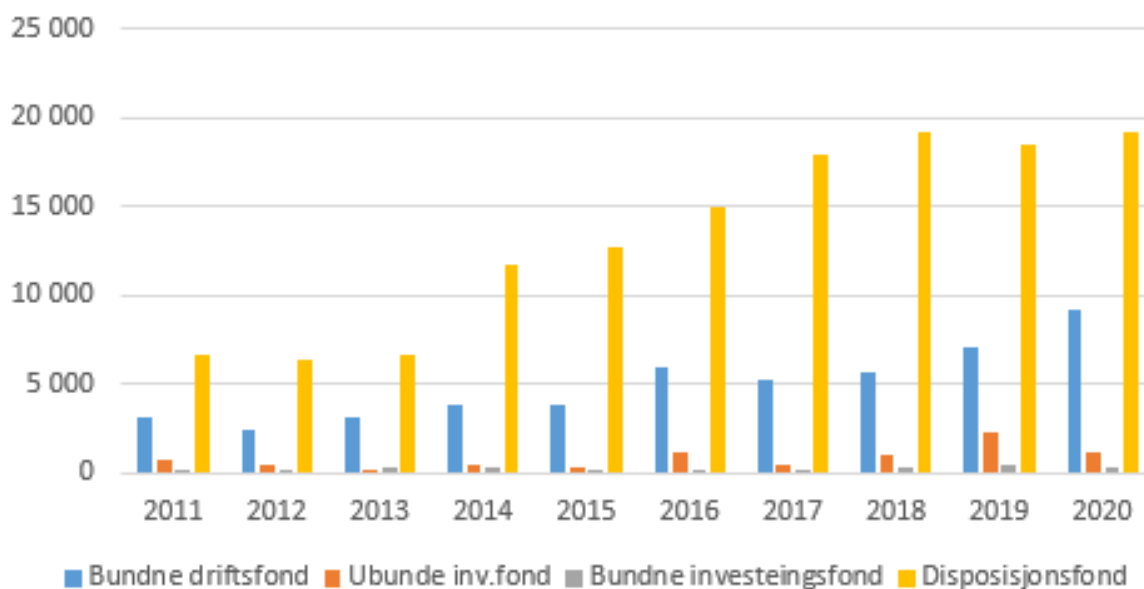
Deler av lånegjelden er kompensert med rente- og avdragskompensasjon fra staten, samt gjennom betaling av gebyrer/kommunale avgifter av kommunens innbyggere når det gjelder låneopptak på selvkostområdet (vann, avløp osv).

Sammenlignet med andre namdalskommuner har kommunen tidligere hatt en liten andel lånegjeld pr. innbygger. Men dette har økt i 2019 og 2020.

Lånegjeld pr. innbygger

(kroner)	2016	2017	2018	2019	2020
Høylandet	54 672	62 126	70 627	114 209	140 751
Leka	47 058	74 538	82 981	94 097	87 496
Snåsa	84 451	87 137	84 451	93 690	132 883
Overhalla	84 437	96 165	97 538	108 131	124 787
Lierne	92 876	106 416	111 367	116 415	124 901
Namsskogan	115 116	120 634	134 067	137 278	136 678
Flatanger	67 475	85 529	137 680	133 307	115 662
Grong	149 106	160 004	164 578	160 199	160 146
Røyrvik	136 358	230 897	231 685	232 219	217 793

Fondsutvikling 2011 - 2020

I 1000 kr, pr. 31.12	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Bundne driftsfond	3 106	2 459	3 073	3 772	3 875	5 983	5 166	5 694	7 039	9 218
Ubunde inv.fond	669	413	102	429	246	1 075	399	1 051	2 254	1 147
Bundne investingsfond	139	192	243	243	139	139	140	227	436	324
Disposisjonsfond	6 708	6 299	6 637	11 683	12 764	15 030	17 997	19 145	18 539	19 241
Samlet beholdning	10 622	9 363	10 055	16 127	17 024	22 227	23 702	26 117	28 268	29 930

Oversikten ovenfor viser utviklingen i beholdningen av både bundne og ubundne fond i perioden

- ✓ Bundne driftsfond har i perioden økt fra 3,1 mill til 9,2 mill i 2020
- ✓ Ubundne investeringsfond har blitt redusert fra 2,2 mill i 2019 til 1,1 mill i 2020.
- ✓ Bundne investeringsfond har variert litt, avhengig av utbetaling av tilskudd til spesielle investeringsprosjekt.
- ✓ Disposisjonsfondene har også gått litt opp og ned, men har i løpet av perioden økt fra 6,7 mill kroner til 19,2 mill kroner i dag, hvorav det pensjonsregulerende fondet utgjør kr 10,4 mill kroner pr. 31.12.2020. I det generelle disposisjonsfondet 2.5699.801 på 5,9 mill kroner utgjør integreringstilskuddet knyttet til mottak av flyktninger 4,8 mill kroner pr. 31.12.2020.

4.4 KOSTRA-data

I Kommunal rapport sitt kommunebarometer for 2021 basert på regnskapstall for 2020 kom Høylandet kommune ut som nr. 232 i den endelige rapporten. I 2020 var kommunen på 284 plass og i 2019 på 202 plass og på 69-plass i 2018.

Mye god informasjon finnes på siden [Trøndelag i tall](#).

SSB har også laget et [fakta-ark](#) om hver kommune.

Flere nøkkeltall som gjelder KOSTRA tallene finnes ved å logge inn [her](#) .

5. Behovet og ønsker for nye tiltak

5.1 Behovet for nye investeringstiltak

Det har over de siste årene, og i forkant av arbeidet med økonomiplan for perioden 2019-2022 blitt foretatt utredninger av flere av de største kommunale byggene. Flere kommunale bygg begynner å bli 30-40 år – bygg som er holdt i stand med begrenset vedlikeholdsbudsjett. Flere av de kommunale byggene har imidlertid et stort vedlikeholds- og ombyggingsbehov.

Det er klare utbedringsbehov knyttet til helse- og omsorgsbygget. En teknisk utredning viste at det var svært nødvendig å få etterisolert og utbedret taket på bygget. Dette ble slutført i 2020, det ble også byttet et ventilasjonsanlegg i forbindelse med takbyttet.

Videre medførte byggingen av flerbrukshallen, at brannstasjonen måtte flytte inn i midlertidige lokaler. I 2017 ble det gjennomført et tilsyn av Arbeidstilsynet ved Høylandet brannstasjon der det er gitt pålegg om betydelige utbedringer. Vi har fått utsatt frist for utbedringer, men nå er det et helt klart krav at en godkjent løsning må være på plass, innen 31.12.2023.

Følgende vurderinger er gjort mht. investeringstiltak

5.1.1 - Renovering/modernisering av Høylandet skole

5.1.1.1 – Omgjøring av areal til skoleformål etter flytting av ungdomsklubb

Det har over tid vært uttrykt behov for utvidet romareal ved Høylandet Barne- og Ungdomsskole. Elevantallet ved Høylandet skole er forventet å gå noe ned i årene som kommer, men det vil fortsatt være behov for endringer for å sikre best mulig drift.

Ungdomsklubben er flyttet til Hållinghallen. Gjennom Mulighetsstudiet i 2012 ble det vurdert ulike løsninger og enkelte behov ble foreslått løst ved at «bankbygget» der ungdomsklubben har vært lokalisert, blir tatt i bruk for kunst- og håndverksfag, sløydssal, grupperom, spiserom samt, nyere forslag om at klasserom for ungdomsskolen samlokaliseres i 2. etasje i dette bygget.

Det foreslås at det settes av ressurser til et forprosjekt til å finne og forankre en løsning til hvordan man kan utnytte det ledige arealet i bankbygget på best mulig måte. Videre investeringer i bygget vil måtte besluttes politisk når forprosjektet er ferdig, men vi antar foreløpig at det vil kreve ca. kr. 4 mill i investeringer i økonomiplanperioden.

Vurdering: Det anbefales bevilget kr 312.500 til prosjekt 7610 Forprosjekt omgjøring bankbygget til skoleformål i 2022, og å bevilge kr 3.750.000 i 2023 til prosjekt 7611 Omgjøring «bankbygget» til skoleformål.

5.1.1.2 – Oljefyrt fyrkjel

Vi har fremdeles en oljefyrt fyrkjel på skolen, som brukes til spissfyring når det er svært kaldt, og startes automatisk når primærtilførsel av strøm kobles fra. Det var fra 1. januar 2020 forbudt å bruke fossilt brennstoff til oppvarming av bygninger (ref. Forskrift om forbud mot bruk av mineralolje til oppvarming av bygninger som trådte i kraft 15. juni 2017), men i henhold til forskriften vil ikke forbudet i forskriften være til hinder for at mineralolje kan brukes ved driftsforstyrrelser i kraftsystemet, inntil normal drift i kraftsystemet er gjenomrettet. Det vil derfor ikke være behov for å gjøre noe med fyrkjelen i handlingsplanperioden. Skolen vil også bli koblet til et planlagt fjernvarmeanlegg, og slik vil forhåpentligvis fyrkjelen kunne fases helt ut.

Vurdering: Ingen bevilgning til dette tiltaket.

5.1.1.3 - Uteområde skole

Det ble i 2018 startet arbeid med å utvide skolegården og forbedre trafikksituasjonen rundt skolegården. Gjennom innvilgning av spillemiddelsøknad på nærmiljøanlegg er parkeringsplassen flyttet til grusbanen og skolegården er blitt utvidet og det er innkjøpt noe nytt utstyr. Sommeren 2021 ble det bevilget ekstra midler for uteområdet bak skolen, og det ble gjennomført en liten oppgradering av området. Det arbeides med en helhetlig gjennomgang og plan av skolens uteområde for å skape et mer attraktivt uteområde rundt hele skolen. Elevrådene har over flere år jobbet med å få en mer attraktiv skolegård. Det blir viktig i det videre arbeidet og involvere ansatte, elever og foresatte i dette arbeidet.

Det er nå avklart at ny gang- og sykkelvei ikke skal gå gjennom skolens uteområde. Ferdigstillelse av uteområdet har vært avhengig av Vegvesenet sine planer med hensyn til gang og sykkelveg de siste par årene.

IL Hållingen har startet arbeidet med uteområdet ved idrettsbanen. Kommunen vil samarbeide med idrettslaget om å tilrettelegge et attraktivt uteområde for alle ved idrettsbanen. Arkitekt har kommet med skisser som det nå skal arbeides videre med. Også i dette arbeidet må elevene involveres.

Kommunen søkte våren 2020 om fylkeskommunal støtte til å utbedre trafikksituasjonen i hente/bringesituasjon. Dette fikk vi innvilget, og fikk tildelt støtte på kr 240.000. Gang og sykkelveg og trafikkløsning må samordnes med planen for skolegården foran bankbygget, og det er viktig at dette inngår i den helhetlige planen for skoleområdet. Byggeplan for gang og sykkelvegen er nå omsider ferdig, og vi kan legge denne til grunn for vår videre planlegging.

Skolens uteområde må sees i sammenheng med tilgang hall/uteområde ved hall/idrettsbane (ref. skisser i Mulighetsstudiet). Det arbeides videre med planlegging av uteområde ved idrettsbanen/Hållinghallen i samarbeid med IL Hållingen, og at disse planene sees i sammenheng med planer og arbeid for en attraktiv skolegård.

Vurdering: Det anbefales at det bevilget kr 1.200.000 til uteområdet ved Høylandet skole i 2023.

5.1.2 - Renovering/modernisering av helse- og omsorgsbygg

Dette er et prosjekt som har vært grundig beskrevet i de siste års handlingsplaner, og kommunestyret fikk i møte 28.10.2021, sak 55/2021 en grundig gjennomgang av skisseprosjektet fremtidens helse- og omsorgsbygg.

Status eksisterende helse- og omsorgsbygg

Hovedbygget er fra 1981, og det ble påbygd i 2001 med omsorgsleiligheter, møterom, kantine og enhet for demente. I tillegg ble det bygd nytt bygg for miljøarbeidertjenesten i 2015 inkl. to nye omsorgsleiligheter.

Høsten 2016 ble det gjennomført en vernerunde i helse- og omsorgsbygget, som viste et stort behov for renovering av bygget. Espen Aursand Arkitektkontor AS ble i 2016 engasjert til å utarbeide et skisseprosjektgrunnlag for ny utvidelse av Høylandet sykeheim. I dette arbeidet ble det bl.a. sett på utvidelse/etablering av nytt storkjøkken. Her ble det, med grunnlag i «Forskrift om næringsmiddelhygiene», påpekt behov både i forhold til planløsning, utstyr, renhold, håndtering av avfall, håndvask, eget toalett og garderobe til de ansatte. Det ble også anbefalt å etablere et evt. nytt kjøkken i helse- og omsorgsbyggets hovedetasje. Dette bl.a. pga takhøyde og transport av matvarer inn og søppel ut. Etablering av et nytt produksjonskjøkken, inkl. /spesialrom og fast inventar, slik det er beskrevet i Aursand AS skisseprosjekt vil ha en kostnad på ca. 8 mill. kr. inkl. mva.

I 2018 ble Norconsult gitt i oppdrag av Høylandet kommune å utarbeide en tilstandsanalyse av Høylandet sykeheim, med tilhørende kalkyle for tiltak. Tilstandsanalysen ble gjennomført i august 2018. Det vises til rapport «Tilstandsanalyse Høylandet sykeheim – Tilstandsanalyse av bygg og tekniske installasjoner» datert 14.09.18.

Den 25.10.2018 gjennomførte Namdal brann- og redningsvesen et branntilsyn ved helse- og omsorgsbygget. Tilsynet avdekket 2 avvik. Det vises til rapport «Tilsynsrapport – Alders- og sjukeheimen» datert 29.10.18. Avvik har blitt fulgt opp og de er lukket.

I tillegg til de behov som framgår av vernerunde i 2016, Norconsult sin rapport og rapport etter branntilsyn, har helse- og omsorgstjenesten (i tilknytning til arbeidet med «Strategiplan for helse og omsorg 2018-2030») utarbeidet en oversikt over de ulike tjenesteområdenes nye behov i forhold til dagens bygningsmessige forhold.

Status høsten 2020

Med bakgrunn i diskusjoner, politisk behandling og anbefalinger fra RO har helse- og omsorgstjenesten følgende forslag til bygningsmessige tiltak:

- Antall sykeheimplasser reduseres fra 25 til 20. Målgrupper: Demente, langtidsopphold, avlastning/korttidsopphold, rehabilitering, kommunal øyeblikkelig hjelp døgnet og familieleilighet for lindrende behandling.
- Det bygges et nytt bofellesskap med 8 leiligheter tilknyttet Miljøtunet med heldøgns tilbud. Målgrupper: Barn/unge, funksjonshemmede og rus/psykiatri.
- Etablere heldøgns tilbud i Storgata. Målgruppe: Eldre.
- Det etableres et nytt produksjonskjøkken i tilknytning til sykeheimen i helse- og omsorgsbyggets 2. etg.
- Eksisterende helse- og omsorgsbygg moderniseres og renoveres i tråd med de ulike tjenesteområdenes behov.
- Selge 2 omsorgsleiligheter.
- Omdefinere 3 leiligheter i Vargeia 3 fra omsorgsleiligheter til kommunal utleie, også for eldre.
 - Ok, innarbeides i boligpolitisk handlingsplan
- Vurdere framtidig løsning av kommunal enebolig Furustua som i dag benyttes som avlastningsbolig for barn/unge.
 - Må vurderes gjennom arbeidet med forprosjektet for helse og omsorgsbygningene. Kostnad må framkomme gjennom forprosjektet.

Status i dag og foreslått løsning.

	I dag	Forslag
Sykeheimplasser	25	20
Bofellesskap m/heldøgns tilbud	0	15
Omsorgsboliger m/heldøgns tilbud	9	8
Omsorgsboliger u/ heldøgns tilbud	23	11
Sum plasser/boenheter	57	54

I løpet av 2021 har det blitt gjennomført et innovasjon- og omstillingsprosjekt innen enhet for Helse og Omsorg. Med bakgrunn i råd fra RO prosessen er det jobbet med konkretisering av ulike tematiske områder. Hovedfokus er en omstilling som legger til rette for at innbyggere i kommunen kan bo lengst mulig hjemme og at en reduserer antall institusjonsplasser.

Som del av denne prosessen har det til renovering av Helse- og omsorgsbygg blitt gjennomført en prosess for å avklare status, fremtidige behov og mulige løsninger mht. bygningsmassen innen helse og omsorg.

For 2021 ble det satt av kr 1.230.000 til skisseprosjekt. Det er gjennomført en prosess med bistand fra Norconsult og resultatet ble presentert for KS 28.10.2021. For 2022 var det i økonomiplanen planlagt bevilget

20 mill kroner. Jfr. skisseprosjektet, jfr. K.sak 55/2021 er dette langt fra tilstrekkelig for å komme i mål med den omfattende investeringen som her står foran oss. Det må jobbes hardt de neste årene for å få realisert renovering/nybygg for fremtidens helse og omsorgsbygg.

Ut i fra de kostnadsestimatene som pr i dag foreligger vil ombygging og nybygg på sykeheimen beløpe seg til ca. kr. 150 mill. og miljøtunet kr. 50 mill. Til finansiering av dette kan påregnes et tilskudd fra Husbanken på ca. kr. 50 mill.

Vurdering:

Det er i økonomiplanen lagt inn en investering på kr. 50,0 mill. til prosjektet i 2025. Årsaken til dette er at det er et stort og nødvendig behov for å få satt i gang prosjektet så snart kommuneøkonomien tillater det. For å få realisert prosjektet må imidlertid netto driftsresultat forbedres med ca. 2,5 – 3,0 mill. i 2025 i forhold til det som ligger i denne økonomiplanen.

5.1.3 - Høylandet kommunes administrasjonsbygg

I klima og energiplan fra 2010 er ett av tiltakene bedring av energiforbruket i administrasjons-bygget. Bygget er fra 1975 med datidens krav til isolering. Oppvarming av bygget skjer ved elektrisk oppvarming samt 2 stk. varmpumper montert i 1. etasje.

I kommunebarometeret scorer Høylandet kommune svært dårlig på miljø og ressurser, og de to faktorene som kommunen vurderes på her er antall biler pr 1000 innbyggere, og energikostnader for kommunal eiendomsforvaltning pr kvadratmeter. Den faktoren Høylandet kommune har størst mulighet til å gjøre noe med her er energikostnadene i kommunale bygg.

Det er skiftet lysarmaturer på alle kontorer, og gått over til LED-lys. Ventilasjonsaggregatets styring er imidlertid utdatert og fungerer ikke lenger, og gjør at det går mer strøm enn nødvendig

For å kunne forbedre energiforbruket ved administrasjonsbygget bør det gjennomføres en etterisolering på loft og yttervegger (utlektning med ny kledning) samt skifte ut alle vinduer med en optimalisering på U verdi. Besparingspotensialet med disse tiltakene vil være betydelig.

Ventilasjonsanlegget er gammelt, men fungerer. Utskifting av dette må tas som en del av en større renovering. Det er en reell fare for at anlegget kan kollapse da dette også er 45 år gammelt. Men inntil renoveringsplanene kommer på plass og økonomien tilsier at dette er gjennomførbart får man håpe det holder noen år til.

Vurdering: Energiforebyggende tiltak som etterisolering, skifte av vinduer samt bytte av ventilasjon har vi ikke funnet rom for i denne planperioden. Det er viktig å vurdere videre energibesparende tiltak knytta til kommunale bygg i tida fremover.

5.1.4 – Flerbrukshallen – Hållinghallen

Den nye Hållinghallen er nylig tatt i bruk, men det vil fortsatt påløpe byggelånsrenter, da kommunen har forskottert omsøkte spillemidler i et låneopptak på kr 18.800.000. Dette lånet vil løpe inntil Trøndelag fylkeskommune har utbetalt spillemidler, og når siste beløp er utbetalt er usikkert. Så snart spillemidler som utbetales til dette prosjektet, skal tilsvarende beløp nedbetales som avdrag på dette lånet.

Det er i 2021 innvilget 1,8 mill kroner i spillemidler til klatrehallen i Hållinghallen, noe som medfører at lånet på 18,8 mill kroner vil være redusert til 17 mill kroner i 2022.

Vurdering: Det budsjetteres med en rentekostnad på kr 250.000 i 2022 og kr 200.000 i 2023 i denne planperioden. Det antas at kommunen har fått utbetalt forskottet spillemidler i løpet av 2023.

5.1.5. Ny brannstasjon

Arbeidstilsynet gjennomførte tilsyn på Høylandet brannstasjon i september 2017. Under tilsynet og befaringen ble det registrert en rekke fysiske mangler ved den gamle brannstasjonen. Det ble gitt pålegg om at lokalene må være utbedret innen 01.01.2020. Det ble søkt om forlengelse av denne fristen, og fristen for godkjent, gjennomført utbedring er nå satt til 31.12.2023.

Det ble i 2018 satt ned en arbeidsgruppe som vurderte alternativene for brannstasjon nærmere. Denne gruppen vurderte de ulike alternativene ovenfor, gikk gjennom kostnadene på nytt, og leverte i mars 2018 sin konklusjon der de anbefalte bygging av ny brannstasjon til en kostnad estimert til 10 mill i 2017-kroner

Det er det siste året gjort forskjellige vurderinger i forhold til de løsningene som kan være aktuelle. Det har vært vurdert to forskjellige alternativer. Ref KS sak 54/21

1. Plassering på dagens lokasjon i den gamle vaktmester garasjen.
2. Samlokalisering på Brøndbo industriområde sammen med nytt renseanlegg.

Kostnadmessig vil plasseringen av brannstasjon ha liten betydning.

Anbefalingen fra administrasjon er at det blir bygd ny brannstasjon på Brøndbo industriområde.

Vurdering: Det planlegges oppstart i 2022 og ferdigstillelse i 2023. Det er for 2022 foreslått bevilget kr 3.440.000 og at kr 10.000.000 bevilges i 2023, slik at bygget kan stå ferdig innen 31.12.2023.

5.1.6 - Rehabilitering av Høylandet renseanlegg

Renseanlegget er fra 1980. Noe av det tekniske anlegget er utskiftet, men mye av det gamle går fortsatt. Anlegget er nedskrevet i sin helhet, og behovet for rehabilitering er stort. Det ble i 2017 engasjert konsulent for å forestå en teknisk vurdering av anlegget i et forprosjekt.

Det er foretatt en teknisk vurdering som konkretiserer følgende status og behov. Det er dimensjonert for 600 personekvivalenter (pe) men behandler i dag avløpet fra 750 pe. Dette medfører at vi i dag bare så vidt klarer å holde kravene til rensegrad og kravene i utslippstillatelsen, og det er ikke rom for ytterligere tilknytning til anlegget. I tillegg er anlegget gammelt, og har etter hvert et økt vedlikeholdsbehov pga av utslitt mekanikk. Det tilfredsstiller heller ikke dagens krav til rene og skitne soner i fht arbeidsmiljø. Rundt juletid i 2019 hadde vi et totalhavari på renseanlegget, og dette aktualiserte behovet for forsering av prosjektet betydelig.

I følge rapporten fra Norconsult er det nødvendig å bygge et nytt renseanlegg, og helst i litt mer i avstand fra sentrum.

Det er det siste året gjort forskjellige vurderinger i forhold til de løsningene som kan være aktuelle. Det har vært vurdert to forskjellige alternativer, og dette ble fremlagt for kommunestyret i møte 28.10.2021, i KS sak 54/21. Disse er:

1. Plassering på dagens tomt i tilknytning til brannstasjonen kr. 21.000.000
2. Samlokalisering på Brøndbo industriområde sammen med ny brannstasjon kr. 24.540.000

Vurdering:

Vurderingene som er tatt i forhold til de to alternativene som står over er at det mest hensiktsmessige vil være å gå for Brøndbo industriområde. Kostnadene for dette alternativet er kr. 3,5 mill høyere enn alternativ 1, men fordelene med å få flyttet renseanlegget ut av sentrumsbildet vil veie tungt. Utgiftene forbundet med rehabilitering av renseanlegget eller bygging av et nytt renseanlegg blir såpass høye at det ikke vil kunne dekkes med 100 % dekning av kloakkavgiften. Da de kommunale avgiftene i utgangspunktet ligger i øvre siktet vil man måtte påberegne at noe av denne investeringen må subsidieres av kommunen.

Det er et klart behov for nytt renseanlegg, og det vurderes som svært viktig å finne rom for dette tiltaket i planperioden. Det er så langt bevilget kr 1.250.000 til dette prosjektet, og i dette forslaget til handlingsplan er det anbefalt at det bevilges ytterligere kr 16.540.000 i 2022 og kr 7.000.000 i 2023.

5.1.7 - Høylandet skystasjon

Kommunestyret vedtok i møte 16.03.2017, sak 13/2017 å kjøpe Skystasjonen. Bygget er ikke universelt utformet da det ikke er montert heis i bygget og det er rom i 2. etasje som brukes som møterom. I tillegg bruker Frivilligsentralen deler av 2. etg. til bruktbutikkutsalg/aktivitetsrom.

Montering av heis i bygget anslås å ha en stor kostnad, da det konstruksjonsmessig også vil være store utfordringer for å få dette gjennomført. Det vil medføre en betydelig ombygging av inngangspartiet for å kunne betjene begge fløyene av bygget.

Badene på skystasjonen trenger sårt en oppgradering, da baderomsplatene er fra byggeåret, og har spriket i sammenføyingene i dusjonen over noe tid. Dette gir mulighet for alvorlige byggskader, og kan ikke neglisjeres. Vi antar at hvert bad koster ca kr 150.000-200.000 å oppgradere. Av gjenstående midler vil to av badene bli oppgradert i 2021.

I forhold til dagens bruk ville det vært svært hensiktsmessig med e-lås på alle romdører, slik at man slapp manuell nøkkelhåndtering. E-lås er beregnet å koste 300.000 inkl mva.

Utskifting av teppegolv på møterom er også ønskelig, da teppegolvet er utbrukt, vanskeliggjør effektiv rengjøring og er uheldig for innemiljøet. Utskifting av golv i 2.etg/trapp er beregnet å koste kr 110.000

Vurdering: Det anbefales at en planlegger å bevilge kr. 1.253.000 til dette prosjektet i 2025 som forutsettes brukt til forebyggende oppgradering for å unngå forringelse på bygningskroppen. Disse midlene vil kun holde til oppgradering av gjenstående bad.

5.1.8 – Nye boligområder

I planperioden skal arealplanen rulleres, og det åpner for muligheter for å få regulert inn nye sentrumsnære boligområder.

Det er satt i gang en prosess for å se på mulighetene for et nytt boligfelt på Sørsiden. Det er tatt kontakt med grunneiere for å lodde stemningen i forhold til dette, og dette var positivt. Veien videre er at dette må tas med i rullering av arealplan samt at det bør innarbeides et forprosjekt i økonomiplanen for 2023. Estimert kostnad ca 1,25 mill. kroner. I et forprosjekt må alle eventualiteter synliggjøres dette gjelder infrastruktur så som, vei, vann, kloakk, bredbånd, strøm og renovasjon. Et forprosjekt vil gi et godt kunnskapsgrunnlag om det bør prioriteres økonomiske midler til etablering av et nytt boligområde. Med tanke på siste tids befolkningsnedgang vurderes dette som et viktig tiltak som bør iverksettes så snart som mulig.

Vurdering: Utarbeidelse av et forprosjekt vurderes som en viktig prioritering, ikke minst med tanke på at et godt utvalg av tomter vurderes som et viktig grep for å tilrettelegg for økt boligbygging. Det er imidlertid ikke lagt inn i økonomiplanen, men det vil jobbes videre med konseptet. Skulle det være muligheter fremover, blant annet gjennom salg av eksisterende bygningsmasse, vil det legges frem som egen sak.

5.1.9 – Innløsning av festeareal

Høylandet kommune har siden 1972 inngått flere bygslingskontrakter med hjemmelshaver for leie av areal til bolig- og industriformål. De eldste av bygslingskontraktene rulleres hvert 5. år, mens andre rulleres hvert 10. år.

I hht tomtefesteloven § 32 er det anledning til å innfri slike festeavtaler når det er gått 30 år av festeavtalen, mot at man betaler 25 ganger festeavgiften.

Teknisk kontor taper 57.500 årlig på at utfakturert festeavgift er lavere enn leieprisen til grunneier, og det er slik av stor interesse å få eierskap til tomtene vi disponerer.

I økonomiplan for 2020-2023 ble det sagt at administrasjonen bør se nærmere på om det er muligheter for å innløse de eldste bygslingskontraktene med hjemmel i den nye tomtefesteloven. Dette arbeidet er igangsatt og noen av områdene vil sannsynligvis bli avklart i løpet av året. En innløsning kan lånefinansieres, og fremtidige renter og avdrag kan da finansieres av det som i dag brukes til å betale bygslingsavgift, av inngående festeavgift fra framfesteavtaler eller at også frem festere gis anledning til å innløse sine tomter, som kan gå til reduksjon av lånebehov.

Vurdering: Administrasjonen er i dialog med en hjemmelshaver om innløsning av festeareal. Dette vil måtte legges frem for kommunestyret som egen sak, og vi forventer at en slik innløsning ikke skal medføre større økte kostnader for kommunen. Derfor er det ikke anbefalt bevilget noen investeringsramme til dette tiltaket.

5.1.10 – Midtre Høylandet avløpsnett – Oppgradering av pumpestasjon i Ulvebyen

Pumpestasjonen i Ulvebyen begynner å vise svakhetstegn, og det anbefales at det settes av penger til denne. Behovet er ikke akutt slik det vurderes pr dato, men vil komme.

Vurdering: Det foreslås at det planlegges brukt kr 430.000 i år 2025 på denne oppgraderingen.

5.1.11 – Midtre Høylandet vann nett – vannmålere på nettet.

Vi har et aldrende vann nett, der vi tidvis har slitt med til dels store lekkasjer, med påfølgende krevende søk etter feilen. Det ville vært formålstjenlig å installere vannmålere på nettet, slik at man hurtigere kunne identifisere på hvilken del av vannledningsnettet man har lekkasjer på. Investering i Vannmåler er stipulert til kr 500.000.

Vurdering: Det foreslås at det planlegges brukt kr 500.000 i år 2024 på vannmålere.

5.1.12 – Oppgradering av Lona bru

Det ble sommeren 2021 gjennomført en hovedinspeksjon på våre kommunale bruer. Inspeksjonen ble utført av firmaet SafeControl. Inspeksjonen viser en utbedringskostnad på kr 3.740.000, i all hovedsak knyttet til Lona bru. Kostandene må innarbeides i en langsiktig vedlikeholdsplan.

- Kr 2.635.000 til Lona Bru i løpet av en femårsperiode

Vurdering: Det er ikke funnet rom for denne utbedringen i økonomiplanen.

5.1.13 – Gatelys Vadamoen

Et gatelysanlegg på Vadamoen omfatter lysmaster med armatur, kabling, og selvfølgelig drift og vedlikehold. Selve investeringen vil utgjøre kr 25-30.000 pr. punkt (forutsetter da master med 6 meter lengde, som på Vargeia). Da er kabling og armaturer medtatt. Det antas å være nødvendig med ca. 8-10 master, slik at investeringen kommer på kr 250-300.000. Så kommer drift i tillegg.

Vurdering: Det er ikke vurdert å være rom for dette i økonomiplanen.

5.1.14 – Statue av Pål Tyldum

Formannskapet vedtok i sak 42/19 å nedsette ei arbeidsgruppe for å jobbe med å realisere en statue av Pål Tyldum.

En arbeidsgruppe er opprettet og den består av representanter fra IL Hållingen, historielaget, politikere og representant fra familien.

Grappa er godt i gang med finansiering og kunstner er valg. Målet er at statuen er ferdig til juni 2024. IL Hållingen og Høylandet Historielag er eier.

Det ble i 2020 bevilget kr 100.000 i investeringsbudsjettet til prosjektstart, disse midlene skal brukes for tilrettelegging av sokkel og området der statuen skal plasseres med f.eks. benker. Bevilgningen fra 2020 vil bli overført til 2020.

I tillegg bevilget kommunestyret i møte 27.05.2021, sak 28/2021 et tilskudd på kr 100.000 som en andel i 1. avdrag til kunstner. Dette tilskuddet er utbetalt til arbeidsgruppen v/I.L Hållingen.

Vurdering: Vi har valgt å synliggjøre dette prosjektet i planperioden, da Høylandet kommune skal tilrettelegge området for sokkel, og området rundt. Det er ikke foreslått å øke tidligere bevilgning på kr 100.000

5.1.15 – Helseplattformen

Tidligere var det planlagt at helseplattformen skulle utrulles til Høylandet i løpet av 2022. Prosjektet er forsinket, og planen nå er at dette skjer i 2023. Det er også stor usikkerhet i forhold til kostnader. Ut fra de kostnadsoverslag som er kjent tidlig i november foreslås det å legge inn et samlet investeringsbeløp på kr 720.000 i 2023 i investeringsbudsjettet. Det er den delen av investeringsbeløpet/implementeringen av Helseplattformen som kan føres i investeringsregnskapet. Det vil jobbes med en mer eksakt beregning av investeringskostnaden, og denne summen er derfor usikker.

Vurdering: I forslaget til økonomiplan er det lagt inn kr. 720.000 i 2023 til dette investeringsprosjektet.

5.1.16 – Hållingsmia - næringsbygg

I 2019 kjøpte kommunen et sentrumsnært bygg som ble renoverert og ombygd til et næringsbygg med 9 kontorer, lager- og fellesareal. Deler av 2. etasjen ble ikke tatt med i denne renoveringen ettersom en ville se behov og interessen i markedet. I løpet av 2019/2020 har alle kontorene blitt utleid og det bør vurderes om en bør iverksette renovering av siste del slik at en har flere kontorer tilgjengelig. Dette må eventuelt planlegges som et nullspill der leiepriser skal dekke renoveringsomkostninger.

Vurdering:

I forslag til økonomiplan er det ikke lagt inn midler til renovering av resterende del av næringsbygget. Behovet må imidlertid vurderes fortløpende og at det eventuelt legges frem en egen sak på dette, eller at det vurderes og tas inn i neste revidering av økonomiplanen.

5.1.17 – Kloakktømmestasjon

Høylandet kommune anskaffet i 1994 tømmestasjon, plassert på området mellom Skysstasjon og parkeringen ved Holmhøla. Den ble satt opp om våren, og demontert og satt på lager om vinteren. Etter mange års drift, sluttet den å fungere, og de siste to årene har en hatt en provisorisk løsning ved pumpestasjon på Krampen.

De siste årene har antallet bobiler i Norge økt, og etterspørselen om en lett tilgjengelig tømmestasjon økt, og ikke minst forespørsel om tillatelse til bobilparkering i sentrum. I prosjektet «Framtida til Høylandet» er det en arbeidsgruppe som bl.a. ser på hva arealet rundt skysstasjon inneholde for at turister stopper. Da denne gruppen fortsatt arbeider, ser vi det naturlig at også plassering av en kloakktømmestasjon vil måtte drøftes med denne gruppen.

Vurdering: I planforslaget er det foreslått bevilget kr 250.000 til ny kloakktømmestasjon i 2022.

5.1.18 – Fasadeoppgradering Vargeia 5A, 5B, 5C og 5D

Dette er en 4-mannsbolig plassert i oppgjøringen til parkeringen for helsesentret. Bygget ble oppført som trykdeboliger og tatt i bruk i 1986. Boligene er de senere årene oppgradert innvendig, og nå gjenstår fasadeoppgradering. Det som planlegges er etterisolering, skifting av ytterkledning, vinduer og ytterdører. Det ble lagt ny pappskingel på yttertaket for noen år siden.

Denne oppgraderingen er kostnadsberegnet til kr 1.875.000

Vurdering: I fremlagte planforslag er det foreslått bevilget kr 1.875.000 i 2022 til dette arbeidet.

5.1.19 – Utvidelse av kommunalt kloakknnett til Kviståsen Boligområde

Høylandet kommunestyre vedtok i møte 22.09.2020, sak 61/2020 at det kommunale kloakknettet skulle utvides fra kloakkum ved vegkryss Litlengvegen/Kviståsvegen til Kviståsen boligområde.

Investeringskostnaden var beregnet til kr 450.000.

Det viser seg ved detaljprosjektering av denne kalkylen vil ikke holde, og det er behov for en bevilgningsøkning på kr 600.000 til samlet investeringsramme på kr 1.050.000. Denne økningen har sammenheng med at de kalkylene som ble brukt var gamle og ikke hadde med seg de kostnadene som en moderne pumpestasjon trenger. Det vil også bli sett på løsninger for å få lagt en selvfølls ledning fra Kviståsen og ned til sentrum. Kostnadene for dette vil bli noe det samme, men drift av pumpestasjon vil da utgå for fremtiden. Det vil komme en orienteringssak til FS før endelig løsning blir valgt.

Vurdering: I fremlagte planforslag er det foreslått bevilget kr 600.000 i 2022 til dette prosjektet.

5.1.20 – Rønningen bru

Formannskapet vedtok i møte 03.06.2021, sak 37/2021 at Høylandet kommune skulle overta vegansvaret for den private vegstrekningen fra Almåsvegen til Almås 88. På denne vegstrekningen har vi Rønningen bru. Det er gjennomført en Inspeksjon av brua den 21.09.2021, og det er observert skader av betydning for bruas bæreevne. Videre heter det i rapporten at Vinge i akse 1 nedstrøms er knust og utvasket, dette vil på sikt rase ut og medføre skade på hovedkonstruksjon. Ny vinge anbefales etablert. Det er også utvasking og støpesår i begge landkar. Vi må ta på alvor at det er skader av betydning for bruas bæreevne. Estimert utbedringskostnad på kr 525.000 inkl. mva.

Vurdering: I fremlagte planforslag er det bevilget kr 525.000 til dette prosjektet i 2023.

5.2 Behovet for nye driftstiltak

5.2.1 Digitalisering og IKT

Utviklingen innen digitale tjenester skjer raskt og gir mange muligheter for videreutvikling av dagens sosiale- og administrative tjenester. Digitalisering skaper nye måter å levere offentlige tjenester på, gir nye muligheter mht. dialog og samhandling mot innbyggere og er en viktig drivkraft for mulig forenkling og forbedring innen kommunal sektor. Utviklingen og muligheter innen digitaliseringen er et høyaktuelt tema for alle kommuner og det er pågående diskusjoner om hvordan kommuner samarbeider på dette området.

På Namdalsnivå er det utarbeidet en felles plan for samarbeid digitalisering. En har i første omgang prioritere å utvikle fellesskap om digitalisering innen Helse- og omsorgsområdet, spesielt samarbeid knytta til Helseplattformen og Velferdsteknologi (VINA). Alle kommunene deltar i Kompetanseløftet Trøndelag.

Høylandet har i løpet av 2021 etablert stillingen som fagleder for Digitalisering. Hovedoppgaven til denne stillingen er å bidra til planlegging, koordinering og iverksettelse av digitale tjenester på ulike fagområder i kommunen. Det vil utarbeides en helhetlig digitaliseringsstrategi for Høylandet kommune i 2022. En slik strategi må tydeliggjøre hva digitalisering innebærer og hvordan vi ønsker å bruke digitalisering fremover i Høylandet kommune til å forbedre og effektivisere våre tjenester. Gevinstfokus er viktig.

En godt fungerende infrastruktur/IKT system er en grunnstein for å kunne nyttiggjøre seg mulighetene innen digitalisering. Høylandet er en del av IKT Indre Namdal IKS. Det er viktig for kommunen å være med i et interkommunalt samarbeid i forhold til felles strategiske satsinger, inkl. innkjøp og drift av program på en rekke fagområder. I tillegg deltar Høylandet i digitale samarbeid med Namsos /Midtre Namdalen på noen fagområder (regnskap, lønn og personal).

En vil fortsette å kjøpe "IT-support" gjennom Overhalla IT, men en forventer at behovet vil reduseres ved etablering av stillingen fagleder digitalisering. Det må fortløpende vurderes og avklares hvordan de ulike aktørene sikrer best mulig samspill og godt fungerende digitale løsninger i hele kommunen.

Større digitale satsinger i planperioden omfatter:

Helse og omsorg

Velferdsteknologi. Høylandet kommune initierte i 2017 å søke opptak og midler gjennom det nasjonale velferdsteknologi-programmet, med positivt utfall. Dette ga grunnlaget for en felles satsing på velferdsteknologi i Namdalen gjennom prosjektet VINA – Velferdsteknologi i Namdalen (der Høylandet er vertskommune). Prosjektperioden har vart over 4 år fra medio september 2017. Prosjektleder for VINA ble rekruttert og kom på plass høsten 2017 og totalt 14 kommune deltar i denne fellessatsinga. Det er også søkt også søkt ut og mottatt skjønnsmidler til denne satsinga.

Prosjektet er delt inn i 4 faser: «Fase 0» – Prosjektetablering og arenabygging. «Fase 1» – Forankring og innsiktsarbeid VFT. «Fase 2» – Plan anskaffelse. «Fase 3» – Innføring av VFT lokalt. Prosjektet er nå i «Fase 3». Konkurransen knyttet til fellesanskaffelse er gjennomført, leverandør er valgt og det er inngått en 4-årig avtale.

Høylandet kommune hadde behov, både i forhold til plattform, infrastruktur, adgangskontroll, pasientvarsling i institusjon, digitale trykksalarmer og andre former for brukernært utstyr. Plattform, infrastruktur og pasientvarsling kom på plass høsten 2020.

Budsjettet på pleie- og omsorg er blitt økt opp med kr. 165.000 f.o.m. 2022 for å møte merutgifter vedrøre velferdsteknologi.

Det er besluttet at VINA avsluttes 31.12.2021. De litt større kommunene har kommet noe lengre enn de mindre. Det er derfor besluttet i Helseledernetverket at VINA avsluttes, men at de kommunene som ønsker det kan søke om å få overført gjenstående midler til 2022. Høylandet kommune er en del av den klyngen som ønsker det. Det vil også være noen kommuner som ønsker å søke ut midler for hele 2022, da det er åpnet for det fra

Statsforvalteren sin side. Høylandet vil delta på det, sammen med blant annet Osen, Røyrvik, Leka. Så kan det komme på noen kommuner til etter hvert.

Helseplattformen. Det jobbes med å etablere en journal for hele helsetjenesten i Midt-Norge – Helseplattformen. Helseplattformen er et prosjekt som skal legge til rette for elektronisk samhandling mellom spesialisthelsetjenesten, kommuner og fastleger. For pasienten vil dette bety at kontakten med helsetjenesten blir enklere fordi helsearbeideren (uavhengig av om det er fastlegen, kommunehelsetjenesten eller sykehuset) til enhver tid vil ha oppdatert informasjon.

Det er opprettet et lokalt innføringsprosjekt i Trondheim kommune i samarbeid med Helse Midt-Norge. Alle kommunene i Trøndelag og Møre og Romsdal (85 kommuner) har opsjonsavtale knyttet til Helseplattformen, inkl. Høylandet. Pr. i dag er planen at Helseplattformen blir utrullet i Namdalen i slutten av 2023. Kostnadene er pr. i dag uavklart. Det er bl.a. usikkerhet knyttet til hva som kan godkjennes som investering og hva som må legges inn i driftsbudsjettet fra 2023. Ut fra det vi har kunnskap om i dag er det foreslått å legge inn kr. 170 000 på drift i økonomiplanen i 2023 og kr. 720.000 som investering. Det betales pr. i dag årlige utgifter på helse og omsorg knyttet til lisenser og brukerstøtteavtaler for journalprogrammer. Det blir viktig å avklare om kostnadsnivået vil endres utover kostnader knyttet til dagens systemer.

Høylandet må fatte politisk vedtak innen 1. april 2022 om deltakelse i Helseplattformen. I månedene fremover blir det viktig å få et godt kunnskapsgrunnlag.

Oppvekst og kultur.

Ved skolen er det utarbeidet en strategisk IKT-plan. Det er i løpet av det siste året tatt en betydelig utbedring/utskifting av IKT materiale/utstyr hos elever og lærere ved Høylandet barne- og ungdomsskole. Det er snakk om utbedringen av utstyret på klasserom, og utbytting av digitale enheter. Dette koblet med utbedring av infrastrukturen på et tidligere tidspunkt har bidratt til et betydelig løft innen IKT på skolen. Parallelt rettes det fokus på kompetansestyrking. Det har vært store endringer i tilbudet av digitale enheter, og skolen vil prøve ut chromebook som et alternativ til satsningen på iPad og klassesett med PCer. De konkrete grepene vil innebære nye klassesett av PC/chromebook, bruk av smartløsninger – samt kompetansestyrking.

Det krever relativt store personalressurser for å drifte en så stor PC-park og skolen har derfor gradvis gått over til å lease PC. Vi er ett år inn i en treårsperiode med opptopping der de eldste PC-ene byttes ut først. Med den nye satsningen på chromebook vil vi kunne spare vesentlige summer på drift og innkjøp, uten at det får negativ innvirkning på praktisk og pedagogisk bruk. Hvis hele parken på 120 PCer leases ville årlig leasingavtale koste ca. kr. 420.000, med dagens priser. Vi ønsker ellers å bytte ut 40 av pc-ene med chromebook, som tar årlige leasingkostnader ned til ca. kr. 360.000. I tillegg vil det være nødvendig med noen ressurser til annet utstyr i forbindelse med pedagogisk virksomhet.

Vurdering : Det må i løpet av våren 2022 gjennomføres en gjennomgang av framtidige utstyrsbehov, løsninger og IKT kostnader i økonomiplanperioden. Eventuelle nye kostnader vil tas inn i neste revidering av økonomiplan.

Teknisk enhet;

Det har gjennom innføring av Element kommet på plass elektronisk byggesøknad. Dette er noe som på sikt vil være veldig besparende. Vi ønsker også å få innført et bedre system for timeregistrering. Det er nå inngått avtale med Namsos om at vi kan koble oss på DvPro som er det programmet Namsos bruker.

I tillegg til de nevnte områdene vil det være digitale satsinger/utviklinger på flere områder, inkludert administrative arbeidsprosesser. Det blir viktig at en fullt ut får tatt i bruk mulighetene med innføringen av Office 365 i hele kommunen.

5.2.2 – Utgifter til vedlikehold av kommunale bygg

Det ble i 2020 utarbeidet en vedlikeholdsplan for kommunale bygg, som viser at vi har et stort vedlikeholdsetterslep. Vedlikeholdsplanen viser videre at vi har mange bygg i kommunen og at vi har langt flere utleieboliger pr. innbygger enn landsgjennomsnittet.

Helse har gjennom sin prosess «RO-prosessen» kommet fram til at de har behov for færre boenheter i framtidig situasjon. Det foreslås at man skal

- Selge 2 omsorgsleiligheter.
- Omdefinere 3 leiligheter i Vargeia 3 fra omsorgsleiligheter til kommunal utleie, også for eldre.
- Vurdere framtidig løsning av kommunal enebolig Furustua som i dag benyttes som avlastningsbolig for barn/unge.

Dette gir oss grunnlag for å ferdigstille en boligpolitisk handlingsplan, og slik ha et grunnlag for å si noe om hvor mange og hvilke bygg man skal ha i kommunalt eie fremover. Det blir viktig å avklare om det er bygg som kommunen er best tjent med å selge – både mht. mulige inntekter samt å redusere vedlikeholdskostnaden både på kort og lengre sikt.

Vedlikeholdsbehovene og etterslepet på vedlikehold er store. Det refereres til vedlikeholdsplan på bygg ref PS56/21 som ble behandlet i KS 28.10.2021.

I 2020 og 2021 fikk vi bevilget kr 300.000 ekstra til bygg vedlikehold for å ta igjen noe av etterslepet. Med pandemien kom det midler til kommunene som følge av statlige tiltakspakker (korona). Gjennom denne tildelingen fikk vi kr 600.000 ekstra til vedlikehold av kommunale bygg og anlegg.

Gjennom disse midlene har vi fått malt og gjort vedlikehold på skole, og pusset opp to omsorgs-leiligheter. En del av våre utleieboliger har vært gjenstand for forholdsvis ukynlig bruk, og det har slik vært nødvendig med ekstra vedlikehold av disse før nye leietakere flytter inn. To utleieboliger har gjennomgått en oppgradering, og utleieboliger har også blitt malt utvendig.

I årene fremover bør det selges unna noe av eksisterende bygningsmasse for å redusere vedlikeholdsbehovet i årene fremover. Dette vil bli fulgt opp i arbeidet med boligpolitisk handlingsplan.

Teknisk enhet ber om en generell styrking av bygg vedlikehold/oppgradering i 2022, jfr. behov i vedlikeholdsplan.

Vurdering: Dessverre ser det ut som det for 2022 ikke vil være rom for videreføring av de ekstra vedlikeholdsmidlene, noe vi anser som meget beklagelig.

5.2.3 Økte utgifter innen Utvikling, plan, næring og landbruk

5.2.3.1 Revisjon samfunnsplan og arealplan

Vi har startet arbeidet med revisjon av samfunnsplanen, og vi står også foran revisjon av arealplanen. Sist vi reviderte arealplanen var vi i teknisk samarbeid med Grong kommune. Arbeid med samfunnsplan, og spesielt arealplan er krevende og krever kompetanse, og man burde ha satt av noen ressurser til dette uavhengig av hvem som skal gjøre jobben. Dette har vi ikke funnet rom for.

5.2.3.2 Framtidsbonden Høylandet

Det er etterspurt en prosjektsatsing på landbruk som har resultert i «Framtidsbonden på Høylandet» som går fra 2021 til 2022. Arbeidet i prosjektet gjøres av landbrukskontoret med noe innleid rådgiving.

5.2.3.3 Arbeid med tilflyttersatsing og bolyst

Med bakgrunn i synkende folketall de siste årene er det viktig med prioritert fokus på bolyst og tilflyttersatsing i kommunen. Det er etablert en prosjektgruppe med mandat å utarbeide en plan samt å koordinere dette arbeidet. Det er ikke funnet rom for generelle midler til denne satsinga i økonomiplanen. Arbeidet må i utgangspunktet utføres av eksisterende stillingsressurser i kommunen, ikke minst innen fagteamet for næring og utvikling. Det blir imidlertid viktig å aktivt søke ut prosjektmidler til dette arbeidet. En del konkrete tiltak er lagt inn i handlingsplan for 2022-2025 – samt at det utarbeides en egen plan for dette.

5.2.4 Økte utgifter innen helse og omsorg

- 5.2.4.1 Helseplattformen.** Tidligere var det planlagt at helseplattformen skulle utrulles til Høylandet i løpet av 2022. Prosjektet er forsinket, og planen nå er at dette skjer i 2023. Det er også stor usikkerhet i forhold til kostnader. En har fått forståelse for at deler av investeringsbeløpet/implementeringen av Helseplattformen kan føres i investeringsregnskapet og deler i driftsregnskapet. I økonomiplanen foreslås det å legge kr. 170.000 i driftsbudsjettet for 2023. Når det gjelder løpende driftsutgifter bruker helse og omsorg ca. kr. 400 000 på lisenser til journalsystemer i dag, men det er fortsatt usikkerhet knyttet til om alle disse utgiftene erstattes av helseplattformen. Det jobbes med å få en bedre avklaring med hensyn til kostnadene.
- 5.2.4.2 Økte utgifter ressurskrevende tjenester.** Nytt behov f.o.m. sommeren 2021. Utgjør en nettoutgift for kommunen på kr. 1.649.000 årlig. Dette er en lovpålagt ordning/oppgave for kommunen. I økonomiplanen foreslås det prioritere dette tiltaket f.o.m. 2022 og i åra framover i økonomiplanperioden.
- 5.2.4.3 Reduserte egenandeler/refusjoner som er budsjettet for mye på legetjenesten og sykeheimen.** Korrigerer i denne økonomiplanen disse beløpene slik at de blir mer realistiske i forhold til de inntektene som faktisk kommer inn, jfr. erfaringstall fra 2020 og 2021. Dette utgjør en mindreinntekt på helse og omsorg på kr. 920.000.
- 5.2.4.4 Økte utgifter vaskeri.** Korrigerer i denne økonomiplanen beløpet som betales for vaskeritjeneste med en økning på kr. 90.000.
- 5.2.4.5 Økte utgifter velferdsteknologi.** Lisenser, trygghetsalarmer m.m. økes med anslagsvis kr. 165.000 i 2022 og åra framover i forhold til tidligere års budsjett. Dette beløpet er lagt inn i årets økonomiplan.
- 5.2.4.6 Økte utgifter legevaktordning Midtre Namdal.** De økte utgiftene på kr. 284.000 legges inn i økonomiplanperioden.
- 5.2.4.7 Kommunepsykolog.** Dette er en lovpålagt tjeneste som en pr. i dag ikke har funnet rom for i denne økonomiplanen. Det er behov for denne tjenesten i kommunen. En har fått tilbud fra Grong kommune om kjøp av 10% psykologressurs for kr. 140.000. Kommunen ser for seg å heller evt. kjøpe tjenester til dette dersom det skulle oppstå behov i enkeltsaker.
- 5.2.4.8 Økte utgifter til bistand på dagtid i Miljøarbeidertjenesten.** Det er oppstått behov for bistand på dagtid på arbeidsplass. Det er ikke plass på Namas Vekst, så kommunen må også finne arbeidsoppgaver innad i kommunen. Dette merarbeidet/bistanden utgjør 1,7 årsverk - kr. 956.529. Miljøarbeidertjenesten tar denne merutgiften innenfor egen enhet, ved omlegging av turnus der dette inngår.

Følgende nye tiltak / merutgifter er lagt inn i økonomiplanperioden:

Nye tiltak/ merutgifter Helse og omsorg		B - 2022	B - 2023	B - 2024	B - 2025
Økte utgifter ressurskrevende tjenester	3816	kr 1 649 000	kr 1 649 000	kr 1 649 000	kr 1 649 000
Helseplattformen	Flere		kr 170 000		
Reduserte egenandeler/refusjoner som er budsjettet for høyt over år på legetjenesten og sykeheimen	3300 og 3701	kr 920 000	kr 920 000	kr 920 000	kr 920 000
Økt utgifter vaskeri	3704	kr 90 000	kr 90 000	kr 90 000	kr 90 000
Økte utgifter velferdsteknologi	Flere	kr 165 000	kr 165 000	kr 165 000	kr 165 000
Økt utgifter legevaktordning Midtre Namdal	3300	kr 284 000	kr 284 000	kr 284 000	kr 284 000
		kr 3 108 000	kr 3 278 000	kr 3 108 000	kr 3 108 000

5.2.5 - Økte utgifter innen Oppvekst og kultur.

5.2.5.1. Behov for møteromsutstyr i barnehagen.

For å kunne gjennomføre digitale møter, mangler barnehagen utstyr for dette. Innkjøp av TV skjerm og høyttalere. Kostnad 25.000.-

Vurdering: Det er ikke funnet rom for dette i 2022.

5.2.5.2. Åpning av Hållinghallen.

I forbindelse med offisiell åpning av Hållinghallen er det behov for midler til å gjennomføre et åpningsshow som er planlagt 25.1.2022. Behov for innleie av lyd, lys, annet utstyr. Kommunen samarbeider med IL Hållingen og lokale aktører for å lage et flott åpningsshow. Det planlegges ei "Hålloinjsolvokko" denne uka. Hvor vi håper å få gjennomført mange arrangementer for hele bygda, både ute og inne i Hållinghallen. Kostnad 50.000.-

Vurdering: Det er ikke funnet midler til dette, og må tas innenfor etatens ramme og evt. bruk av profileringsmidler eller ubrukte bundne fond.

5.2.5.3 Felles ressurs mellom kommunen og frivillighet.

Kommunen har mottatt brev fra leder i IL Hållingen, med behov for å se på muligheten for en stillingsressurs opp mot frivillig arbeid. Dette med tanke på rekruttering, drift av bla Hållinghallen, tilskuddsarbeid med mer. En slik ressurs ville styrket vårt arbeid med å sikre et godt kultur- og fritidstilbud her på Høylandet.

Vurdering: Det bør arbeides videre med å gå i dialog med lag og organisasjoner for å kartlegge muligheter og behov for en slik ressurs. Dette arbeidet må henge sammen med kommunens arbeid med omstilling- og utviklingsarbeidet i 2022. Det må sees på muligheter for å kunne søke ut prosjektmidler i dette arbeidet.

5.2.5.4 "Husji aktiv sommer".

Sommeren 2021 gjennomførte kommunen i samarbeid med lag og foreninger 3 uker med masse aktiviteter. Tilbakemeldingen fra tiltaket er veldig positivt. Gjennom bla midler fra Udir kunne kommunen organisere et slikt tilbud. Det er ikke avklart om det vil være midler i 2022 til å søke om et slikt tiltak. Vi tilsatte ungdom som var med og planla og gjennomført aktivitetene. For at vi skal sikre at vi har midler til et slikt tiltak, er det behov for å sette av noe midler.

Kr 60.000.- for gjennomføring av "Husji aktiv sommer" i 2022.

Vurdering: Det er ikke funnet midler til dette.

5.2.5.5 Utsmykking Hållinghallen.

Det arbeides med å se på utsmykking av Hållinghallen. Premiesamlingen til Pål Tyldum er ferdig og står i inngangen. Det er utlyst en konkurranse med det mål å få synliggjort Høylandet med en fotomontasje på veggene i hallen.

Kr 20.000.- for utsmykking

Vurdering: Det er ikke funnet midler til dette, og må evt. tas innenfor etatens ramme. Det vil også bli vurdert bruk av ubrukte fondsmidler.

5.2.5.6 Økte utgifter barnevern.

Utgiftene til barnevern er økt med kr. 331.000 i forhold til budsjett 2021, jfr. budsjett utarbeidet av Indre Namdal barnevernstjeneste.

Vurdering: Denne økningen er lagt inn i enhetens budsjett og vil bli dekket inn av foreslåtte innsparingstiltak

5.2.5.7 Redusert inntekt på egenbetaling barnehage

Pga mindre barn i barnehagen og endrede betalingsregler, antas det at egenbetalingen må reduseres med kr. 300.000.

Vurdering: Denne reduksjonen av inntekt er lagt inn i enhetens budsjett og vil bli dekket inn av foreslåtte innsparingstiltak

Følgende nye tiltak / merutgifter er lagt inn i økonomiplanperioden:

Nye tiltak/ merutgifter oppvekst og kultur		B - 2022	B - 2023	B - 2024	B - 2025
Økt utgifter barnevern	Flere	kr 331 000	kr 331 000	kr 331 000	kr 331 000
Redusert inntekt på egenbetaling barnehage	2610	kr 300 000	kr 300 000	kr 300 000	kr 300 000
		kr 631 000	kr 631 000	kr 631 000	kr 631 000

5.2.6 Utbygging av bredbånd i Høylandet

Med bistand fra Trøndelag Fylkeskommune ble det i 2019 foretatt en kartlegging/ gjennomgang av bredbånd og mobildekningen i hele kommunen. De 2 siste årene har det blitt foretatt utbygging rundt Øievatnet, til Rosendal og Mjøsundet, samt Brøndbo Industriområde med Telenor som utbygger.

Så har NTE Marked AS gjennomført bredbåndsutbygging i områdene Skarland, Okstad, Almås, Grongstad, Mørkved samt Aavatsmarka.

Det jobbes videre med flg. Utbyggingsområder:

5.2.6.1 – Området Vassbotna:

Det er søkt ut og bekreftet midler til utbygging av Vassbotna og Børstad/Lilleenget. Det er forventet at utbygging starter i 2022.

5.2.6.2 – Området Kongsmoen:

Det er søkt ut statlige midler og en avventer bekreftelse.

5.2.6.3 – Lommer i sentrum

Noen områder som f.eks. Brembu, Hammar, Tyldum store mv. er ikke utbygd tidligere, da tidligere utbygging av sentrum, i hovedsak omfattet tettbygde boligområder. Kommunen har pågående dialog med Fylkeskommunen om mulig finansiering og utbygging i disse områdene.

5.2.7 – Lakseveg nord

I samarbeid med Trøndelag fylkeskommune er det igangsatt et forprosjekt for utbedring av Lakseveg Nord Rørvik til Gartland. De tre kommunene Høylandet, Nærøysund og Grong er blitt utfordret på en egenandel på ca. 2,5 mill. til planarbeid. Fordelingsmodell mellom de tre kommunene er ikke endelig avklart men Høylandet kommune er forespeilet at de må dekke inntil kr. 250.000 av disse plankostnadene. En sak på disse kostnaden må legges frem til politisk behandling så snart disse kostnaden er endelig avklart. Det er ikke funnet rom for å ta dette over eksisterende rammer og det må legges opp til bruk av fondsmidler for slike kostnader.

5.2.8 – Mobildekning Lakseveg nord

I regi av Trøndelag Fylkeskommune er det lagt planer for styrking av mobildekninga lang hele Laksevegen nord (fra Rørvik til Gartland). Iht. fremlagte planer vil dette kreve bygging av master på 7 ulike punkter, hvorav 2 av disse områdene ligger i Høylandet kommune. Kommunene har blitt utfordret på en egenandel pr.

mast/utbyggingspunkt som følger:

Mobilmast Råvegen 12	kr 587.195
Mobilmast Småklumpan	kr 2.710.383

Vurdering:

Det er inngått avtale mht. Mobilmast på Råum, som også er en viktig faktor for å styrke mobildekningen på Høylandet sentrum (se omtale nedenfor). Når det gjelder mobilmast ved Småklumpan har Høylandet kommunisert at dette ligger utenfor kommunens finansielle kapasitet. En styrket mobildekning langs med hele Lakseveien vil være en viktig sikkerhetsfaktor blant annet for næringa som bruker denne veistrekninga. I dialog med Fylkeskommunen vi en se på alternativer for å få ned kostnadene og evt. andre måter å finansiere dette på.

5.2.9 – Mobildekning Høylandet sentrum

Det har over tid, og spesielt gjennom vinteren 2021, vært store utfordringer knyttet til mobildekningen i Høylandet sentrum. Det er i dialog med Fylkeskommunen og relevante aktører jobbet tett for å sikre en helhetlig løsning. Løsningen omfatter tiltak både mht. eksisterende mast ved Lilleenget samt oppfølging av ny mobilmast på Råum, begge. Det er i sak Kom 45/21 inngått en intensjonsavtale med Trøndelag fylkeskommune om etablering av mobilmasten på Råum. Det ble der vedtatt at kommunens egenandel på inntil kr. 587.500

skulle dekkes med kr. 300.000 fra prosjekt 7584 "Ny velferdsteknologi", økt låneopptak i 2021 på kr. 170.000 og momskompensasjon på kr. 117.500.

5.2.10 - Forlengelse av gang- og sykkelveg fv17 Litj Tyldum – Skarland bru

Det ble i sak KOM 24/21 vedtatt at Høylandet kommune totalt ville bidra med inntil kr. 1,2 mill. (kr. 600.000 i 2021 og kr. 600.000 i 2022) som anleggstilskudd til Trøndelag Fylkeskommunes utbygging av gang- og sykkelveg på FV 17, Litj-Tyldum til Skarland bru. Disse midlene skulle tas fra kommunens disposisjonsfond.

I tillegg ble det vedtatt at Høylandet kommune tar ansvar for innsynstiltak i forbindelse med byggingen av gang- og sykkelvegen til en øvre ramme på 0,7 mill. inkl. mva. Innsynstiltak er avtalt å inngå som del av fylkeskommunens totalentreprise på g/s-vei som nylig er lagt ut på anbud. Kostnaden for dette er derfor ennå ikke avklart.

Det er i årets budsjett budsjettregulert bruk av disposisjonsfond med kr. 600.000 til dette prosjektet. Det antas imidlertid at en ikke vil få faktura fra fylkeskommunen i 2021.

Det er i økonomiplanen ikke lagt inn bruk av disposisjonsfond til prosjektet i 2022. Dette vil bli tatt stilling til / budsjettregulert i neste års budsjettreguleringer / økonomiske tertialrapporter. Det vil da bli vurdert om NTE – fondet heller kan bli benyttet til finansiering av deler av gang- og sykkelvegen. Dette for å redusere bruken av disposisjonsfond der det kan være mulig.

5.2.11 – Generell styrking av vegvedlikeholdsbudsjettet

Framkommelige veger er en forutsetning for at folk skal kunne bo i grendene våre. Totalt har kommunen 32,4 km kommunal veg inkl. gang-/sykkelveg.

Vi fikk tilført midler til ekstra vedlikehold i fbm statens tiltakspakke i fbm pandemien. Dette er delvis brukt til opp grusing og grøfte rensk av kommunale veger i hht prioriteringene i vegvedlikeholdsplanen. Vi sliter likevel med å ta igjen etterslepet. En økning i forhold til behovet i vegvedlikeholdsplanen er ønskelig. Det refereres til Vegplan PS 57/21 som ble behandlet 28.10.2021 for tilstand og prioriteringer på vei. Det kan samtidig nevnes at Høylandet Kommune bruker vesentlig mindre i vegvedlikehold pr km vei kontra de vi kan sammenligne oss med. Ref tabell under.

6.1.2 Sammenlignbare tall med andre kommuner

Brutto driftsutgifter i kr pr. km kommunal veg og gate inkl. gang- og sykkelveg:						
År	Høylandet	Grong	Overhalla	Kostra gr 06	Landet eks Oslo	N-T
2018	123296	95216	97559	96708	140444	140092
2019	106815	100353	113971	101757	147675	149748
2020	82407	95706	119721	109356	150639	148346

Vurdering: Vi har ikke funnet rom for ekstra midler til vedlikeholdsbudsjettet i planperioden.

5.2.12 – Kommunale bruer

Det ble sommeren 2019 gjennomført en hovedinspeksjon på våre kommunale bruer. Inspeksjonen ble utført av firmaet SafeControl. Inspeksjonen viser en utbedringskostnad på kr 2.965.000, i all hovedsak knyttet til Lona bru. Kostandene må innarbeides i en langsiktig plan (som en investering). Etter kontroll fra El-tilsynet må også hele anlegget på Hammer bru byttes ut. Dette gjelder inntak, måler, stolper og lyspunkt. Antatt kostnad her er kr. 60.000.

Det refereres også her til Vegplan for tilstand og prioriteringer av bruer.

Vurdering: Vi har ikke funnet rom for å avsette driftsmidler til disse tiltakene i denne planperioden.

5.2.13 - Høylandet sokn – behov for økning av driftsmidler

Høylandet fellesråd har i møte 26.08.2021, sak 32/2021 behandlet økonomiplan for perioden 2022 – 2025, og de har prioritert restaurering av kirkemur ved Høylandet kirke og renovering av redskapshus nedre kirkegård i sitt vedtak:

Kr 120.000 i 2022 til Høylandet kirke – restaurering av mur

Kr 150.000 i 2022 til renovering av redskapshus /arbeidsbrakke - Nedre kirkegård

Vurdering: Det er ikke funnet rom for dette i økonomiplanen.

5.2.14 - Høylandet Utstyrssentral

Høylandet kommune har søkt ut tilskuddsmidler gjennom Fylkeskommunen og utarbeidet et prosjekt kalt «Høylandet Utstyrssentral». Kommunen har mottatt kr 100.000 fra Trøndelag Fylkeskommune til prosjektet. Høylandet Utstyrssentral er tenkt plassert i den nye “Hållinghallen” der det er ønskelig at innbyggere og besøkende kan komme og låne utstyr til ulike aktiviteter til en rimelig leie – ark.sak 19/5609-3. Arbeidet ferdigstilles i 2022.

5.2.15 - Borgermelding

For å bedre kommunikasjon fra innbyggere og inn til kommunen er dette en elektronisk tilbakemeldings App. Denne er i bruk i de fleste kommunene i rundt oss. Denne vil redusere telefonhenvendelsene samt oppmøte på kommunehuset. Det er en kostnad på kr. 37.500.

Vurdering: Det er ikke funnet rom for dette i økonomiplanen.

5.2.17 - Dyreutstilling på skolen

Behov for å fjerne dyreutstilling fra biblioteket. Hvis dette skal gjøres må det finnes en alternativ plassering og oppbygging på ny plass. Kostnad kr. 40.000

Vurdering: Det er ikke funnet rom for dette i økonomiplanen.

5.2.18 - Kisteskap/traller bårerom

For å øke kapasiteten og arbeidsforholdene til ansatte må det lages en løsning for nye traller på eksisterende bårerom. Dette er en nødløsning frem til renovering er gjennomført og nytt rom er på plass. Kostnad kr. 30.000.

Vurdering: Det er ikke funnet rom for dette i økonomiplanen.

6. Handlingsrommet

Konsekvensjustering.

Administrasjonen har gjennomgått grunnlaget for økonomiplanen og foretatt nødvendige justeringer i forhold til politiske vedtak som er fattet i perioden siden budsjettet 2021 ble vedtatt.

Enhetene startet etter sommerferien med å konsekvensjustere sitt budsjett utfra den rammen som er bevilget for inneværende år, men det har for flere områder blitt en utfordrende prosess som har tatt tid. En av årsakene til utfordringene er at enhetene for inneværende år har lagt et effektiviseringskrav som skulle hentes inn i løpet av året, men det har tatt tid før nødvendige tiltak er blitt satt i verk og noen er ikke blitt iverksatt så langt. Blant annet så blir ikke resultatet av omstillingsarbeidet på pleie- og omsorg iverksatt før i 2022.

Det at innbyggertallet er blitt redusert betydelig for kommunen de senere årene er også krevende da det påvirker rammetilskuddet og skatteinngangen til kommunen. Det kan anslås at kommunen har fått redusert sine inntekter med kr. 1,8 mill. som følge av befolkningsnedgangen det siste året.

Videre er det endringer i eiendomsskatteloven (får ikke øke opp fra 4 til 5 promille) som medfører reduserte muligheter til å skrive ut eiendomsskatt i den størrelsesorden som en tidligere planla ut ifra, og som skulle finansiere renter og avdrag på lån til tilbygg barnehage og bygging av Hållinghallen.

Når det gjelder de interkommunale samarbeidsordningene som kommunen deltar i har det skjedd betydelige endringer de siste årene, noe som får store økonomiske konsekvenser for kommunen. Fra 2020 til 2021 utgjorde dette en økning på ca. kr. 1,7 mill., mens økningen fra 2021 til forventes å bli på kr. 284.000 på legevakt, kr. 331.000 på barnevern og kr. 200.000 på IKT Indre Namdal.

I forhold til regnskap 2020 betales det også nå i 2021 og 2022 kr. 1,4 mill. mer i avdrag på lån pga. store låneopptak de siste åra.

Dette har i år gjort det ekstra krevende for enhetene å komme med tilstrekkelige innsparingstiltak for å nå bevilgede rammer.

I beregningen av rammene til de ulike enhetene er det tatt utgangspunkt i den rammen som foreligger for 2022 i gjeldende økonomiplan og deretter foretatt ulike rammekorrigeringer. Dette kan settes opp i følgende oversikt:

Beskrivelse rammekorrigerings	Sentraladm. inkl årslønnsvekst	Oppvekst og kultur	Helse og omsorg	Teknisk	Næring og utvikling	Kirkelig formål
Ramme 2022 jmf. vedtatt økonomiplan	13 891 875	35 481 564	44 325 570	12 295 649		1 376 395
Anslag deflatorøkning 3,0%	416 756	1 064 447	1 329 767	368 869		41 292
Flytting føring premieavvik til ramme- område 9	3 222 085					
Endring amortisert premieavvik i forhold til ramme	-249 896					
Opprettelse enhet Næring og utvikling				-2 564 092	2 564 092	
Endring budsjettering pensjon og premieavvik	-298 485	-967 864	-1 318 164	-244 588	-73 105	
Avsetning lokalt lønnsoppgjør	2 163 832					
Innsparingskrav kr. 3,0 mill. fordelt ut i fra nettobudsjett på enhetene	-413 443	-981 770	-1 226 483	-271 337	-68 882	-38 085
Korrigert konsekvensjustert ramme 2022 inkl. innsparingskrav og før evt. nye driftstiltak	18 732 724	34 596 377	43 110 690	9 584 501	2 422 105	1 379 602
Budsjett 2022 etter at enheter har lagt inn sitt konsekvensjusterte budsjettforslag	19 383 439	36 117 123	46 161 277	10 055 010	2 490 987	1 379 687
Avvik i forhold til ramme før innsparingstiltak og evt. nye driftstiltak	-650 715	-1 520 746	-3 050 587	-470 509	-68 882	-85

Som tabellen ovenfor viser har enhetene ikke kommet i mål i forhold til netto beregnet ramme for 2022.

Enhetene er derfor blitt utfordret på å finne innsparinger på det beløpet som framkommer som avvik i forhold til beregnet ramme i tabellen ovenfor (i rødt). Kommunen har dessverre ikke greid å finne tilstrekkelig med innsparingstiltak for 2022, slik at kr. 2.857.115 av disposisjonsfondet må benyttes i 2022.

Innsparingstiltakene for den enkelte enhet er beskrevet i kap. 8

I økonomiplanperioden vil nærværarbeid være en viktig satsing i alle enheter/avdelinger.

Det totale sykefraværet i kommunen for 2018 var 7,35 %, 7,7 % i 2019 og 8,6% i 2020. Målsettingen er 95% nærvær så her har en ikke kommet i mål. Det er fortsatt en viktig prioritet for ledergruppen å nå målsettingen om 95 % nærvær. Et redusert sykefravær vil medføre redusert behov for vikarinnleie som er forventet å gi en økonomisk gevinst.

I løpet av 2021 er det igangsatt et Nærværprosjekt i samarbeid med Bedriftshelsetjenesten (BHT) og NAV arbeidslivssenter. Det er etablert en overordna prosjektgruppe og det er gjennomført betydelig informasjon- og forankringsarbeid blant ansatte i kommunen. Det er gjennomført en medarbeiderundersøkelse i Høylandet kommune som dannet grunnlag for utarbeidelse av oppfølgingsplaner i alle avdelinger. Parallelt med prosessarbeid i alle avdelinger vektlegges det systematisk oppfølging av sykmeldte, inkl. de som kan være «i fare» for å bli sykmeldt. Dette arbeidet vil følges opp videre, og danne en standard for hvordan det jobbes med nærværarbeid i kommunen i årene fremover.

En forventer at innsparinger mht. økt nærvær/ redusert sykefravær vil kunne redusere behovet for bruk av disposisjonsfondet, men det er vanskelig å konkretisere dette iht. konkrete innsparinger. Nærværarbeidet blir en viktig prioritet i 2022 og utover hele planperioden.

7. Kommunens visjon, hovedmålsettinger for perioden

Mål for perioden 2022 – 2025:

Mål 1 - 1 300 innbyggere innen utgangen av 2025.

Mål 2 - Hållingene har god folkehelse.

Mål 3 - Kommunen er innovativ og har god ressurs- og økonomistyring.

7.1 Handlingsplan 2022-2025

I handlingsplanen er det i tillegg til driftstiltak, også innarbeidet noen av investeringstiltakene i planperioden.

Definisjoner: **Visjon** – Framtidsdrøm. **Mål** – Ønsket framtidig tilstand. **Strategi** – Hvordan nå målet? **Tiltak** – Hva skal vi gjøre?

Hovedmål	Strategi	Tiltak	2022	2023	2024	2025	Ansvarlig / Måleindikator
MÅL 1 1 300 innbyggere innen utgangen av 2025.	1.1 Gjennomføre en Omstillings- og utviklingsprosess i Høylandet kommune som omfatter alle enheter.	1.1.1 Søke ut midler til omstilling- og utviklingsarbeid	X				Næring og Utvikling Måleindikator: -Midler utsøkt -Prosessplan utarbeidet
		1.1.2 Utarbeide en prosessplan for omstilling i kommunen	X				
	1.2 Gjennomføre En bolyst- og tilflyttersatsing	1.2.1 Gjennomføre bolyst- og tilflyttersatsing iht. utarbeidet plan.	X	X	X	X	Kommuneledelse/Næring og Utvikling Måleindikator: -Tiltak/satsinger gjennomført -Profileringstiltak gjennomført -Kommunikasjonsstrategi utarbeidet
		1.2.2 Profilering/synliggjøring av «Hva Høylandet har å by på».	X	X	X	X	
		1.2.3 Utarbeide en kommunikasjonsplan for profileringsarbeid.	X				
	1.3 Beholde eksisterende arbeidsplasser, og øke antall nye arbeidsplasser. (Ref. Næringsplan)	1.3.1 Koordinere arbeidet til Næringsgruppa med å utarbeide strategi for næringsutvikling på Høylandet.	X				Kommunedirektør/Næring og Utvikling: Måleindikator: -Strategi for næringssetting på Høylandet utarbeidet -Næringsplan revidert
		1.3.2 Revidere næringsplan	X				
		1.3.3 Skape nærings-aktivitet/arbeidsplasser knytta til Kongsmoen industriområde	X	X	X	X	Næring og Utvikling/KD Måleindikator: Antall nye arbeidsplasser.
		1.3.4 Koordinerer arbeidet til Landbruksforum som sikrer fokus på utviklingsmuligheter i landbruket.	X				Næring og Utvikling/Kommunedirektør/ Måleindikator: - Utviklingstema fulgt opp. -Antall møter avholdt -Landbruksstrategi utarbeidet
		Landbruksforumet gjennomfører minimum 3 møter pr. år	X	X	X	X	
		Utarbeide en landsbruksstrategi	X				
		1.3.5 Sikre god karriere-veiledning til ungdom.	X	X	X	X	Kommunalsjef for oppvekst/Næring og Utvikling Måleindikator:

							-Tiltak gjennomført
		1.3.6 Aktiv deltakelse i Ungt Entreprenørskap	X	X	X	X	Oppvekst/Næring og Utvikling Måleindikator: -Avtale/opplegg med Ungt Entreprenørskap er etablert -Antall ungdom deltatt
	1.4 Sikre god infrastruktur.	1.4.1 Søke ut midler og tilrettelegge utbygging av bredbånd- og mobilprosjekt, inkl. Kongsmoen og «lommer» i sentrum.	X	X	X		Næring og Utvikling: Måleindikator: Mobildekning og bredbånd via fiber som er utbygd
		1.4.2 Tilrettelegge forlengelse av gang- og sykkelbane fra Litj Tyldum til Skarland bru.	X	X			Kommunedirektør/ Næring og utvikling Måleindikator: Gang og sykkelbane ferdigstilt
		1.4.3 Bidra til prosjektet «Lakseveien Nord»	X	X	X	X	Kommunedirektør/ Næring og Utvikling Måleindikator: -Forprosjekt med prioriterte vei-strekninger ferdigstilt. -Veistrekninger som utbedret
		1.4.4 Tilrettelegge for at kommunen har en god og framtidssikre bygningsmasse (ref. vedlikeholdsplan kommunale bygg) med prioritert fokus på: -Renseanlegg (2022-2023) -Godkjent brannstasjon (2022-2023) -Skole (2023) -Utbedring av skolegård/uteområde (2022-23) -Helse og omsorgsbygg (2025-)	X	X	X	X	Kommunedirektør/Te knisk sjef: Måleindikator: -Utbedringer på ulike bygg
	1.5 Tilrettelegge for fleksible valg av tomtemuligheter og boliger.	1.5.1 Aktivt markedsføre og selge leiligheter og tomter.	X	X	X	X	Teknisk. Måleindikator: Ant boliger solgt. Antall tomter solgt.
		1.5.2 Utarbeide boligpolitisk handlingsplan	X	X			Næring og utvikling Måleindikator: Plan utarbeidet
		1.5.3 Tilrettelegge areal for framtidig boligbebyggelse	X	X	X		Næring og utvikling. Måleindikator: areal/tomter for boligbygging er planlagt/ Tilrettelagt.
	1.6 Tilrettelegge et oppvekstmiljø som skaper livsglede, livsmestring, og læring. (Ref. Oppvekstplan)	1.6.1 Tilrettelegge for at alle som søker barnehageplass skal få plass ved hovedopptaket.	X	X	X	X	Kommunalsjef oppvekst og kultur. Måleindikator: Totalt antall søknader, antall avslag eller delvis innvilget og årsak.
		1.6.2. Utarbeide forebyggende plan jfr. oppvekstreformen.	X				Kommunalsjef oppvekst og kultur. Måleindikator: -Forebyggende plan utarbeidet

		1.6.3 Delta i ABSOLUTT-oppvekstprogram i Trøndelag. Fokus på medvirkning av barn og unge, og inkluderende møteplasser.	X	X			Kommunalsjef kultur og oppvekst. Måleindikator: Prosjektplan er utarbeidet. Tiltak er gjennomført.
	1.7 Bosette og integrere flyktninger / «nye hållinger»	1.7.1 Aktiv mobilisere for bosetting av flere flyktninger/nye Hållinger.	X	X	X		Kommuneledelse Måleindikator: -antall flyktninger bosatt
MÅL 2 Hållingene har god folkehelse	2.1 Gi alle innbyggere mulighet til kreativitet, utfoldelse og mestring gjennom et rikt kulturliv	2.1.1 Tilrettelegge et godt og kreativt samarbeid mellom kommune og lag/foreninger for å sikre et bredt aktivitetstilbud.	X	X	X	X	Kommunalsjef oppvekst og kultur. Måleindikator: -Samarbeids møter mellom kommunen og lag og foreninger er gjennomført
		2.1.2 Bidra til at Hållinghallen blir en arena for aktivitet og sosiale møteplasser for innbyggere i alle aldre.	X	X	X	X	Kommunalsjef oppvekst og kultur. Måleindikator: -hallverter i Hållinghallen er etablert. -Aktiviteter gjennomført
		2.1.3 Utarbeide plan for uteområdet Hållinghallen/idrettsbanen i samarbeid med IL Hållingen.	X				Kommunalsjef oppvekst og Kultur/Teknisk: Måleindikator: - Plan for idrettsområdet utarbeidet -Spillemidler er søkt ut. -Plan for uteområde skole utarbeidet.
		2.1.4 Utarbeide plan for skolens uteområde, basert på en helhetlig gjennomgang.	X				
	2.2 Videreutvikle Høylandet som et lokalsamfunn med MOT	2.2.1. Gjennomføre MOT-opplegg i skolen og lag/foreninger.	X	X	X	X	Kommunalsjef oppvekst og kultur. Måleindikator: Høylandet er fortsatt MOT kommune. MOT skoleprogram er gjennomført.
	3.1 Sikre godt interkommunalt samarbeid.	3.1.1 Delta aktivt i Namdal Regionråd 3.1.2 Avklare behov/muligheter mht. samarbeidsområder	X	X	X	X	Ordfører/ Kommunedirektør Måleindikator: Nye avtaler på plass mht. mulige samarbeidsområder
	3.2 Ha kompetente medarbeidere med evne og vilje til nytenkning og innovasjon.	3.2.1 Kartlegge eksisterende kompetanse, og utarbeide strategisk kompetanseplan i forhold til framtidige behov. Sikre nødvendig kompetanse på tjenesteområder	X	X	X	X	Personalsjef. Måleindikator: -Plan utarbeidet -Effektiv rekruttering av kompetanse.

MÅL 3 Kommunen er innovativ og har god ressurs- og økonomi-styring	3.3 Ta i bruk digitale muligheter innenfor de kommunale tjenestene	3.3.1 Utarbeide en digitaliseringsstrategi for Høylandet kommune	X				KD/ Fagleder digitalisering. Måleindikator: -Strategi utarbeidet. -Satsinger/tiltak gjennomført.
		3.3.2 Opplæring av politikere og ansatte innen digitalisering	X	X	X	X	KD/ Fagleder digitalisering. Måleindikator: opplæring gjennomført
		3.3.3 Ta i bruk og nyttiggjøre muligheter mht. digitalisering i hele organisasjonen inkl. -Velferdsteknologi -Skole, barnehage -Administrative tjenester -Tekniske tjenester -Dialog med innbyggere	X	X	X	X	KD/ Fagleder digitalisering: Måleindikator: -Tiltak/satsinger iverksatt.
		3.3.4 Tilrettelegge for streaming av kommunestyremøter.	X				Fagleder digitalisering: Måleindikator: Tiltak iverksatt.
		3.3.5 Utarbeide godt kunnskapsgrunnlag og avklare kommunens deltakelse i Helseplattformen	X				Kommunedirektør Måleindikator: -Politisk vedtak mht. Helseplattformen
	3.4 Ha fokus på innovasjon, nytenkning og effektive løsninger.	3.4.1 Gjennomføre en Omstilling- og utviklingsprosess i Høylandet kommune som omfatter alle enheter. -Oppvekst og Kultur -Helse og Omsorg -Administrasjon	X	X			Kommunedirektør: Måleindikator: Omstilling/ utviklingsprosess gjennomført i hele organisasjonen.
		3.4.2 Utvikle nye modeller/løsninger for samarbeid og samskaping med frivilligheten og ulike aktører.	X	X			Næring og Utvikling/Oppvekst og Kultur: Måleindikator: Ny samarbeidsmodeller avklart og innført.
		3.5.1 Ferdigstille ny samfunnsplan	X				KD/ Utvikling Måleindikator -Samfunnsplan ferdigstilt -Arealplan revidert -Arbeidsgiver-strategi er utarbeidet.
	3.5 Ha oppdatert overordna planverk	3.5.2 Revidere arealplan	X	X	X		KD/ Utvikling Måleindikator -Samfunnsplan ferdigstilt -Arealplan revidert -Arbeidsgiver-strategi er utarbeidet. KD/ Personalsjef
		3.5.3 Utarbeide en ny arbeidsgiverstrategi	X	X			KD/ Personalsjef Måleindikator: arbeidsgiverstrategi utarbeidet

	3.6 Sikre god økonomistyring	3.6.1 Fortløpende budsjettoppfølging gjennom hele året. Sikre oppfølging for å nå følgende måltall: - Ha et netto positivt driftsresultat på minimum 1.75% -Netto lånegjeld i prosent av driftsinntekter bør ikke overstige 105% -Disposisjonsfond ekskl. det pensjonsregulerende fondet bør utgjøre minimum 4% av driftsinntekter. -Arbeidskapitalen bør utgjøre minst 15%.	X	X	X	X	Økonomisjef Måleindikator: -Budsjett-justeringer gjennomført - Status måltall
	3.7 Ha god beredskap for ulykker og kriser	3.7.1 Styrke beredskapen gjennom årlige beredskapsøvelser 3.7.2 Opprettholde beredskap, inkl. kontinuitetsplanlegging mht. korona.	X X	X X	X X	X X	KD: Måleindikator: beredskapsøvelse gjennomført
	3.8 Ha et nærvær på 95%	3.8.1 Sikre systematisk oppfølging mht. nærværarbeid jfr. Nærværprosjekt	X	X	X	X	Personalsjef/KD Måleindikator: % nærvær (% sykefravær) -Tiltak iverksatt

*Kommunedirektør forkortet til KD

Oversikt over prioriterte investeringstiltak i planperioden

Kap . nr.	Tiltak i handlings plan	Prosj	Investeringsprosjekt	Budsjett 2022	Budsjett 2023	Budsjett 2024	Budsjett 2025
5.1.4		7518	Oppføring av ny flerbrukshall	250 000	200 000		
5.1.5	1.4.4	7575	Ny brannstasjon	3 440 000	10 000 000		
5.1.6	1.4.4	7579	Nytt kloakkrenseanlegg i sentrum	16 540 000	7 000 000		
5.1.2	1.4.4	7624	Framtidens helse- og omsorgsbygg				50 000 000
5.1.7		7590	Skysstasjon - oppgradering av bad og dører				1 253 000
5.1.1.1	1.4.4	7610	Forprosjekt omgjøring bankbygg til skoleformål		312 500		
5.1.1.1	1.4.4	7611	Omgjøring "bankbygg" til skoleformål			3 750 000	
5.1.1.3	1.4.4	7625	Uteområde Høylandet barne- og ungdomskole		1 200 000		
5.1.11		7613	Vannmålere på nettet for tilstandsrapportering			500 000	
5.1.10		7618	Oppgradering av pumpestasjon Ulvebyen				430 000
5.1.17		7628	Bobiltømmestasjon	250 000			
5.1.18		7629	Fasadeoppgradering Vargeia 5A-5D	1 875 000			
5.1.19		7606	Pumpestasjon Kviståsen	600 000			
5.1.20		7630	Rønningen bru		525 000		
5.1.15		7619	Helseplattformen		720 000		
FINANSIERINGSBEHOV				22 955 000	19 957 500	4 250 000	51 683 000
Momskompensasjon				-1 063 000	-2 551 500	-750 000	-10 250 600
Låneopptak				-21 892 000	-17 406 000	-3 500 000	-41 432 400
SUM FINANSIERING				-22 955 000	-19 957 500	-4 250 000	-51 683 000

Når det gjelder prosjekt «Framtidens helse- og omsorgsbygg» er dette et svært ønsket prosjekt som det er stort behov for å få igangsatt. Men for å få gjennomført dette må det i økonomiplanperioden arbeides med å få et større handlingsrom i driftsbudsjettet. For å få realisert dette må netto driftsresultat forbedres med ca. 2,5 – 3,0 mill. i 2025 og framover i forhold til det som framkommer i denne økonomiplanen.

Oversikt over nye driftstiltak og innsparingstiltak i planperioden

Nye tiltak/ merutgifter	Ansvar	B - 2022	B - 2023	B - 2024	B - 2025
Digitaliseringsressurs 100%	1201	532 000	722 000	722 000	722 000
Økt utgifter barnevern	Flere	331 000	331 000	331 000	331 000
Redusert inntekt på egenbetaling barnehage	2610	300 000	300 000	300 000	300 000
Økte utgifter ressurskrevende tjenester	3816	1 649 000	1 649 000	1 649 000	1 649 000
Helseplattformen	Flere		170 000		
Reduserte egenandeler/refusjoner som er budsjettert for høyt over år på legetjenesten og sykeheimen	3300 og 3701	920 000	920 000	920 000	920 000
Økt utgifter vaskeri	3704	90 000	90 000	90 000	90 000
Økte utgifter velferdsteknologi	Flere	165 000	165 000	165 000	165 000
Økt utgifter legevaktordning Midtre Namdal	3300	284 000	284 000	284 000	284 000
Sum nye tiltak/ merutgifter		4 271 000	4 631 000	4 461 000	4 461 000

Innsparingstiltak

Innsparingstiltak Sentraladministrasjonen	Ansvar	B - 2022	B - 2023	B - 2024	B - 2025
Reduksjon lønnsutgifter	Flere	519 967	519 967	519 967	519 967
Reduksjon lønnsutgifter	1200		863 721	863 721	863 721
Generelt innsparingskrav sentraladministrasjonen	Flere	300 000	300 000	400 000	400 000
Reduksjon utgifter til Overhalla IT	1201	270 000	270 000	270 000	270 000
Innsparingstiltak Oppvekst og kultur	Ansvar	B - 2022	B - 2023	B - 2024	B - 2025
Reduserte utgifter voksenopplæring	2152	60 000	60 000	60 000	60 000
Reduksjon utgifter Høylandet skole pga redusert elevtall fra høsten -22	2200	500 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000
Økte inntekter pga frikjøp av tillitsvalgte i forhold til tidligere budsjettert på skolen	2200	100 000	100 000	100 000	100 000
Redusere SFO-tilbud i skolens ferier	2202	120 000	120 000	120 000	120 000
Reduserte utgifter til skoleskys	2290	350 000	350 000	350 000	350 000
Mer gruppeundervisning på kulturskolen	2400	80 000	80 000	80 000	80 000
Reduksjon lønnsutgifter og driftsutgifter f.o.m. høsten 22 på barnehagen	2610	140 000	270 000	270 000	270 000
Reduksjon kjøp av musikk/CD på biblioteket	2700	10 000	10 000	10 000	10 000
Generell innsparing kultur og oppvekst	Flere	700 000	700 000	1 100 000	1 600 000
Reduksjon ramme støtte til idrettsformål pga at lån kunstgressbane er nedbetalt	Flere			185 000	185 000
Innsparingstiltak Helse og omsorg	Ansvar	B - 2022	B - 2023	B - 2024	B - 2025
Ferdigstillelse av turnus sykeheim og hjemmetjeneste	3701	1 800 000	1 800 000	1 800 000	1 800 000
Budsjett vedr. innkjøp av utstyr på rehabiliteringstjenesten	3401	28 173	28 173	28 173	28 173
Effektivisering av legekantor	3300	400 000	700 000	700 000	700 000
Reduksjon til en lislege	3300	248 000	248 000	248 000	248 000
Effektiviseringstiltak psykisk helse	3830	150 000	150 000	150 000	150 000
Reduserte utgifter sosialhjelp	3510	50 000	50 000	50 000	50 000
Generell innsparing helse- og omsorg	Flere	300 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000
Innsparingstiltak Teknisk	Ansvar	B - 2022	B - 2023	B - 2024	B - 2025
Redusert vedlikehold kommunale bygg	Flere	300 000	300 000	300 000	300 000
Reduksjon av vaktmester 60%		280 000	280 000	280 000	280 000
Innsparingstiltak Næring og utvikling	Ansvar	B - 2022	B - 2023	B - 2024	B - 2025
Generelt innsparingskrav næring og utvikling	Flere			400 000	400 000
Innsparing hele kommunen		B - 2022	B - 2023	B - 2024	B - 2025
Innsparing kurs og reiseutgifter i hele kommune	Flere	150 000	150 000	150 000	150 000
Sum totale innsparingstiltak		6 856 140	9 349 861	10 434 861	10 934 861

FINANSIELLE MÅLTALL

Høylandet kommunestyre vedtok i sak 76/19 av 17.12.2019 at følgende måltall skulle innarbeides i budsjett og økonomiplan. De konkrete måltallene gjelder i et tidsperspektiv innenfor økonomiplanperioden dvs. 4 år:

- Netto driftsresultat, minimum 1,75 % av driftsinntektene
- Netto lånegjeld i prosent av driftsinntektene, bør ikke overstige 105 %.
- Disposisjonsfond ekskl. det pensjonsregulerende fondet bør utgjøre minimum 4 % av driftsinntektene.
- Arbeidskapitalen bør utgjøre minst 15%

Disse måltallene kommer også fram i handlingsplan for 2022 – 2025, pkt. 3,6.

En av strategiene i handlingsplan for 2022 – 2025, pkt. 3.6 - er at å ha et netto driftsresultat som utgjør minimum 1,75 % av brutto driftsinntekt. Dette vil en ikke greie å oppnå i planperioden, og det budsjetteres med et negativt netto driftsresultat i hele planperioden.

Høylandet er i den stillingen at de fleste av våre kommunale bygg har et stort vedlikeholds- og ombyggingsbehov, noe som er beskrevet også tidligere i kap. 5. Alle disse investeringene påvirker netto driftsresultatet fordi en får økninger i renter og avdrag og andre driftsutgifter.

Tabellen nedenfor viser utviklingen i netto driftsresultat i planperioden.

Utvikling i netto driftsresultat i perioden 2022 -2025

	2022	2023	2024	2025
Driftsinntekter	kr -153 837 319	kr -153 658 319	kr -153 647 319	kr -153 647 319
Driftsutgifter	kr 155 830 172	kr 153 617 451	kr 152 251 451	kr 151 751 451
Brutto driftsresultat	kr 1 992 853	kr -40 868	kr -1 395 868	kr -1 895 868
Netto finansutgifter	kr 8 074 071	kr 8 874 071	kr 9 774 071	kr 9 774 071
Motpost avskrivninger	kr -8 218 685	kr -8 218 685	kr -8 218 685	kr -8 218 685
Netto driftsresultat	kr 1 848 239	kr 614 518	kr 159 518	kr -340 482
Netto driftsresultat i % av driftsinntekter	-1,20 %	-0,40 %	-0,10 %	0,22 %

Dette viser at kommunen må jobbe svært mye med å effektivisere driften de neste årene for å klare å oppfylle målet om netto driftsresultat som utgjør minimum 1,75 % av driftsinntektene. I 2022 budsjetteres det med et negativt netto driftsresultat på 1,20% dvs. ca. kr. 4,5 mill. dårligere enn det det burde ha vært ifølge måltallet.

Måltallet som omhandler at netto lånegjeld i % av driftsinntektene ikke bør overstige 105% vil også bli vanskelig å oppnå i økonomiplanperioden. Årsaken til at blir liggende over måltallet i skyldes store låneopptak i 2019 og 2020, samt de planlagte investeringene i denne økonomiplanperioden. Måltallet øker til 126,8% i 2025 pga. låneopptak forbundet med framtidens helse- og omsorgsbygg i 2025.

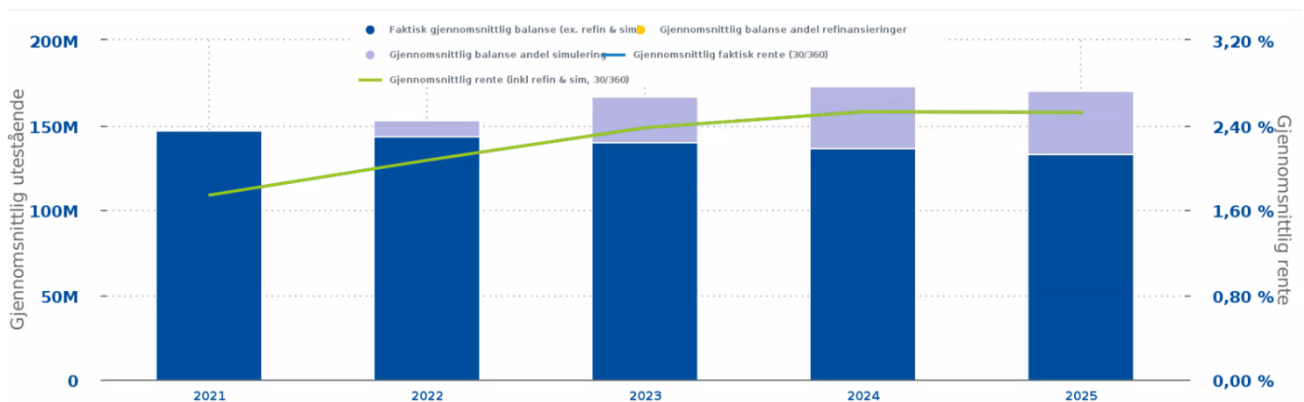
Tabellen under viser hvordan gjelda vil utvikle seg i økonomiplanperioden med de planlagte investeringene som nå foreligger (i gjeldsoversikten er det trukket ut lånet på 17,0 mill. som er forskudd på spillemidler Hållinghallen, samt Startlånene som blir nedbetalt av de som har fått disse videre utbetalt fra kommunen). Ved stipuleringen av måltallet er det beregnet inn en økning på driftsinntektene framover som følge av lønns og prisstigning (2,5%) for å få et best mulig anslag:

Oversikt gjeld i økonomiplanperioden 2022 -2025

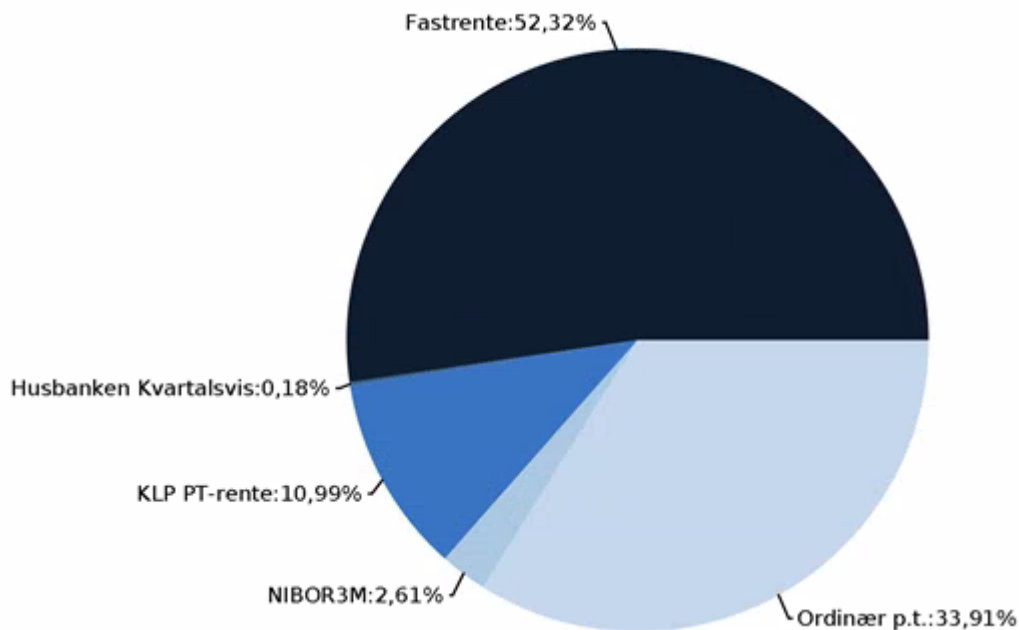
	2022	2023	2024	2025
Driftsinntekter	kr 152 338 319	kr 156 146 777	kr 160 050 446	kr 164 051 708
Lånegjeld - driftsregnskapet 31.12	kr 164 500 000	kr 175 500 000	kr 173 000 000	kr 208 000 000
Netto lånegjeld i % av driftsinntekter	108,0 %	112,4 %	108,1 %	126,8 %
<i>Lånegjeld investeringsregnskapet 31.12:</i>				
Startlån	kr 5 300 000	kr 6 000 000	kr 6 700 000	kr 7 000 000
Lån forskudd spillemidler (*) (reduseres når spillemidler utbetales)	kr 17 000 000	kr 12 000 000	kr 6 000 000	kr -

(*) Antatt en utbetaling av spillemidlene her

Eksisterende lån og simulering av låneopptak i økonomiplanperioden:

Fordeling av gjeld på fast og flytende i driftsregnskapet (ekskl. Startlån og lån forskudd spillemidler Flerbrukshall) før låneopptak i økonomiplanperioden:

Måltallet som gjelder at disposisjonsfondet ekskl. det pensjonsregulerende fondet skal utgjøre minimum 4% av driftsinntektene vil heller ikke bli oppnådd (dvs. ca. kr. 6,0 mill.). Oversikten nedenfor viser hvordan disposisjonsfondet vil utvikle seg i økonomiplanperioden:

Netto avsetning/bruk av disposisjonsfond i økonomiplanperioden 2022 - 2025

Tekst	Antatt saldo 31.12.21	Netto bruk /avsetning 2022	Netto bruk /avsetning 2023	Netto bruk /avsetning 2024	Netto bruk /avsetning 2025	Saldo 31.12.2025
Navn på disposisjonsfond						
25699000 Pensjonsregulerende fond	10 440 782					10 440 782
25699801 Inntektsregulerende fond	4 281 550	-2 028 115	-794 394	-339 394	160 606	1 280 253
25699100 Tap på fordringer	90 000					0
256X Andre "øremerkede" disp. fond	2 765 597					0
Sum	17 577 929	-2 028 115	-794 394	-339 394	160 606	11 721 035

Som oversikten viser, vil det inntektsregulerende fondet (som pr. 31.12.21 kun vil bestå av udisponert introduksjonstilskudd vedr. mottak av flyktninger) nesten bli brukt opp i økonomiplanperioden. I 2025 antas det at det inntektsregulerende fondet vil være på ca. kr. 1,2 mill. Likeledes vil de «øremerkede» disposisjonsfondene også bli brukt opp til bredbåndsutbygging i økonomiperioden. Selv om ikke alt er budsjettet på detaljnivå ennå når bruken vil skje, vil det ikke være igjen noe disposisjonsfond til bredbåndsutbygging i 2025.

Slik det nå ser ut vil kommunens totale disposisjonsfond bli betydelig redusert i løpet av økonomiplanperioden. Dette er svært uheldig, og kommunen må ha et mål om å redusere bruken av disposisjonsfond mest mulig i 2022 og resten av økonomiplanperioden.

Gjennomgangen av de finansielle måltallene viser at det er et stort behov for videre omstilling i kommunen.

Målsettingen med omstillings- og utviklingsprosesser må være å konkretisere grep/tiltak som fører til en redusert bruk av disposisjonsfond i forhold til det som kommer fram i tabellen ovenfor.

8. Premisser for driften av de ulike enhetene i 2022

81* Sentraladministrasjon

Driften i 2022 beskrives på følgende måte på de ulike ansvarsområdene:

110* Politisk organisering

Dette programområdet er redusert med kr 100.000, som har sammenheng med at i 2022 ikke er et valgår.

12* Rådmannens stab inkl. fellesutgifter

GDPR

En ansatt i servicekontoret har innehatt ombudsrollen som personvernombud fra og med 1. mai 2019. Rollen inngår som en del av hennes faste stilling og vil gjennomsnittlig utgjøre ca. 5 % av full stilling.

IKT

Det har i 2021 blitt opprettet en ny 100 % stilling som fagleder digitalisering, og den som tiltrer stillingen starter i slutten av 2021. Stillingen er videreført i hele planperioden.

Kommunen har i mange år kjøpt IKT-ressurs gjennom Overhalla IT. I utgangspunktet har planlagt kjøp tilsvart ca. 60% stilling. I flere år har imidlertid behovet og kostnadene vært større en 60%, ettersom behovet for oppfølging knytta til digitale løsninger i perioder har vært stort. Fra 2020 vil en kjøpe «IT-support» fra Overhalla IT men forventer at helhetlig bruk av Overhalla IT vil reduseres med etablering av fagleder digitalisering.

De er utarbeidet en plan for utskifting av utstyr, og den enkelte avdeling/enhet må selv sørge for at det er avsatt ressurser til utskifting av maskiner. I tillegg har vi en mindre felles pott til innkjøp felles utstyr (serverrom).

Lønn og regnskap

I 2020 ble det inngått et administrativt vertskommunesamarbeid med hjemmel i kommunelovens § 20-2 med Namsos kommune som vertskommune og Høylandet kommune som samarbeidskommune om leveranse av lønnstjenester, regnskap og innfordringstjenester. Leveransen omfatter også programvare på økonomiområdet, Visma ressursstyring og KomTek. Dette er en videreføring av avtalen som kommunen hadde med Midtre Namdal Samkommune fra 2014. Namsos kommune har økt leveransen tilsvarende deflatoren som ble innarbeidet i statsbudsjettet for 2022, dvs. 2,5 %.

Hærvå

Høylandet kommune har i en årrekke gitt ut bladet «Hærvå» - et informasjonsblad for innbyggerne i kommunen. I budsjettet for 2020 ble det lagt inn innsparinger mht. Hærvå og overgang til flere digitale utgivelser. Kommunen har imidlertid fått innspill fra en del innbyggere om at det er ønskelig med papirversjon av Hærvå. En anser at en vil fortsette med månedlige papirutgivelser av Hærvå men at en aktivt deler informasjon til innbyggerne gjennom digitale kanaler – og fortløpende.

Profilering av kommunen

Det er som i 2021 avsatt kr 38.625 til profilering, omdømmebygging i budsjettet for 2022. Det er et lite budsjettbeløp, og det vil bli krevende med tanke på den planlagte åpningen av Hållinghallen i januar 2022 som forventes å gi noen ekstrakostnader.

Bruken av Næringsfond

Høylandet kommune har fortsatt ca. kr 1 mill. kroner som stående på det bundne næringsfondet, og vil

også i 2022-budsjettet ha innarbeidet at det kan innvilges tilskudd fra næringsfondet til prosjekt som kommer inn under retningslinjene for bruken av fondet.

Driftstilskudd

Tilskuddene til Norsk Revyfaglig senter og Norsk Revyfestival er videreført som for 2021, men i sin helhet finansiert ved bruk av ordinære driftsmidler.

Flyktningarbeid

Pga redusert antall bosatte flyktninger de siste årene har stillingsressursen på området blitt redusert fra 100% i 2020 til 30% i 2021 og tatt ut av budsjettet for 2022.

De siste flyktningfamiliene som kom til Høylandet, kom i 2017. Med bakgrunn i familiegjenforening kom det en i 2018 og en i 2019. Etter 2019 har ikke Høylandet tatt imot noen nye flyktninger. Alle voksne har gjennomført introduksjonsprogrammet, og de er integrert i det norske samfunnet. Når det gjelder voksenopplæring vises det til kap. 8.2 – ansvar 2152 Voksenopplæring.

Det er beregnet at kommunen vil motta kr 265.000 i introduksjonsstønad til de som ikke har vært bosatt i 5 år. Det utbetales ikke introduksjonstilskudd til denne gruppen når de har vært bosatt i Norge lengre enn 5 år. Denne gruppen anses som integrert i det norske samfunnet, og at de har tilnærmet det samme behovet for kommunale tjenester som andre norske innbyggere, og de inngår i beregningen av rammetilskudd som andre norske innbyggere.

14* Diverse fellesutgifter

Utgifter til person- og ansvarsforsikringer er økt som følge av økte priser hos KLP-forsikring, mens utgifter med premieavvik og tilbakeført overskudd fra KLP er overført til rammeområde 9

15* Opplæring

Kompetanseplan er ikke revidert, men gjeldende plan omfatter kompetansetiltak innen oppvekst, helse og omsorg, utvikling, sentraladministrasjonen samt kompetansetiltak for hele kommuneorganisasjonen. Det er i budsjettet for 2022 avsatt kr 63.000 til kompetansetiltak, og er innenfor det nivået vi faktisk har brukt de senere årene.

16* Diverse utvalg

Viderefører budsjетtrammer som for 2021 uten lønns og prisstigning.

18* Tilfeldige utgifter

Viderefører budsjетtrammer som for 2021.

19* Tilleggsbevilgningsposter

Det er innarbeidet følgende reservebevilgninger:

Kr 1.538.000 til kommunestyrets fordeling av årslønnsvekst

Innsparingstiltak

Innsparingstiltak Sentraladministrasjonen	Ansvar	B - 2022	B - 2023	B - 2024	B - 2025
Reduksjon lønnsutgifter	Flere	kr 519 967	kr 519 967	kr 519 967	kr 519 967
Reduksjon lønnsutgifter	1200		kr 863 721	kr 863 721	kr 863 721
Generelt innsparingskrav sentraladministrasjonen	Flere	kr 300 000	kr 300 000	kr 400 000	kr 400 000
Reduksjon utgifter til Overhalla IT	1201	kr 270 000	kr 270 000	kr 270 000	kr 270 000
Sum		kr 1 089 967	kr 1 953 688	kr 2 053 688	kr 2 053 688

Totalt sett har enheten framlagt innsparinger på til sammen kr. 1.089.967 i 2022, kr. 1.953.688 i 2023 og kr. 2.053.688 i 2024 og 2025.

Det legges opp til en reduksjon av stillingsressurser både i 2022 og 2023. Det vurderes å ikke lenger være behov for ansatte ved flyktningetjenesten og denne tjenesten tas bort f.o.m. 2022. Bistand til denne gruppen vil bli ivaretatt av det eksisterende tjenesteapparatet i kommunen. I tillegg vil en 100% konsulentstilling ved sentraladministrasjonen bli redusert f.o.m. 2023 da vedkommende som innehar stillingen går av med pensjon. Det er ikke funnet rom for å videreføre denne stillingen.

Det forventes også en reduksjon i behovet for kjøp av tjenester fra Overhalla IT etter at kommunen ansetter en egen digital ressurs i 100% stilling i desember 2021.

I tillegg til disse konkrete grepene er det lagt inn en generell innsparing på kr. 300.000 i 2022 og 2023 og kr. 400.000 i 2024 og 2025. Dette må konkretiseres videre. Det tas sikte på å gjennomføre et omstillingsarbeid i 2022 slik at utgiftene på sikt vil bli redusert. I økonomiplanperioden er det ansett som realistisk at utgiftene reduseres ytterligere som følge av denne omstillingen. På grunn av reduserte rammer må enheten gå igjennom alle sine arbeidsoppgaver og vurdere hva som må prioriteres innenfor de reduserte rammene.

Virksomhetsplan Sentraladministrasjon 2022:

- Ferdigstille arbeidelse av ny samfunnsplan.
- Koordinere gjennomføring av prosjektsatsing «Bolyst og tilflytting Høylandet»
- Utarbeide ny Arbeidsgiverstrategi.
- Utarbeide og følge opp en digitaliseringsstrategi for Høylandet kommune
- Igangsette streaming av politiske møter
- Personvernombudsordning fulgt opp i organisasjonen.
- Kvalitetssystem etablert og brukt i hele organisasjonen.

8.2* Oppvekst og kultur - ved Kommunalsjef for enheten

En kort presentasjon/gjennomgang av de ulike ansvarsområdene innen oppvekst og

kultur:

Ansvarsområde 2100- Oppvekst og undervisningskontor.

Innbefatter lønns- og driftsutgifter for 60 % kommunalsjef oppvekst og kultur.

Ansvarsområde 2152 Voksenopplæring.

Innbefatter kjøp av tjenester fra Grong kommune på norskopplæring i introprogram, grunnskole, utvidet introprogram og skyssutgifter.

I 2022 har vi 1 elev i grunnskole våren. Høsten 2022 har vi ingen elever på voksenopplæringen.

Ut fra dette er utgiftene på dette ansvaret redusert. Vi vet pr. i dag ikke om noen nye bosettinger.

Ansvarsområde 2125 Barnevernets administrative kostnader.

Innbefatter kjøp av tjeneste fra Grong kommune. Budsjettet er økt fra 2021 ut fra fordelingsnøkkel som er utregnet fra 10 % fordelt likt og 90 % etter medgått tid i 2020, og barnevernsreformen.

Ansvarsområde 2126 Barneverntiltak i familien

Innebærer kjøp av tjeneste fra Grong kommune. Budsjettet er økt i 2022 ut fra budsjettforslag fra Indre Namdal barnevern.

Ansvarsområde 2127 Barn i fosterheim

Innebærer kjøp av tjeneste fra Grong kommune. Budsjettet er økt i 2022, ut fra budsjettforslag fra Indre Namdal barnevern.

Ansvarsområde 2160 Kulturadministrasjon

Innbefatter lønns- og driftsutgifter for 40 % kommunalsjef og 40 % kulturkonsulent.

Ansvarsområde 2172. Idrett.

Tilskudd til IL Hållingen kunstgressbane: dekking av renter og avdrag på lån som utgjør kr 185.000 og siste avdrag betales i 2023. Tilskudd til Høylandet tråkk til innkjøp av ny tråkkemaskin utgjør kr 36.000.-. Siste året for utbetaling av tilskudd er 2025. De resterende midlene fordeles etter søknader fra lag og foreninger

Ansvarsområde 2191. Samfunnshus/Grendehus.

Midlene fordeles etter søknader fra lag og foreninger.

Ansvarsområde 2181. Ungdommens kulturmønstring.

Foreslås å ikke gjennomføre UKM i 2022. Det må arbeides med å se på andre lokale tiltak eller alternativ deltakelse, for så å kunne delta i 2023 hvis målet om økt engasjement er nådd.

Ansvarsområde 2200 Grunnskole.

Tilstandsrapport skole 2020/21 ble behandlet i kommunestyret i november 2021. Elevtallet ved Høylandet barne- og ungdomsskole er for inneværende skoleår 162 elever. Ut fra kjente fødselstall vil vi få en videre nedgang i elevtallet de nærmeste årene. En mindre nedgang i elevtallet vil i liten grad påvirke ressursbehovet i skolen i 2022. En ressursramme som gir muligheter for et godt tilpassa undervisningstilbud, må være en klar målsetting for grunnskolen i Høylandet kommune. Erfaringene over tid viser at satsing på tilpassa opplæring gir mindre behov for spesialundervisning. Kommunen har elever med rett til spesialundervisning, og som skolen gir opplæring til ut fra de særskilte behovene elevene har.

Nye lærerplaner ble innført på skolen høsten 2020. Dette har krevd nye læremidler og undervisningsmateriell. Det har blitt kjøpt inn en del læreverk. I tillegg til dette har det blitt brukt tid og det vil fortsatt være behov for tid for ansatte og sette seg inn i LK20. Pandemien førte til mer bruk av tid som smitteverntiltak mm for både ansatte og ledelsen, slik at framdrift i utviklingsarbeidet det forrige skoleåret ikke ble gjennomført som planlagt. Skolen vil derfor bruke tid til å kartlegge behov for kompetansetiltak dette skoleåret.

Kompetansekravet til ansatte i skolen er i stor grad bestemt gjennom forskrifter til opplæringsloven. Det er nå krav om at alle som skal undervise norsk, engelsk og matematikk har minimum 30 sp på barnetrinnet og 60 sp på ungdomstrinnet. For å kunne følge lovens krav må alle lærere som har undervisning i disse fagene få tilbud om videreutdanning. Den statlige støtteordningen Kompetanse for kvalitet (KFK) setter kommunene i stand til å få denne nødvendige kompetansehevingen. Skolen har imidlertid behov for kompetanse også innenfor andre fag. Høsten 2021 har skolen en lærer med på ordningen. Det må arbeides med at vi får med to lærere på ordningen igjen fra høsten 2023.

Skolen har tatt i bruk strategisk IKT-plan for skolen som ble vedtatt i 2017 og det arbeides med en kompetanseplan for IKT. Digitalisering er en av de grunnleggende ferdighetene og det blir viktig å styrke kompetansen til ansatte for å møte fremtidens behov. Skolen har de siste to årene investert i utstyr for å kunne drive grunnleggende opplæring i digitale ferdigheter, men trenger mer midler for å opprettholde eller bedre elevenes tilbud i forhold til digitale ferdigheter. Strategisk IKT plan skal rulleres i 2022.

Ansvarsområde 2202 Skolefritidsordning.

Påmeldinga til skolefritidsordninga varierer fra skoleår til skoleår. Opplæringsloven §13-7 sier at kommunen skal ha et SFO tilbud før og etter skolestart. Det er ikke noe lovkrav om å ha SFO tilbud i skolens ferier. Som oppfølging til budsjettprosessen, ønsker skolen å konsekvensutrede åpningstilbudet i SFO i skolens ferier. På bakgrunn av dette er ansvarsområdet foreslått redusert noe i 2022.

Ansvarsområde 2290. Skoleskyss

Innbefatter skyssutgifter til grunnskoleelever. Det er fylkeskommunen som har ansvar for organisering av skoleskyssen, og dette ansvarsområdet dekker kommunens egenandel. I tillegg dekker dette kommunal skoleskyss til elever som har rett på kommunal skoleskyss etter retningslinjer for kommunal skoleskyss KS sak 20/18.

Denne posten er redusert noe ut fra nedgang i elevtall, og videre reduksjon når gangs-/sykkelvegen fra Hjorten til LitjTyldum står ferdig i 2023, og behovet for skoleskyss på grunn av ekstra trafikkfarlig skoleveg da opphører.

Ansvarsområde 2294 Pedagogisk psykologisk tjeneste (PPT)

Budsjettet er lagt med de grunnlag som er framlagt fra vertskommunen Grong. Ansvarer er redusert noe.

Ansvarsområde 2300 Ungdomsarbeid.

Innbefatter lønns- og driftsutgifter til 40 % stilling til ungdomsarbeider.

Ansvarsområde 2310 MOT

Innbefatter lønnsutgifter til MOT coacher og MOT koordinator, og kontingent for medlemskap i MOT. Det har vært ønske om å øke ressurser til frikjøp av MOT coach, men det er det ikke funnet rom for. MOT arbeidet skal utvikles til alle avdelingene i kommunen. Det arbeides godt med skoleprogrammet, og det rekrutteres og skoleelever nye ungdommer med MOT (UMM) hvert år.

Ansvarsområde 2400 Kulturskolen.

Kulturskolen har i år samme antall elever som i fjor, 56 elevplasser. Tilbud i visuell kunst gis igjen i år. Vi har ventelister på dans pga at en mangler lærer.

Det arbeides med å se på muligheter for tegneserietilbud våren 2022. For at bygda skal ha et godt tilbud, blir det viktig å opprettholde elevantallet, og tilrettelegge for nye tilbud.

Kulturskolen samarbeider med Høylandet skolekorps for å se på løsninger for å øke rekruttering til Høylandet skolekorps slik at bygda igjen kan få et skolekorps.

Med strammere økonomiske rammer vil det være nødvendig med tilbud som kan bli flere til å bli undervist i grupper. Ansvarsområdet er redusert noe.

Ansvarsområde 2610 og 2612 Barnehage

Vi har hatt en betydelig nedgang i barnetallet siden 2012. I 2012 var det 84 barn i barnehagen på 6 avdelinger. Fra januar 2022 vil det være 46 barn i barnehagen på 4 avdelinger. 20 barn under 3 år og 26 barn over 3 år. Vi har 5 flerspråklige barn i barnehagen dette barnehageåret. Lave fødselstall i 2021 gjør at antallet er redusert noe ut fra forventet nedgang i barnetall høst 2022. Ut fra dette er ansvarsområdet redusert noe.

Målet om full barnehagedekning, og retten til barnehageplass er nådd på Høylandet de siste årene. Gjennom fleksible løsninger har vi klart å gi tilbud til alle barn som har søkt barnehageplass, også etter hovedopptaket. Barnehageplass er et viktig tiltak for å kunne få flere nye familier til å bosette seg på Høylandet.

Tidlig innsats har vært og er et viktig satsingsområde. For de minste barna er det viktig at vi har ansatte med god kompetanse. I august 2018 kom det en ny pedagog og bemanningsnorm i barnehagen, som vi

har klart å innfri. Det skal være 1 pedagog på 7 barn under 3 år og 1 pedagog på 14 barn over 3 år. I bemanningsnorm skal det være minst 1 ansatt pr. 3 barn under 3 år og 1 ansatt pr. 6 barn over 3 år. Uteområdet i barnehagen er oppgradert og utvidet betraktelig, og legger til rette for mye allsidig lek og aktivitet. Det er blitt ett flott område som vil glede barn i mange år. Skistuetområdet ønskes brukt videre til turområde.

Ansvarsområde 2700 Bibliotek.

Innbefatter lønns- og driftsutgifter til 50 % biblioteksjef og 25 % bibliotekassistent. Organiseringa av bibliotekjeneste som et kombinasjonsbibliotek gir en effektiv ressursutnyttelse. Utlånet er stabilt. Biblioteket er en populær møteplass både for barn og voksne i bygda.

Biblioteket i samarbeid med Fylkesbiblioteket, Røyrvik biblioteket og Tydal bibliotek søkte og fikk innvilget prosjektmidler fra utdanningsdirektoratet og Nasjonalbiblioteket. Prosjektet startet i september 2021 og avsluttes i oktober 2022. Prosjektet skal føre til at skole, bibliotek og lokalsamfunn skal ha en felles forståelse av at lesing er viktig, og utvikle kompetanse og systemer for å fremme lesing blant barn og unge. Tittelen på prosjektet er: «Sammen om forsterket leseinnsats og tydeligere bibliotek». Det er tilsatt prosjektleder i 30% stilling.

8.2.1 Innsparingstiltak oppvekst og kultur:

Oppvekst og kultur er utfordret til å finne innsparingstiltak på til sammen kr. 1.520.000, i tillegg til innenfor egne rammer å finne dekning for redusert egenbetaling på barnehage på kr. 300.000 og økte utgifter til barnevern på kr. 331.000. Utfordringer med mange av tiltakene er at en ikke får helårsvirkning i 2022, da de største tiltakene ikke kan iverksettes før nytt barnehage-skoleår høsten 2022.

Ulike tiltak er vurdert, og det er tatt hensyn til oppfyllelse av de ulike lovkravene bla bemanningsnorm og pedagognorm i barnehagen og norm for lærertetthet i skole. Følgende innsparingstiltak er innarbeidet i økonomiplanen:

Innsparingstiltak Oppvekst og kultur	Ansvar	B - 2022	B - 2023	B - 2024	B - 2025
Reduserte utgifter voksenopplæring	2152	kr 60 000	kr 60 000	kr 60 000	kr 60 000
Reduksjon utgifter Høylandet skole pga redusert elevtall fra høsten -22	2200	kr 500 000	kr 1 000 000	kr 1 000 000	kr 1 000 000
Økte inntekter pga frikjøp av tillitsvalgte i forhold til tidligere budsjettet på skolen	2200	kr 100 000	kr 100 000	kr 100 000	kr 100 000
Redusere SFO-tilbud i skolens ferier	2202	kr 120 000	kr 120 000	kr 120 000	kr 120 000
Reduserte utgifter til skoleskyss	2290	kr 350 000	kr 350 000	kr 350 000	kr 350 000
Mer gruppeundervisning på kulturskolen	2400	kr 80 000	kr 80 000	kr 80 000	kr 80 000
Reduksjon lønnsutgifter og driftsutgifter f.o.m. høsten 22 på barnehagen	2610	kr 140 000	kr 270 000	kr 270 000	kr 270 000
Reduksjon kjøp av musikk/CD på biblioteket	2700	kr 10 000	kr 10 000	kr 10 000	kr 10 000
Generell innsparing kultur og oppvekst	Flere	kr 700 000	kr 700 000	kr 1 100 000	kr 1 600 000
Reduksjon ramme støtte til idrettsformål pga at lån kunstgressbane er nedbetalt	Flere			kr 185 000	kr 185 000
Sum		kr 2 060 000	kr 2 690 000	kr 3 275 000	kr 3 775 000

Ansvar 2152: Voksenopplæring reduksjon kr. 60.000.

Ingen elever på voksenopplæring f.o.m. høsten 2022.

Ansvar 2172 Idrett: reduksjon på 185.000.

Reduksjonen gjelder f.o.m. 2024 da lånet kommunen betaler for vedrørende kunstgressbanen til Hållingen IL da er nedbetalt.

Ansvar 2200: Grunnskole reduksjon kr. 600.000.

Reduksjon utgifter til skolen på grunn av redusert elevtall fra høsten 2022. Skolen tar heller ikke imot lærling høsten 22. Skolen vil redusere stillinger og driftsposter med til sammen kr. 440.000 f.o.m. høsten 22. Det budsjetteres også med en inntektsøkning på kr. 100.000 pga. frikjøp av tillitsvalgte i forhold til tidligere budsjett på skolen. Det vil bli en økning i 2023 og utover pga. helårsvirkning av reduksjon av stillinger.

Ansvar 2202: SFO reduksjon kr. 120.000.

Redusere tilbud i skolens ferier da det ikke er lovpålagt. Dette vil gi reduksjon av ansatte. Dette innsparingsgrepet må konsekvens utredes, og evt. andre samarbeidsløsninger vil måtte vurderes.

Ansvar 2290: Skoleskyss reduksjon kr. 350.000.

Reduserte utgifter til skoleskyss på grunn av at det er forventet en nedgang i elevtall.

Ansvar 2400. Kulturskolen reduksjon kr 80.000.

Mer gruppeundervisning og økte inntekter eks: kurs for voksne, kortkurs, spisset opplæring, begrense bruk av eksterne vikarer.

Ansvar 2610 Barnehage: reduksjon på til sammen kr. 140.000.

Pga. redusert barnetall antas det at lønnsutgifter kan reduseres med kr. 110.000 og driftsutgifter; faglitteratur, kursavgift osv. kan reduseres med kr. 30.000. Økning i 2023 og utover i økonomiplanperioden pga. helårsvirkning av reduksjon av stillinger.

Ansvar 2700 Bibliotek: reduksjon på til sammen kr.10.000.

Reduksjon kjøp av musikk/CD på biblioteket.

Ansvar FLERE: Generell innsparing reduksjon kr. 700.000.

Her foreligger det pr nå ingen konkrete tiltak. Det skal gjennomføres en utviklingsprosess på hele området i 2022, hvor det må sees på lovpålagt, ikke lovpålagte oppgaver, nye måter å løse og drifte de ulike tjenestene. Den største utfordringen er nedgangen i barn i barnehagen og elever på skolen.

På grunn av den generelle nedgangen i barnetallet antas det rammene til enheten kan reduseres ytterligere i 2024 og 2025, noe som er lagt inn i de to siste årene i økonomiplanperioden.

Virksomhetsplan oppvekst og kultur 2022:

- Gjennomføre en helhetlig omstilling-utviklings prosess i enheten.
- Ferdigstille sluttrapport miljørettet helsevern i barnehage og skole.
- Delta i den statlige kompetansestrategien for kvalitetsarbeid i skolen (DEKOM) og barnehagen (REKOM).
- Utarbeide forebyggende plan, jmf Oppvekstreformen
- Starte å arbeide med kompetanseløftet.
- Følge opp § 41 i barnehageloven, trygt og godt barnehagemiljø.
- Følge opp opplæringsloven §9A systematisk på alle nivå i skolen.
- Revidere IKT strategien på skolen.
- Bruke biblioteket til å skape begeistring for litteratur, arrangement og som en møteplass
- Gjennomføre prosjekt "sammen om forsterket leseinnsats og tydeligere bibliotek"
- Utvide ungdomsklubbtilbudet i Hållinghallen.
- Organisere og tilrettelegge kulturminnestier til Hammer bru.
- Utarbeide nye retningslinjer for kulturmidler.
- Rullere Kommunedelplan idrett, friluftsliv og fysisk aktivitet.

8.3* Helse og omsorg – ved Kommunalsjef for enheten

En kort presentasjon/gjennomgang av de ulike ansvarsområdene innen helse og omsorg:

Ansvarsområde 3100 – Helse- og sosialadministrasjon

Innbefatter lønns- og driftsutgifter for kommunalsjef helse og omsorg.

Kommunehelsetjenesten

Ansvarsområde 3200 – Helsesøstertjeneste

Innbefatter lønns- og driftsutgifter til ledende helsesykepleier og spesialsykepleier.

Ansvarsområde 3201 – Jordmortjeneste

Innbefatter lønns- og driftsutgifter til jordmor.

Ansvarsområde 3202 – Frisklivssentral/Forebygging

Funksjon som frisklivs koordinator ble avvirket som et sparetiltak i 2020. Ansvarsområdet omfatter nå utgifter til forebyggings tiltak. Utgifter til miljørettet helsevern blir også regnskapsført her.

Ansvarsområde 3203 – Forebyggende tiltak barn og unge

Innbefatter budsjett for ulike tiltak knyttet til barn og unge. Eks. avlastning, støttekontakt besøkshjem.

Ansvarsområde 3300 - Legetjeneste

Innbefatter lønns- og driftsutgifter til leger og medarbeidere ansatt ved legekantoret. Kommunen selger i dag legetjeneste, og kreftsyrkepleier til Namdal Rehabilitering En av sykepleierne ved legekantoret arbeider som kommunal kreftsyrkepleier og kontorleder. Utgifter til legevakt, der Namsos er vertskommune, er også regnskapsført her.

Ansvarsområde 3400 - Rehabiliteringstjenesten

Innbefatter lønns- og driftsutgifter til kommunefysioterapeut, og driftstilskudd til en privatpraktiserende fysioterapeut. I forbindelse med at en privatpraktiserende med 75 % driftsavtale har sluttet, er driftsavtale økt til 100 %, samt at kommunefysioterapeut øker sin stilling til 100 % fra 01.01.21. Fra 2016 er det etablert et samarbeid med Namdal Rehabilitering om turnusfysioterapeut som arbeider 60 % ved NR og 40 % i kommunen. Fra 2020 omfatter samarbeidet også ergoterapeut i 20 % stilling. Kommunefysioterapeuten er kommunens habilitering- og rehabiliteringskoordinator, samt ansvarlig for hjelpemidler.

Ansvarsområde 3401 – Medisinsk rehabilitering

Innbefatter budsjett til kjøp av utstyr. Dette budsjettet på kr. 28.173 er tatt bort i sin helhet f.o.m. 2022 som et innsparings tiltak. Får som konsekvens at området ikke kan kjøpe utstyr til for eksempel ny behandlingsbenk m.m. ved behov, samt mindre til å kjøpe hjelpemidler for til brukerne.

Ansvarsområde 3402 – Namdal Rehabilitering IKS

Kjøp av tjenester fra Namdal Rehabilitering IKS.

Ansvarsområde 3830 – Psykisk helsevern

Innbefatter lønns- og driftsutgifter til kommunens rus- og psykiske helsetjeneste (psykososialt team).

Ansvarsområde 3834 – Forebyggende edruskapsvern

Innbefatter lønn- og driftsutgifter til rus- og SLT-koordinator. Stillingen er via tilskudd økt til 60 % fra 2019.

NAV/Sosialtjenesten

Ansvarsområde 3500 – Sosialavdeling administrasjon - NAV

Fra 01.10.20 ble det inngått vertskommuneavtale med Namsos i forhold til kommunal del av NAV. Ansvarsområdet omfatter kostnader knyttet til kjøp av denne tjenesten.

Ansvarsområde 3510 – Økonomisk sosialhjelp

Innbefatter tilskudd til livsopphold, boutgifter og etablering som gjelder innbyggere i Høylandet, selv om tjenesten utføres av Namsos som vertskommune. Her er det usikkerhet knyttet til de økonomiske rammene for 2022, avhengig av hva som skjer etter at introduksjonsprogrammet er avsluttet. Det er likevel som et innsparingstiltak foreslått å redusere sosialhjelpsutgiftene med kr. 50.000 for 2022, basert på erfaringstall fra 2021.

Pleie- og omsorgstjenesten

Ansvarsområde 3700 – Pleie og omsorg - administrasjon

Innbefatter lønns- og driftsutgifter til saksbehandler og sekretær som utfører tjenester for de fleste avdelinger/enheter i helse og omsorg.

Ansvarsområde 3701 – Høylandet sykeheim pleie

Innbefatter lønns- og driftsutgifter for sykeheimen.

Ansvarsområde 3703 – Høylandet sykeheim kjøkken

Innbefatter lønns- og driftsutgifter til kommunens produksjonskjøkken.

Ansvarsområde 3704 – Høylandet sykeheim vaskeri

Innbefatter i hovedsak budsjett til kjøp av vaskeritjenester fra NAMAS vaskeri.

Ansvarsområde 3801 - Hjemmesykepleie

Innbefatter lønns- og driftsutgifter til hjemmesykepleie og hjemmehjelp.

Ansvarsområde 3810 - Miljøarbeidertjenesten

Innbefatter lønns- og driftsutgifter til området.

Ansvarsområde 3812 – Støttekontakter/avlastning

Innbefatter budsjett for ulike tiltak knyttet til voksne.

Ansvarsområde 3815 – Ungdomsbolig

Omfatter drifts- og lønnsutgifter til institusjonstilbud til ungdom.

Ansvarsområde 3819 – Arbeidstilbud til funksjonshemmede

Innbefatter i hovedsak budsjett til kjøp av tjenester fra NAMAS.

Eksisterende og framtidige utfordringer innen helse og omsorg

- ✓ Endringer i demografi. – Større andel eldre og færre til å yte tjenestene.
- ✓ Høy andel brukere med stort bistandsbehov.
- ✓ Endringer i ønsker å behov. – Bo lengre hjemme, delta aktivt i samfunnet, leve uavhengig og selvstendig.
- ✓ Brukere/pasienter har mer kunnskap og andre forventninger.
- ✓ Brukere/pasienter ønsker og har krav på aktiv deltagelse i beslutninger knyttet til behandling og tjenestetilbud.
- ✓ Faglig og teknologisk utvikling medfører økte og nye behandlingsmuligheter lokalt.
- ✓ Nye oppgaver og ansvar overføres til kommunene.
- ✓ Behov for endret kompetanse blant ledere og ansatte, knyttet til framtidige behov.
- ✓ Behov for mer og tettere tverrfaglig samarbeid.
- ✓ Trangere økonomiske rammer.
- ✓ Behov for faglig omstilling og nye arbeidsmetoder for å sikre en bærekraftig framtidig helse- og omsorgstjeneste.
- ✓ Behov for økt bruk av velferds-, mestrings- og trygghetsteknologi.
- ✓ Nedslitt bygningsmasse som ikke er tilrettelagt for dagens og framtidens drift, med stort behov for renovering og modernisering.

Helse- og omsorg har, ut fra det framtidige utfordringsbilde, over noe tid arbeidet med en strategi for de ulike helse- og omsorgstjenestene. I dette arbeidet ble det klart at utfordringene var så store at det var behov for ekstern bistand. Etter en anbudsrunde ble Ressurscenter for omstilling i kommunene (RO) valgt. RO startet sitt arbeid i oktober 2019, og avga sin sluttrapport «Omstilling og innovasjon innen helse og omsorg» 30.03.20. RO har i sin sluttrapport kommet med mange anbefalinger, men pga koronaepidemien har oppfølgingsarbeidet med å konkretisere forslag til tiltak først fått et hovedfokus i 2021.

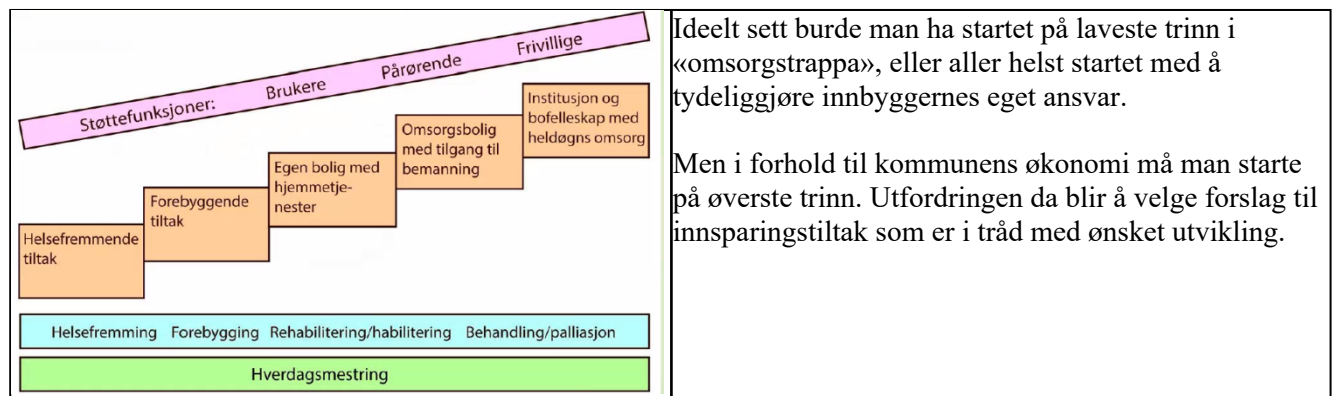
Velferdsteknologi er et viktig tiltak for å kunne møte framtidens utfordringer. Gjennom prosjektet Velferdsteknologi Namdalen (VINA) har Høylandet på sensommeren fått på plass den digitale plattformen for å kunne nyttiggjøre seg denne teknologien. Det søkes midler for fortsatt støtte på dette viktige området for perioden 2022.

Forslag til innsparingstiltak i helse og omsorg for 2022

Mellom 86 % og 87 % av helse og omsorgs utgifter er knyttet til lønn. Tiltak knyttet til innsparingskrav vil derfor naturlig nok i stor grad være knyttet til reduksjon av stillingsressurser, selv om man også leter etter muligheter for å øke inntektene.

Som beskrevet er det blitt gjennomført en prosess med omstilling og innovasjon innenfor helse- og omsorgstjenesten. Behovet for en slik prosess er beskrevet under «Eksisterende og framtidige utfordringer innen helse og omsorg». Kort oppsummert: Dagens drift av helse- og omsorgstjenester ligger betydelig over kommunens økonomiske rammer. I tida framover vil det bli flere eldre og færre i arbeidsdyktig alder. I løpet av neste 5. års periode vil 16,5 % av dagens medarbeidere slutte pga oppnådd pensjonsalder. D.v.s. at helse og omsorg skal levere tjenester til flere innbyggere med mer kompliserte behov, for mindre penger og med færre ansatte.

Det er fattet vedta om å redusere antall sykehjemsplasser og etablere en tilnærming i tjenestene slik at innbyggere kan bo lengst mulig hjemme. Dette være seg hjemme i egen bolig eller en omsorgsleilighet.

Enheten er utfordret til å finne innsparingstiltak på til sammen kr. 3,7 mill. i årets budsjettprosess inkl. innsparingene på pleie- og omsorg som skulle startes opp i 2021. Dette blir imidlertid ikke iverksatt før i 2022. Det foreslås nå tiltak på kr. 2,9 mill. i 2022, og kr. 3,9 mill. f.o.m. 2023. Disse innsparings-/effektiviseringsgrepene vil imidlertid ikke gi en netto innsparing for kommunen for 2022, men vil tilnærmet dekke opp de økte utgiftene/behovene på enheten som er nærmere beskrevet i kap. 5.2.4 (økning ressurskrevende tjenester m.fl.)

Følgende innsparingstiltak er innarbeidet i økonomiplanen:

Innsparingstiltak Helse og omsorg	Ansvar	B - 2022	B - 2023	B - 2024	B - 2025
Ferdigstillelse av turnus sykeheim og hjemmetjeneste	3701	kr 1 800 000	kr 1 800 000	kr 1 800 000	kr 1 800 000
Budsjett vedr. innkjøp av utstyr på rehabiliteringstjenesten	3401	kr 28 173	kr 28 173	kr 28 173	kr 28 173
Effektivisering av legekontor	3300	kr 400 000	kr 700 000	kr 700 000	kr 700 000
Reduksjon til en lislege	3300	kr 248 000	kr 248 000	kr 248 000	kr 248 000
Effektiviseringstiltak psykisk helse	3830	kr 150 000	kr 150 000	kr 150 000	kr 150 000
Reduserte utgifter sosialhjelp	3510	kr 50 000	kr 50 000	kr 50 000	kr 50 000
Generell innsparing helse- og omsorg	Flere	kr 300 000	kr 1 000 000	kr 1 000 000	kr 1 000 000
Sum		kr 2 976 173	kr 3 976 173	kr 3 976 173	kr 3 976 173

Ansvar 3701: Sykeheimen reduksjon kr. 1.800.000

Forslag til ny turnus lagt inn i budsjettet for 2022, noe som er et resultat av omorganiseringssprosjektet på enheten. Dette var opprinnelig planlagt innført i løpet av 2021, men ble utsatt til 2022. Slik det ser ut pr. dag vil det bli en reduksjon på 2,9 årsverk på dette området i 2022.

Ansvar 3401: Medisinsk rehabilitering reduksjon kr. 28.173

Budsjettet tas bort f.o.m. 2022. Konsekvensen er at området ikke kan kjøpe utstyr til for eksempel ny behandlingsbenk m.m. ved behov, samt mindre til å kjøpe hjelpemidler for til brukerne.

Ansvar 3300: Legetjeneste reduksjon kr. 400.000

Tiltaket innbefatter en effektivisering av legekantoret der det ses både på muligheter for økte inntekter samt reduserte kostnader. Er en oppfølging av en pågående omstilling på enheten. I økonomiplanperioden økes beløpet til kr. 700.000 f.o.m. 2023.

Ansvar 3300: Legetjeneste reduksjon LIS-lege kr. 248.000

I fjor var det budsjettet med en ekstra LIS-lege i 1/2 år. Dette tas nå bort. Skal kun ha en LIS-lege. Redusert lønn LIS-lege + mindre refusjon fra staten fører til en netto innsparing.

Ansvar 3830: Psykisk helsevern reduksjon kr. 150.000

Effektiviseringstiltak innenfor enheten vil bli foretatt.

Ansvar 3510: Økonomisk sosialhjelp reduksjon kr. 50.000

Reduseres på bakgrunn av erfaringstall fra 2020 og 2021.

Ansvar Flere: Generell innsparing helse- og omsorg reduksjon kr. 300.000

Et generelt innsparingstiltak på enheten pga. store utfordringer i årets budsjettprosess. Tiltak er foreløpig ikke konkretisert. Økes opp til kr. 1.000.000 f.o.m. 2023. Må vurderes en endret organisering av hele enheten.

Virkningsplan for helse og omsorg i 2022:

- Gjennomføre tjenesteutvikling som setter fokus på å redusere institusjonsplasser til at flere kan bo hjemme lengt mulig.
- Beskrive og avklare innbyggernes eget ansvar.
- Gjennomgå/revidere tildelingspraksis av tjenester innenfor alle avdelinger/enheter og iverksette avklart praksis.

- Ta i bruk velferdsteknologi innen aktuelle områder. Herunder fokus på kunnskap og nye arbeidsmetoder.
- Avklare og sikre samarbeid med frivilligheten.
- Kompetansemobilisering. Rett kompetanse på rett plass til riktig tid. Fag-/kompetanseteam på tvers.
- Legge til rette for aktivt leder- og medarbeiderskap.
- Etablere pårørendeutvalg.
- Videreføre tilrettelagt utdanning som sikrer god ledelseskompetanse.
- Gjennomføre økt salg av legetjeneste og utrede andre inntektsmuligheter i legekantoret

8.4* Avdeling for teknisk drift – ved teknisk sjef

Fra driftsåret 2022 har vi skilt ut næring og utvikling fra teknisk drift. Denne delen av utvikling som omfatter fagområdene miljø, landbruk og næring inkl. planfunksjon er flyttet til rammeområde 6.

Enhet for teknisk drift omfatter fagområdet teknisk kontor, byggesaksbehandling og byggetilsyn, kart og oppmåling, matrikkel og GIS. I tillegg omfatter teknisk drift av kommunale veger, gatelys, VAR-tjenester, brann, drift av kommunale formålsbygg, utleieboliger, næringsbygg og andre kommunale eiendommer.

Byggesaksbehandling

Ivaretas av avdelingsingeniør ved teknisk kontor

Oppmåling/kart

Oppmåling kjøpes i dag av Ing. Jorleif Lian AS. Tidligere ble denne tjenesten kjøpt av Grong kommune, men på grunn av kapasitetsutfordringer i Grong, kjøpes tjenesten i dag av privat aktør.

Matrikkelføring ivaretas av teknisk kontor.

GIS

Alle kommuner i indre Namdal deltar i fellesprosjektet GIS som tidligere. Videre er vi deltakere i Geovekstsamarbeidet, som er et samarbeid om felles etablering, forvaltning, drift, vedlikehold og bruk av geografisk informasjon mellom Norges energiverksforbund, Kommunenes Sentralforbund, Landbruks-departementet, Statens vegvesen, Statens kartverk og Televerket.

45* - 48* -Kommunalteknisk drift

Renholdstjenesten

Innbefatter 5 medarbeidere i 100% stilling, samt to vikarer. Det ble gjennomført en god prosess med å fokusere på riktig nivå på renholdet i alle kommunale bygg i 2019/2020, og derigjennom effektiviserte vi bort en 50% vikarstilling samtidig som en innarbeidet renhold av den nye Hållinghallen. I budsjettforslaget er det innarbeidet til sammen 510 % lønn renhold faste stillinger.

Vaktmestertjenesten

Innbefatter 5 medarbeidere samlet i 417 % stillingsressurs på vaktmestertjenesten, men hvor den ene av vaktmestrene går av med pensjon tidlig på året, og stilling lyses ikke ut. Ressurser tilsvarende en 50 % stilling overføres vedlikehold kommunale veger. Vi har en fleksibel vaktmestertjeneste med kompetanse på ulike fagområder som gjør at vi løser daglige driftsoppgaver med begrenset innleie av eksterne aktører. Vi har tradisjon for å være serviceinnstilte, men også for vaktmestertjenesten må vi i 2022 fokusere på å gi riktige tjenester i fht. den økonomiske ramma vi har.

Offentlige områder parker etc.

Vi har også i 2021 leid inn NAMAS til å ivareta det av parker og grøntområder vi ikke har ressurser til å ivareta selv. Avtalen med NAMAS forutsettes videreført.

Kommunale veger

Kommunale veier er i år som tidligere år budsjettområdets en av de største utgiftspostene. Men god infrastruktur i kommunen er nødvendig for å opprettholde næringsaktivitet og bosetting, og derfor helt nødvendig. Med mindre siste tertial byr på ekstreme værforhold, kan det se ut til at vi dette året kan klare å holde oss innenfor budsjetttramma for veg. Like fullt bør vi ha fullt fokus på dette budsjettområdet, slik at vi vet at vi får best mulig utnyttelse av ressursene. Vi fikk nye entreprenører på vintervedlikeholdskontrakter høsten 2020, og vi har nå fem lokale entreprenører som tar seg av vintervedlikeholdet de neste fem årene. I budsjettpremissene for 2021 ble det sagt at en skulle evaluere om også sommervedlikeholdet skal settes ut, og/eller om vi må nedklassifisere veger for å holde oss innenfor framtidige driftsrammer, og her har vi konkludert med at også sommervedlikeholdet settes ut.

Da en av vaktmestrene i 100 % stilling går av med pensjon tidlig i 2022, omdisponeres ressurser tilsvarende ca. 50 % stilling til kjøp av tjenester, resterende vil være en effektivisering.

Kommunale vannverk

Midtre Høylandet vannverk har pr dato god kapasitet og lite lekkasje. Automatikken på grunnvannsbrønnene på Vadamoen er skiftet ut, og fungerer godt. Oppgradering av reservevannforsyningen ble litt mer komplisert enn vi hadde sett for oss, ble ferdigstilt i 2021.

Vassbotna vannverk, tilknyttet Overhalla vannverk, fungerer godt.

I forbindelse med ferdigstilling av reservevannkilden har vi flyttet det gamle høydebassenget fra Vassbotna til Høylandet. Vi har også demontert og ryddet opp i pumpehuset på Brekka og det gamle anlegget der vannet var tatt fra Grongstad vatnet. I tillegg er brønnpumpene i Brekka nå fjernet.

Kommunale avløpsanlegg

Vi har kommunale avløpsrenseanlegg (renseanlegg) med biologisk/kjemisk renseprosess i sentrum og i Vassbotna. Disse fungerer tilfredsstillende, noe prøveresultater på rensegrad viser. Men vi har noen luktproblemer når slammet skal avvannes, og dette klarer vi ikke å få rettet på med dagens utstyr. Den mekaniske drifta av renseanlegget i sentrum har også vært kilde til stor bekymring, da også denne er fra åttitallet. Ifølge faglige vurderinger/råd fra ressursperson ved NTNU, er renseanlegget svært gammelt innenfor sitt slag og blir i så måte svært sårbar mht. drift og reparasjoner (inkl. tilgang til reservedeler). Teknisk sjef anbefaler sterkt at det blir bevilget midler til oppføring av et nytt renseanlegg. Det vises til egen sak fremlagt for kommunestyret i møte 21.10.2021, sak 54/2021.

Vi har et kommunalt infiltrasjonsanlegg på Kongsmoen som fungerer tilfredsstillende.

Det ble i 2020 tatt i bruk et minirenseanlegg på avløp fra Vadamoen boligområde, slik at dette nå er forskriftsmessig, nytt, og har god kapasitet.

Kloakkpumpestasjon Haugland er moden for utskifting. Vi hadde ute anbud i 2020 på dette prosjektet, men prisene lå høgt over det som vi hadde innarbeidet i budsjettet den gang. Vi vil se på om det er mulig å få skiftet denne pumpestasjonen samtidig som det bygges nytt renseanlegg, jfr. pkt. 5.1.8 i denne planen.

Slamtømmeordningen

Kommunestyret vedtok i mars 2019 å inngå avtale med MNA om at de administrerer slamtømmeordningen heretter. Etter mange år med økning i akkumulert underskudd på denne ordningen, vedtok kommunestyret i møte 23.09.2021, sak 47/2021 at slamavgiften fastsettes i hht foreslått slamavgift fra MNA med et påslag av kr 600,- til dekning av administrative kostnader og delvis inndekning av akkumulert underskudd. Dette videreføres i 2022.

Kommunale bygg

Kommunens bygningsmasse har i løpet av 2020 blitt enda et år eldre, og vi ser fortsatt at det er behov for oppgraderinger på ulike bygg. Vedlikeholdskostnadene vil øke med alderen på bygget. Det har blitt utarbeidet en vedlikeholdsplan over kommunale bygg som gir en god oversikt over behov og gir grunnlag for hva som må prioriteres for oppfølging.

Vi fikk ekstra midler til vedlikehold av kommunale bygg og anlegg i forbindelse med statens tiltakspakker knytta til koronasituasjonen i 2020. Disse pengene har vi brukt til å male opp skolen. Vi har også malt ferdig på skystasjonen og flere utleieboliger. Vegene med størst etterslep er grøftet og gruset.

Flomsikringsmidler er brukt til å plastre ved brukar og skifte stikkrenner.

Takarbeidene på helse og omsorgsbygget ble sluttført i 2020, med etterisolering og tekking av hele taket, samt bytte av et ventilasjonssystem. Videre har det i 2021 blitt jobbet videre med å utarbeide et skisseprosjekt for fremtidens helse- og omsorgsbygg i kommunen. Det vises til egen sak i kommunestyre i møte 28.10.2021, sak 55/2021.

Barnehagen har fått en nybygd avdeling og nye personalrom, og det er gjort tiltak bl.a på Varghiet og på Bamsebo, samt nytt uteområde. Barnehagen har slik fått et skikkelig løft.

Vi har hatt ute forespørsel på levering av fjernvarme på kommunale bygg, og har inngått kontrakt med lokal tilbyder som står klare til å sette i gang med bygging av fjernvarmeanlegg.

På grunn av koronapandemien har vi ikke fått erfaringstall fra ordinær drift i Hållinghallen, noe en tror vil bedre seg i 2022. Driftsrammen fra 2021 er kun økt med avskrivningskostnader, hvor motposten for avskrivninger inntektsføres på samme rammeområdet, men den konsekvens at avskrivningskostnader på flerbrukshallen – kr 2.126.393 ikke påvirker netto utgiftsrammen til rammeområde 4, Teknisk drift.

Det ble i 2019 kjøpt et næringsbygg i sentrum, som ble istandsatt for utleie av kontorlokaler – Hållingsmia. Det siste året har det meste av arealet vært utleid.

Brannvesen:

Vi har felles brannvesen gjennom Namdal brann- og redningsvesen sammen med Grong og Overhalla kommune der Grong kommune er vertskommune. Dette en ordning som fungerer bra, men som utgjør en stor del av budsjettet vårt. Vi jobber fremdeles med å finne en løsning på utfordringene rundt brannstasjonen etter tilsynet i 2017. Tilsynet konkluderte med behov for oppgradering med etablering av rene og skitne soner, vaskemuligheter, dusjer etc. Dette fremkommer i krav fra Arbeidstilsynet, samt i henhold til forskrifter. Vi har fått utarbeidet tegninger til ny brannstasjon, og jobber med lokalisering/tomteforhold. Det jobbes også med andre alternativ. Frist for å ha en godkjent brannstasjon er satt til 31. desember 2023.

Feiing

Feiertjenesten er etablert under Namdal brann- og redningsvesen med 2 faste stillinger som utfører feiing og tilsyn i kommunene Høylandet, Grong og Overhalla. Erfaringer så langt er at dette er en ordning som fungerer godt og videreføres i henhold til vertskommuneavtalen vedr. Namdal brann- og redningsvesen. Fra 2019 er også feiing av fritidsboliger innlemmet i vertskommunesamarbeidet.

Renovasjon

Vi har de senere årene hatt akkumulert underskudd på denne ordningen, men dette er hentet inn i 2020. I beregning av renovasjonsgebyret, har en tatt utgangspunkt i MNA sitt forslag til gebyrsatser for 2022 og lagt til kr 100,- til dekning av kommunens egne administrative kostnader.

Innsparingstiltak:

Innsparingstiltak Teknisk	Ansvar	B - 2022	B - 2023	B - 2024	B - 2025
Redusert vedlikehold kommunale bygg	Flere	kr 300 000	kr 300 000	kr 300 000	kr 300 000
Reduksjon av vaktmester 60%		kr 280 000	kr 280 000	kr 280 000	kr 280 000
Sum		kr 580 000	kr 580 000	kr 580 000	kr 580 000

Budsjett for utvikling havnet i utgangspunktet 1.0 mill over tildelt ramme. Våre største utgiftsposter er lønn, brann, strøm og vegvedlikehold, med hhv 5,5 mill til lønn, 2,0 mill for alle utgifter til brann og feiing, 3,2 mill til vegkapittelet og 2,6 mill til strømudgifter

Vi har tidligere år sagt opp en samarbeidsavtale vi har hatt, og vi reduserte vaktmesterstyrken i 2018. Vi vil ytterligere redusere vaktmester ressursene med 60% fra 01.03.2022.

En har over lengre tid ønsket å gjennomføre en prosess med en verdistrømsanalyse på teknisk etat og dermed får forslag til effektivisering av drifta.

Vi er 13 fast ansatte på tilgjengelig ramme på 9,5 mill, og har ansvar for værbetingede utgiftsposter som vegvedlikehold og strømudgifter, to poster som til sammen utgjør nesten halvparten av våre tilgjengelige midler.

Vi har de siste to åra fått tildelt støtte til mange gode prosjekter, og har derigjennom klart å finansiere noe av vår drift gjennom prosjekttrettede tilleggsaktiviteter. Dette er inntekter som vi får år for år, og dersom rammene våre fortsetter å være like lave, blir vi nødt til å redusere lønnskapittelet. I løpet av 2020 ble det tatt grundig gjennomgang av rutiner og bemanningsbehov når det gjelder renhold. I 2021 har det delvis blitt tatt en lignende gjennomgang av rutiner, arbeidsoppgaver og ressursbehov mht. vaktmestertjenestene. Dette har resultert i at vi ved naturlig avgang reduserer 60% fra 01.03.2022.

Vår tredje største utgiftspost er fremdeles strømudgiftene. Disse er høye, delvis pga gamle bygg og manglende vedlikehold/oppgradering, og gjør at vi kommer dårlig ut på miljøstatus på kommunebarometret, da strømudgiftene pr m2 kommunale bygg blir høye. I tillegg er det dyrt. Det er inngått avtale om kjøp av bioenergi fra fjernvarmeanlegg til fastpris. Dette gir en mer forutsigbar utgift enn skyhøye strømpriser ved kalde perioder, og vil forhåpentligvis føre til en større stabilitet ifht utgifter til oppvarming. Videre venter vi at etterisolering på sykeheimen vil gi en effekt til vinteren. Vi må også fremdeles ha fokus på strømsparing og å begrense varmetap. Gjennom dette håper vi å redusere utgiftene til oppvarming med 100.000.

Inntekter.

Vi forutsetter i år en husleieøkning i hht konsumprisindeksen.

Landbruk fortsetter å selge gjødselplaner til en pris som ikke konkurrerer ut private aktører i markedet.

Betalingsregulativet for teknisk økes i hht konsumprisindeksen.

Utleie på Skysstasjonen reguleres til markedsnivå. Prisen på frokost må også økes til å dekke selvkost + 10%.

Kommunale avgifter økes med konsumprisindeksen.

Vi vil selge vaktmestertjenester til private/organisasjoner for kr. 515/time eks mva.

Virksomhetsplan for teknisk drift i 2022:

- ✓ Bidra til rullering av kommunens samfunnsplan
- ✓ Forestå gjennomføring av omsøkte klima- og miljøprosjekter, og søke ut nye midler der dette er aktuelt
- ✓ Forestå gjennomføring av trafikksikkerhetsprosjekter
- ✓ Bidra til å ferdigstille boligpolitisk handlingsplan
- ✓ Forestå prosjektledelse med helhetlig planlegging mht renovasjon av helse- og omsorgsbygget
- ✓ Forestå prosjektledelse for bygging av ny brannstasjon
- ✓ Forestå prosjektledelse for bygging av nytt renseanlegg
- ✓ Gjennomføre anbudskonkurranser på investeringsprosjekter

8.5* Fagteam Næring og utvikling

Som nevnt under pkt. 8.4 Teknisk drift, har utgifter med landbruk og miljøforvaltning samt næring blitt flyttet til rammeområde 6 som et fagteam for næring og utvikling.

8.5.1 Fagtema næring og utvikling

Utviklingskontoret omfatter en 100 % stilling som fagleder næring og utvikling samt 200% stillingsressurser innen landbruk. Stillingsressursen som fagleder vil være pådriver og nettverksarbeider for næringsutvikling i kommunen og være saksbehandler for det lokale næringsfondet, for bredbåndssaker, saker/høringer som går på næring og samfunnsutvikling, og andre utviklingsrelaterte oppgaver. Innen landbruk har en nylig igangsatt prosjektet "Fremtidsbonden". Det er nylig gjennomført en undersøkelse blant landbruksaktører i kommunen. Resultat av denne undersøkelsen danner et viktig grunnlag for utarbeidelse av en landbruksstrategi.

Fagteamet vil ha fokus på ulike utviklingstema som vil omfatte bredbåndutbygging, samfunnsutvikling, boligutvikling osv.

8.5.2 Plansaksbehandling

Plansaksbehandling utføres innenfor utviklingskontoret

8.5.3 Landbruks- og miljøforvaltningen

Landbruk og miljøforvaltningen omfatter 200 % stillingsressurs. Alle prosjekter som gjennomføres på landbruk og miljø har ekstern finansiering med tilnærmet ingen kommunal medfinansiering ut over ansattes tidsbruk.

Virksomhetsplan for fagteam næring og utvikling i 2022:

- ✓ Bidra til ferdigstillelse av kommunens samfunnsplan
- ✓ Aktivt bidra til god næringsutvikling på Høylandet, inkludert etablering av tilleggsnæringer.
- ✓ Revidere næringsplan.
- ✓ Jobbe i fht full dekning av fiberbredbånd på Høylandet
- ✓ Utarbeide boligpolitisk handlingsplan.
- ✓ Drifte Høylandet Landbruksforum
- ✓ Utarbeidelse av en landbruksstrategi
- ✓ Oppfølging og veiledning mot gårdbrukere mht. til fremtidige planer /drift. Spesielt fokus på å være synlig i fht nye gårdbrukere, og på å bistå til utvikling av det tradisjonelle landbruket.
- ✓ Oppfølging for aktivt skogbruk. Deltagelse i prosjekt skogsatsing Trøndelag.
- ✓ Forvaltning av verneområder og vassdrag og miljøvern generelt bla. vilt og forurensning.
- ✓ Tilrettelegging for bruk og næringsutvikling i forbindelse med naturreservatene.
- ✓ Organisering av jakt/ fiske spesielt og utmarksnæring generelt, og bistå aktører som ønsker å utvikle dette til en næring
- ✓ Bistand og oppfølging for aktører som vil satse på andre typer tilleggsnæring

8.6* Kirkelig formål

Høylandet fellesråd har i møte 26.08.2021, sak 32/2021 behandlet økonomiplan for 2022 – 2025, men de har ikke behandlet årsbudsjettet for 2022 pr. dato.

Høylandet fellesråd har gjort slikt vedtak:

Høylandet kirkelige fellesråds forslag til vedtak:

Høylandet kirkelige fellesråd videregir forslag til økonomiplan til kommunestyret, med forslag om å innarbeide følgende prioriterte tiltak for Høylandet sokn i økonomiplanen for perioden 2022 – 2025. Økonomiplanen inneholder nedenfor nevnte nye tiltak og skjema Økonomisk oversikt 2022 – 2025 Høylandet kirkelige fellesråd.

Nye driftstiltak:

Prioriterte tiltak	2022	2023	2024
Høylandet kirke, restaurering av mur	120'		
Renovering redskapshus, nedre kirkegård	150'		
Sum	270'		

Nye investeringer:

Prioriterte tiltak	2022	2023	2024
Nytt klokkeårn Drageid kirke		250'	
Automatisk ringing Høylandet kirke		200'	
Omlegging av skifertak Høylandet kirke			1500'
Sum		450'	1500'

Forslag til vedtak enstemmig vedtatt

I likhet med de andre av enhetene i kommunen er også dette området blitt utfordret på å komme med innsparingstiltak i årets budsjettprosess. Kravet fra administrasjonen var på kr. 38.000 og Høylandet kirkelige fellesråd foreslår at dette blir inndekket på følgende måte:

Innsparingstiltak og inntektsmuligheter – budsjett 2022	Virkning i kroner i 2022	Konsekvenser for drift, kvalitet, kontroll og sikkerhet m.m.
Reduserte KLP utgifter	19 000	Ifølge prognoser fra KLP er det mulig å redusere utgifter til arbeidsgivers andel til pensjonsutgifter med 3%.
Lønn til ekstrahjelp	12 000	Høylandet kirkelige fellesråd reduserte for fire år siden kirketjenerstillingen fra 80% til 65%. Formålet med reduksjonen var å frigjøre midler til å kunne leie inn ekstrahjelp ved behov. En del vedlikeholdsoppgaver ble derfor lettere å gjennomføre. Høylandet kirkelige fellesråd vil med denne nedskjæringen få et større behov for å søke om tilleggsbevilgning hvis noe uforutsett skjer.
Vedlikehold/materialer	5 000	Høylandet kirkelige fellesråd har noe midler til vedlikehold og innkjøp av materialer til vedlikehold. Totalt kr. 55 000.- for å vedlikeholde 3 kirkebygg og 4 kirkegårder. For å imøtekomme nedskjæringsbehovet i kommunen må vi ta kr. 5 000.- her.
Vikarlønn ved sykdom adm.	2 000	Dersom leder blir syk, må kirkelig fellesråd fordele akutte oppgaver.
Sum	38 000	

Av de drifts- og investeringstiltakene Høylandet kirkelige fellesråd ønsker å prioritere i økonomiplanperioden så er det ikke funnet rom for noen av disse i økonomiplanperioden.

9. Konklusjon ved Kommunedirektør

De siste årenes har vært svært innholdsrike og hektiske mht. gjennomføring av en rekke større investeringsprosjekter. Mye har skjedd – og mye bra er oppnådd! Dette omfatter kjøp og renovering av Næringsbygg med 9 kontorer, lager og fellesareal. Utbygging og renovering av barnehagen, inkludert opparbeidelse av et flott og utvidet uteområde. Etablering av Elveparken Boligtun med fire sentrumsnære leiligheter. Nytt tak og ventilasjonsanlegg ved helse og omsorgsbygget. Maling av skolen. Hållinghallen er ferdigstilt – en flerbrukshall som legger til rette for fysiske og sosiale aktiviteter for innbyggere i alle aldre. Det er gjennomført fiberutbygging i mange deler av kommunen – og det jobbes mot full dekning i hele kommunen. Høylandet, sammen med andre Namdalskommuner, er godt i gang med innføring av velferdsteknologi. I tillegg sikres god oppfølging av drift på mange tjenesteområder med stadig strammere økonomiske rammer.

Kommunens fireårige handlingsplan for perioden 2021-2024 har hatt tre hovedmål: i) *1300 innbyggere innen utgangen av 2023*, ii) *Hållingene har god folkehelse*; iii) *Kommunen er innovativ og har god ressurs- og økonomistyring*. Kort status er som følger:

Mål 1: 1300 innbyggere innen 2024: Høylandet har hatt en nedgang i innbyggertallet over de siste tre årene – nedgang til 1204 innbyggere pr. 1. juli 2021 sammenlignet med 1270 i 2018. Det lave fødselstallene de siste årene er til spesiell bekymring. I 2016 ble det født 10 barn, i 2017 -7 barn, i 2018 - 12 barn, i 2019 – 9 barn og 11 barn i 2020. Sammenlignet med noen år tilbake gir dette små kull i barnehagen og etter hvert små årskull på skolen. Innbyggertallet er også viktig mht. de statlige rammeoverføringene.

Mål 2: Hållingen har god folkehelse. Det er tatt flere viktige grep som en forventer bidrar til god folkehelse og ikke minst trivsel og bolyst. Hållinghallen er ferdig og det jobbes med å sikre at flerbrukshallen og uteområdene tilknytta hallen blir fylt av aktiviteter som passer for ulike interesser og aldersgrupper. Den pågående Koronapandemien har medført at dette i perioder har vært utfordrende. Høylandet har mange lag og foreninger som bidrar til et godt kultur- og aktivitetstilbud. Høylandet har fått midler til et turstiskiltprosjekt – og nå er alle Hållingtoppene godt skiltet. Frivilligsentralen er godt etablert i Skysstasjonslokalene og er et viktig møtested for mange av kommunens innbyggere. Det jobbes med å videreutvikle gode samarbeidsmodeller med frivilligheten.

Det gjennomføres i 2021 et prosjekt «Aktivitetstilbud og besøksvert for sårbare eldre- tiltak for å motvirke ensomhet» i samarbeid med frivilligsentralen hvor det jobbes med å legge til rette for mer aktivitet for den sårbare målgruppen. Målet for aktivitetstilbud er å stimulere til innovative tiltak og opprettholde aktivitet og sosial kontakt slik at personer i målgruppen får aktive og meningsfulle hverdager, gode opplevelser og sosial kontakt. Det er satt opp en webportal som koordinerer aktiviteter og frivillighet, og dette kunngjøres via infoskjermer utplassert på sykeheimen, venterommet på legekontoret, administrasjonsbygget, biblioteket og i Hållinghallen.

Mål 3: kommunen er innovativ og har god ressurs- og økonomistyring. Nytenking og innovasjonsarbeid er viktig. I løpet av de siste par årene har Høylandet tatt viktige grep på nye satsingsområder som «lindrende behandling» og velferdsteknologi. Det har gitt viktig læring som en vil bygge videre på i årene fremover. Økonomistyring: oppfølging av vedtatte budsjett har vært krevende de siste par årene og en forventer dessverre et overforbruk på enkelte enheter ved utgangen av året.

Arbeidet med økonomiplan for 2022-2025 og årsbudsjett 2022 har vært svært krevende. Det er flere faktorer som har bidratt til dette som bl.a. omfatter at en over tid har hatt for høy drift i forhold til rammer, nedgang i innbyggertall som påvirker rammeoverføringene, endringer og innstramminger i eiendomsskatten samt at en har nye kostnader knyttet til nye investeringer. Vi ser også at kostnadene knyttet til flere interkommunale samarbeidsområder har økt betydelig.

Kort om forslagene som er fremlagt i økonomiplanen:

Investeringer. Kommunene har de siste årene foretatt betydelige investeringer som er vurdert viktige mht. bolyst, næringsarbeid og tjenesteproduksjon. Utfra økonomien bør en begrense større investeringer, men en ser betydelige behov og lovmessige krav som må følges opp når det gjelder helse og omsorgsbygg, renseanlegg og brannstasjon. 2021 har vært et viktig planleggingsår mht. nevnte investeringer, og det har vært et «pauseår» for større investeringer.

Kommunestyret fikk i møte 28.10.21 i sak 54/2021 orientering om alternative tomtevalg og oppføring av nytt renseanlegg og ny brannstasjon og økonomiske konsekvenser at disse valgene. Teknisk sjef er svært bekymret for tilstanden til kloakkrenseanlegget i sentrum, og fristen vi har for at en brannstasjon som oppfyller arbeidstilsynets krav nærmer seg raskt – 31.12.2023. I sak 55/21 fikk kommunestyret fremlagt et skisseprosjekt for fremtidens helse- og omsorgsbygg, som vil være et betydelig økonomisk løft for kommunen, og som vi ser vi må utsette til sist i planperioden.

Helse og omsorg. De siste årene har det vært et betydelig overforbruk innen helse og omsorg – en situasjon som ikke kan vedvare. I løpet av 2021 har det blitt gjennomført en innovasjon- og omstillingsprosess der en har satt fokus på hvordan en «rigger seg» for fremtidens behov og muligheter. Det blir svært viktig å få fulgt opp og gjennomført dette i gjeldende planperiode.

Oppvekst og kultur. Barnehage og skole fortsetter å være viktige driftsområder i kommunen. Med nedgang i antall barn i barnehagen og en forventet nedgang i antall elever i skolen utover planperioden blir naturlig nok enheten utfordret på å tilpasse driften til et redusert antall brukere. Innen denne enheten er det også flere satsingsområder som vurderes som viktige, men som ikke nødvendigvis er lovpålagte.

Teknisk drift. Teknisk er ansvarlig for store driftsoppgaver. På flere områder, inkluder vedlikehold av kommunale bygg og kommunale veier, er det store etterslep. Etter at Kommunalsjef for Utvikling sluttet i sin stilling, ble teknisk sjef ansvarlig for teknisk drift og fra 2022 skilles teknisk drift og Næring og utvikling. Ved teknisk kontor har det de siste 3 årene vært midlertidig tilsatt en prosjektleder. Dette engasjementet utløp i 2021, men en ser med de store og investeringsoppgavene som teknisk drift administrerer, er det nødvendig å lyse ut en ny fast stilling med ingeniørkompetanse ved kontoret.

Fagteam Næring og utvikling: Som nevnt i avsnittet ovenfor om teknisk drift har vi fra 2022 landbrukskontoret og næringsarbeidet tatt ut fra samarbeidet med teknisk drift, og satt i et eget fagteam. Fokus på næringsutvikling samt generelle utviklingssatsinger i kommunen.

Hver enhet er ansvarlig for å planlegge og gjennomføre drift innenfor sin respektive tildelte ramme. I helle organisasjonen vil det settes prioritert fokus på nærværarbeid. Ved å redusere sykefraværet vil en bidra med økonomiske innsparinger.

Selv med bakgrunn i foreslåtte innsparingsgrep fra kommunalsjefene i de ulike enhetene har vi ikke klart å komme i mål. For å få økonomiplanen i balanse har det vært behov for å bruke fondsmidler gjennom hele økonomiplanperioden. Dette grepet tapper kommunen for allerede begrensede fondsmidler. Dette er til bekymring – og det er behov for å avklare flere grep/tiltak som reduserer fondsbruken i planperioden. Dette må igangsettes umiddelbart.

Det er behov for å ta en grundig gjennomgang av alle tjenestoområder og avklare fremtidig fokus og omfang av de ulike tjenestene. Viktige spørsmål blir: Hva skal prioriteres og hva bør nedprioriteres? Hvilke arbeidsprosesser kan gjøres mer effektive? Er det behov for organisatoriske endringer? På hvilke områder vil vi kunne jobbe mer effektivt og gi bedre tjenester ved hjelp av digitale løsninger?

Formålet med en foreslått omstillings- og utviklingsprosess blir å fremme nytenking – og sikre at kommunen driftes innenfor gitte økonomiske rammer.

Med bakgrunn i politiske føringer gitt i KS sak 54/20 og kommunedirektørens egne vurderinger blir det viktig å ha fokus på følgende i tiden fremover:

Bolyst og tilflyttersatsing: nedgangen i innbyggertallet i løpet av de siste par årene er til stor bekymring og det må jobbes systematisk for å snu denne «trenden». Det blir viktig å opprettholde gode tjenester og ta de rette grepene for at innbyggere fortsatt velger å bo på Høylandet samt sikre at Høylandet er en attraktiv kommune å bosette seg i for potensielle tilflyttere. Det blir viktig å prioritere en «Bolyst og tilflyttersatsing».

Digitalisering

Den digitale utviklingen skjer i raskt tempo og det blir viktig at vi tar i bruk og nyttiggjør de digitale mulighetene innen ulike tjenestoområder samt på administrative områder. Det gir muligheter for fagfornyning, men ikke minst forenkling av arbeidsprosesser som på sikt gir økonomisk gevinst. Det er forventet at styrket fokus på digitalisering vil bidra til et «fremoverlent» utviklingsarbeid innen organisasjonen og bidra til at en tar i bruk og nyttiggjør seg av de ulike digitale satsingene innen ulike fagområder.

Samarbeid frivilligheten

Samarbeid med lag/foreninger og enkeltpersoner har vært viktig over lang tid – og blir ikke mindre viktig i årene som kommer. Ønsket er å gå i retning av kommune 3.0 der det stilles større fokus på «hva en kan skape i fellesskap» - kommune, lag/foreninger, enkeltpersoner, næringsliv osv. Dette er viktig mht. et attraktivt fritidstilbud og drift av Hållinghallen – men også mht. tilbud og tjenester til kommunens innbyggere i hverdagen.

Vi går inn i en planperiode med stramme økonomiske rammer. Utfordringen blir å opprettholde et tjenestetilbud med fortsatt god kvalitet samt sikre kontinuerlig fokus på videreutvikling slik at tjenester og drift tilpasses morgendagens behov og muligheter. I tider med krevende økonomiske rammer er det viktig å påminnes at det over de siste par årene har skjedd mye positivt på Høylandet som jeg håper oppleves positivt for dagens innbyggere på Høylandet samt potensielle nye innbyggere.

Med bakgrunn i en rekke lovfestede tiltak, behov og ønsker har det vært en krevende prosess å utarbeide forslag til økonomiplan for perioden 2022-2025. Betydelig arbeid er lagt ned av ulike avdelinger og personer i utarbeidelsen av planen. Diskusjoner og innspill underveis har vært av stor verdi. En stor takk til alle som har bidratt inn i arbeidet med økonomiplanen for 2022-2025!

Liv Elden Djokoto
Kommunedirektør

10. Obligatoriske oppstillinger

ØKONOMIPLAN - DRIFTSBUDSJETT - FOR PERIODEN 2022 - 2025

Bevilgningsoversikt drift, jfr. kommunelovens § 5-4

Linjenavn	Regnskap 2020	Budsjett 2021	Budsjett 2022	Budsjett 2023	Budsjett 2024	Budsjett 2025
Rammetilskudd	-86 160 393	-84 607 000	-86 939 000	-86 939 000	-86 939 000	-86 939 000
Inntekts- og formuesskatt	-27 461 257	-28 815 000	-29 124 000	-29 124 000	-29 124 000	-29 124 000
Eiendomsskatt	-2 856 010	-2 869 000	-2 839 000	-2 839 000	-2 839 000	-2 839 000
Andre generelle driftsinntekter	-2 428 192	-1 356 000	-713 300	-713 300	-713 300	-713 300
SUM GENERELLE DRIFTSINTEKTER	-118 905 852	-117 647 000	-119 615 300	-119 615 300	-119 615 300	-119 615 300
Sum bevilgninger drift, netto	110 486 322	110 076 649	113 389 468	111 355 747	110 000 747	109 500 747
Avskrivninger	5 359 142	5 501 642	8 218 685	8 218 685	8 218 685	8 218 685
SUM NETTO DRIFTSUTGIFTER	115 845 464	115 578 291	121 608 153	119 574 432	118 219 432	117 719 432
BRUTTO DRIFTSRESULTAT	-3 060 388	-2 068 709	1 992 853	-40 868	-1 395 868	-1 895 868
Renteinntekter	-601 587	-410 686	-410 686	-410 686	-410 686	-410 686
Utbytter	-759 771	-800 000	-700 000	-700 000	-700 000	-700 000
Gevinster og tap på finansielle omløpsmidler	0	0	0	0	0	0
Renteutgifter	2 219 625	2 984 757	3 184 757	3 984 757	4 384 757	4 384 757
Avdrag på lån	4 555 642	5 500 000	6 000 000	6 000 000	6 500 000	6 500 000
NETTO FINANSUTGIFTER	5 413 909	7 274 071	8 074 071	8 874 071	9 774 071	9 774 071
Motpost avskrivninger	-5 359 142	-5 501 642	-8 218 685	-8 218 685	-8 218 685	-8 218 685
NETTO DRIFTSRESULTAT	-3 005 621	-296 280	1 848 239	614 518	159 518	-340 482
Disponering eller dekning av netto driftsresultat	0	0	0	0	0	0
Overføring til investering	125 000	0	0	0	0	0
Netto avsetninger til eller bruk av bundne fond	2 179 040	-323 605	179 876	179 876	179 876	179 876
Netto avsetninger til eller bruk av disposisjonsfond	701 581	619 885	-2 028 115	-794 394	-339 394	160 606
Dekning av tidligere års merforbruk	0	0	0	0	0	0
SUM DISPONERINGERELLER DEKNING AV NETTO DRIFTSRESULTAT	3 005 621	296 280	-1 848 239	-614 518	-159 518	340 482
REMFØRT TIL INNDEKNING I SENERE ÅR	0	0	0	0	0	0

ØKONOMIPLAN - DRIFTSBUDSJETT - FOR PERIODEN 2022 - 2025

Til fordeling pr. rammeområde - DETALJERT OPPSTILLING PKT 6 I BEVILGNINGSOVERSIKT DRIFT.

Linjenavn	Regnskap 2020	Budsjett 2021	Budsjett 2022	Budsjett 2023	Budsjett 2024	Budsjett 2025
Til fordeling fra bevilgningsoversikt drift, netto	-110 486 322	-110 076 649	-113 389 468	-111 355 747	-110 000 747	-109 500 747
Ansvarsområde 1 Administrasjon og fellesutgifter						
Netto driftsramme	14 595 344	13 183 385	15 168 048	14 594 327	14 394 327	14 394 327
+ Renteutgifter (forsinkelsesrenter) / - renteinntekter	3 836					
+ Avsetning bundne fond / - Bruk av bundne fond	482 132	-201 100	-201 100	-201 100	-201 100	-201 100
Rammeområdets netto utgift	15 081 312	10 631 052	14 966 948	14 393 227	14 193 227	14 193 227
Ansvarsområde 1905 - Avsatt til årslønnsvekst						
Netto driftsramme		1 835 501	1 538 362	1 538 362	1 538 362	1 538 362
Rammeområde 2 - Undervisning og kultur						
Netto driftsramme	35 197 065	35 933 664	35 276 060	34 646 060	34 061 060	33 561 060
+ Renteutgifter (forsinkelsesrenter) / - renteinntekter	711					
+ Avsetning bundne fond / - Bruk av bundne fond	38 144	-2 100	-2 100	-2 100	-2 100	-2 100
Rammeområdets netto utgift	35 235 920	36 833 224	35 273 960	34 643 960	34 058 960	33 558 960
Rammeområde 3 - Helse- og sosial						
Netto driftsramme	47 717 108	45 588 699	47 614 973	46 784 973	46 614 973	46 614 973
+ Renteutgifter (forsinkelsesrenter) / - renteinntekter	444					
+ Avsetning bundne fond / - Bruk av bundne fond	853 321	-738 129	-2 000	-2 000	-2 000	-2 000
Rammeområdets netto utgift	48 570 873	44 850 570	47 612 973	46 782 973	46 612 973	46 612 973
Rammeområde 4 - Teknisk						
Netto driftsramme	11 640 000	12 159 005	9 877 737	9 877 737	9 877 737	9 877 737
+ Renteutgifter (forsinkelsesrenter) / - renteinntekter	13 628					
+ Avsetning bundne fond / - Bruk av bundne fond	179 462	-40 276	-184 924	-184 924	-184 924	-184 924
Rammeområdets netto utgift	11 833 090	12 118 729	9 692 813	9 692 813	9 692 813	9 692 813

Ansvarsområde 50 - Kirkelige formål						
Netto driftsramme	1 386 615	1 376 395	1 379 450	1 379 450	1 379 450	1 379 450
Ansvarsområde 51 - Andre kirkelige formål						
Netto driftsramme	39 852					
Rammeområde 6 - Næring og utvikling						
Netto driftsramme			2 534 838	2 534 838	2 134 838	2 134 838
+ Renteutgifter (forsinkelsesrenter) / - renteinntekter						
+ Avsetning bundne fond / - Bruk av bundne fond						
Rammeområdets netto utgift						
Ansvarsområde 8 - Rammeoverføringer						
Netto driftsramme	-89 663					
* Rammetilskudd overført andre kommuner	-89 663					
Sum fordelt netto til drift	110 486 322	110 076 649	113 389 468	111 355 747	110 000 747	109 500 747
Netto avsetning til og bruk av bundne fond	1 553 059	-981 605	-390 124	-390 124	-390 124	-390 124
Sum overf. til investeringsbudsjett	-125 000					
Finansieringsutg, forsinkelsesrenter	18 619	0	0	0	0	0
Sum netto utgifter	111 933 000	109 095 044	112 999 344	110 965 623	109 610 623	109 110 623
Regnskapsmessig mindreforbruk	0	0	0	0	0	0

ØKONOMIPLAN - INVESTERINGSBUDSJETT - FOR PERIODEN 2022 - 2025

Bevilgningsoversikt investering, jfr. kommunelovens § 5-5

Linjenavn	Regnskap 2020	Budsjett 2021	Budsjett 2022	Budsjett 2023	Budsjett 2024	Budsjett 2025
Investeringer i varige driftsmidler	56 848 830	6 182 000	22 955 000	19 957 500	4 250 000	51 683 000
Tilskudd til andres investeringer	0	0	0	0	0	0
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	466 231	470 000	490 000	510 000	520 000	530 000
Utlån av egne midler	0	0	0	0	0	0
Avdrag på lån	8 282 300	0	0	0	0	0
SUM INVESTERINGSUTGIFTER	65 597 361	6 652 000	23 445 000	20 467 500	4 770 000	52 213 000
Kompensasjon for merverdiavgift	-10 961 245	-910 000	-1 063 000	-2 551 500	-750 000	-10 250 600
Tilskudd fra andre	-665 897	-538 000	0	0	0	0
Salg av varige driftsmidler	-8 550 000	0	0	0	0	0
Salg av finansielle anleggsmidler	-15 000	0	0	0	0	0
Utdeling fra selskaper	0	0	0	0	0	0
Mottatte avdrag på utlån av egne midler	0	0	0	0	0	0
Bruk av lån	-44 173 982	-4 452 000	-21 892 000	-17 406 000	-3 500 000	-41 432 400
SUM INVESTERINGSINNTEKTER	-64 366 124	-5 900 000	-22 955 000	-19 957 500	-4 250 000	-51 683 000
Videre utlån	515 342	1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000
Bruk av lån til videreutlån	-515 342	-1 000 000	-1 000 000	-1 000 000	-1 000 000	-1 000 000
Avdrag på lån til videreutlån	305 148	159 400	180 000	182 000	185 000	185 000
Mottatte avdrag på videreutlån	-193 016	-159 400	-180 000	-182 000	-185 000	-185 000
NETTO UTGIFTER VIDEREUTLÅN	112 132	0	0	0	0	0
Overføring fra drift	-125 000					
Netto avsetninger til eller bruk av bundne investeringsfond	-112 132					
Netto avsetninger til eller bruk av ubundet investeringsfond	-1 106 237	-752 000	-490 000	-510 000	-520 000	-530 000
Renteutgifter ekskl. forsinkelsesrenter på rammeomr.						
Dekning av tidligere års udekket beløp						
SUM OVERFØRING FRA DRIFT OG NETTO AVSETNINGER	-1 343 369	-752 000	-490 000	-510 000	-520 000	-530 000
FREMFØRT TIL INNDEKNING I SENERE ÅR	0	0	0	0	0	0

ØKONOMIPLAN - INVESTERINGSBUDSJETT - FOR PERIODEN 2022 - 2025

SPESIFIKASJON AV SUM INVESTERINGER

Prosjekt		Regnskap 2020	Budsjett 2021	Budsjett 2022	Budsjett 2023	Budsjett 2024	Budsjett 2025
7518	Oppføring av flerbrukshall	43 436 800	282 000	250 000	200 000		
7520	Vargeia barnehage - tilbygg	1 733 281					
7530	Enøktiltak i kommunale bygg	17 045					
7531	Bygging av utleieboliger	123 555					
7549	Digitalisering av ledningskartverk	61 450					
7568	Høylandet skole - IKT-satsing	61 000					
7569	Adresseprosjektet - skilting	260 358					
7571	Sentrumsutvikling / turstier	82 557					
7575	Ny brannstasjon			3 440 000	10 000 000		
7577	Minirensanlegg Vadamoen	117 079					
7578	Rehabilitering kloakkpumpestasjon v/Haugland	39 600					
7579	Nytt kloakkrenseanlegg i sentrum		1 000 000	16 540 000	7 000 000		
7580	Renovering av helse-/omsorgsbygget	2 900 296	1 230 000				
7584	Ny velferdsteknologi	1 325 304					
7589	Ferdigstillelse av reservevannkilde M.Høyl.vannverk	65 897					
7590	Skysstasjon - oppgradering av bad og dører	191 356					1 253 000
7591	Oppgradering av omsorgsboliger	208 458					
7593	Kjøp av gnr. 99, bnr. 67 - Twiggy-bygget	194 242					
7594	Friluftsområde Høylandet barnehage	4 067 409					
7596	Ladesystem for El.biler	246 592					
7601	Inventar i Ungdomsklubbens nye lokaler i Hållinghallen	145 364					
7602	Ombygging av fyrrom - bioenergi	161 021					
7603	Oppgradering etter tilsyn miljøretta helsevern skole d	1 071 434					
7605	Inventar og utstyr Hållinghallen	338 732					

7606	Pumpestasjon Kviståsen			600 000			
7607	Renovering av tak omsorgsleiligheter		1 000 000				
7608	Oppgradering garderober skole		1 000 000				
7610	Forprosjekt omgjøring bankbygg til skoleformål				312 500		
7611	Omgjøring til skoleformål e.flytting u.klubb					3 750 000	
7613	Vannmålere på nettet for tilstandsrapportering					500 000	
7614	Utskifting av armaturer til LED, Vargeia		500 000				
7616	Trafikksikkerhets tiltak rundt skole		560 000				
7617	Trafikksikkerhets tiltak Brøndbo ind		610 000				
7618	Oppgradering av pumpestasjon Ulvebyen						430 000
7619	Helseplattformen				720 000		
7624	Framtidens helse- og omsorgsbygg						50 000 000
7625	Uteområde Høylandet barne- og ungdomskole				1 200 000		
7628	Bobiltømmestasjon			250 000			
7629	Fasadeoppgradering Vargeia 5A-5D			1 875 000			
7630	Rønningen bru				525 000		
	SUM INVESTERINGER I VARIGE DRIFTSMIDLER	56 848 830	6 182 000	22 955 000	19 957 500	4 250 000	51 683 000
	Egenkapitalinnskudd KLP	441 231	470 000	470 000	490 000	510 000	520 000
	Museet Midt IKS	25 000					
	SUM INVESTERINGER I AKSJER OG ANDELER	466 231	470 000	470 000	490 000	510 000	520 000
	SUM INVESTERINGSUTGIFTER	57 315 061	6 652 000	23 425 000	20 447 500	4 760 000	52 203 000

ØKONOMIPLAN - DRIFTBUDSJETT - FOR PERIODEN 2022 - 2025

Økonomisk oversikt drift etter budsjett- og regnskapsforskriften § 5-6

Linjenavn	Regnskap 2020	Budsjett 2021	Budsjett 2022	Budsjett 2023	Budsjett 2024	Budsjett 2025
Rammetilskudd	-86 160 393	-84 607 000	-86 939 000	-86 939 000	-86 939 000	-86 939 000
Inntekts- og formueskatt	-27 461 257	-28 815 000	-29 124 000	-29 124 000	-29 124 000	-29 124 000
Eiendomsskatt	-2 856 010	-2 869 000	-2 839 000	-2 839 000	-2 839 000	-2 839 000
Andre skatteinntekter	0	0	0	0	0	0
Andre overføringer og tilskudd fra staten	-2 428 192	-1 356 000	-713 300	-713 300	-713 300	-713 300
Overføringer og tilskudd fra andre	-22 568 011	-11 881 344	-12 255 594	-12 076 594	-12 065 594	-12 065 594
Brukerbetalinger	-5 484 474	-6 922 261	-5 967 612	-5 967 612	-5 967 612	-5 967 612
Salgs- og leieinntekter	-14 426 783	-15 864 674	-15 998 813	-15 998 813	-15 998 813	-15 998 813
SUM DRIFTSINNTEKTER (B)	-161 385 120	-152 315 279	-153 837 319	-153 658 319	-153 647 319	-153 647 319
Lønnsutgifter	92 228 953	81 689 946	84 336 895	82 296 155	81 490 895	81 062 895
Sosiale utgifter	14 743 216	14 446 950	15 735 397	15 314 416	15 187 676	15 115 676
Kjøp av varer og tjenester	37 431 869	40 333 782	40 253 626	40 492 626	40 253 626	40 253 626
Overføringer og tilskudd til andre	8 561 552	8 274 250	7 285 569	7 295 569	7 100 569	7 100 569
Avskrivninger	5 359 142	5 501 642	8 218 685	8 218 685	8 218 685	8 218 685
SUM DRIFTSUTGIFTER (C)	158 324 732	150 246 570	155 830 172	153 617 451	152 251 451	151 751 451
BRUTTO DRIFTSRESULTAT (D = B-C)	-3 060 388	-2 068 709	1 992 853	-40 868	-1 395 868	-1 895 868
Renteinntekter	-601 587	-371 400	-410 686	-410 686	-410 686	-410 686
Utbytter	-759 771	-800 000	-700 000	-700 000	-700 000	-700 000
Gevinster og tap på finansielle omløpsmidler	0	0	0	0	0	0
Renteutgifter	2 219 625	2 945 471	3 184 757	3 984 757	4 384 757	4 384 757
Avdrag på lån	4 555 642	5 500 000	6 000 000	6 000 000	6 500 000	6 500 000
NETTO FINANSUTGIFTER	5 413 909	7 274 071	8 074 071	8 874 071	9 774 071	9 774 071
Motpost avskrivninger	-5 359 142	-5 501 642	-8 218 685	-8 218 685	-8 218 685	-8 218 685
NETTO DRIFTSRESULTAT (I)	-3 005 621	-296 280	1 848 239	614 518	159 518	-340 482
Disponering eller dekning av netto driftsresultat	0	0	0	0	0	0
Overføring til investering	125 000	0	0	0	0	0
Netto avsetninger til eller bruk av bundne driftsfond	2 179 040	-323 605	179 876	179 876	179 876	179 876
Netto avsetninger til eller bruk av disposisjonsfond	701 581	619 885	-2 028 115	-794 394	-339 394	160 606
Dekning av tidligere års merforbruk	0	0	0	0	0	0
SUM AVSETNINGER (K)	3 005 621	296 280	-1 848 239	-614 518	-159 518	340 482
FREMFØRT TIL INNDEKNING I SENERE ÅR (merforbruk)	0	0	0	0	0	0

Høylandet kommune

Økonomi

Trykte vedlegg:

1. Høylandet Kirkelige fellesråd sak 32/2021 – Økonomiplan for 2022 - 2025
2. Kommunale avgifter- og betalingssatser for 2022
 - 2.1. Diverse betalingssatser
 - 2.2. Betalingssatser for barnehage, SFO og musikkskole
 - 2.3. Vaksinerings – betalingssatser
 - 2.4. Betalingssatser for pleie og omsorg, salg fra kjøkkenet
 - 2.5. Kommunale avgifter for;
 - 2.5.1. vann- og avløp
 - 2.5.2. feiing
 - 2.5.3. renovasjon
 - 2.5.4. slamtømming
 - 2.6. Husleiesatser og utleie av ulike rom
 - 2.7. Gebyrregulativ for byggesaker
 - 2.8. Gebyr etter matrikkelloven
3. Det interne arbeidsbudsjettet for 2022
 - 3.1. Investeringsbudsjettet for 2022
 - 3.2. Driftsbudsjettet for 2022

Utrykte vedlegg: Kommunebarometeret 2021
Statsbudsjettet for 2022 og grønt hefte for 2022
